

การใช้กลยุทธ์ทางการตลาดในการดำเนินงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาวนงลักษณ์ ปิติवारณ

วพ378.130688
ม148ก

37B0090557

Title : การใช้กลยุทธ์ทางการตลาดในการ
ดำเนินงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในเขต
หอสมุดและศูนย์สนเทศ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารธุรกิจ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2534

THE APPLICATION OF MARKETING STRATEGIES TO THE OPERATION OF
PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS IN BANGKOK METROPOLIS

MISS NONGLAK PETAWAN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the
requirements for the Master Degree of Business

Administration

Graduate School

Dhurakijpundit University

1991

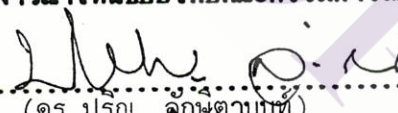

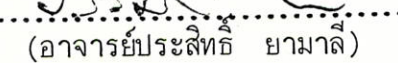

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปริญญา.บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ชื่อวิทยานิพนธ์ "การใช้กลยุทธ์ทางการตลาดในการดำเนินงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในเขต
กรุงเทพมหานคร"
"The Application of Marketing Strategies to the operation of
Private Vocational Schools in Bangkok Metropolies."
โดย นางสาวนงลักษณ์ ปิตะวรรณ

ภาควิชา บริหารธุรกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรง ช่อไม้ทอง

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

..... (ประธานกรรมการ)
(ดร.ปรีย์ คุชชานนท์)

..... (กรรมการ)
(รศ.ดร.ธำรง ช่อไม้ทอง)

..... (กรรมการ)
(ผศ.ดร.ไพรัช ลิ้มธานี)

..... (กรรมการจากทบวงมหาวิทยาลัย)
(อาจารย์ประสิทธิ์ ยามาลี)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

..... (คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย)
(ผศ.ดร.สุทิน นพเขต)

วันที่ 22 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2534

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การใช้กลยุทธ์ทางการตลาดในการดำเนินงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร
ชื่อนักศึกษา	นางสาวนงลักษณ์ ปิตะวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรง ช่อไม้ทอง
ภาควิชา	บริหารธุรกิจ สาขาการบริหารการตลาด
ปีการศึกษา	2533

บทคัดย่อ

การจัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนได้เริ่มขึ้นตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2503 เป็นต้นมา เนื่องจากประเทศไทยได้พัฒนาเศรษฐกิจจากเกษตรกรรมมาเป็นอุตสาหกรรม มีความต้องการแรงงานประเภทวิชาชั้นสูง และโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐผลิตได้ไม่พอเพียง รัฐจึงได้อนุญาตให้เอกชนจัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาได้ภายในขอบเขตที่กำหนดให้การดำเนินงานอาชีวศึกษาเอกชนเป็นไปด้วยดี และมีจำนวนโรงเรียนเพิ่มขึ้นทั้งในเขต กทม. และส่วนภูมิภาค ต่อมาในปี พ.ศ. 2530 - 2531 ได้เกิดปัญหาสำคัญสองประการ ได้แก่ การลดลงของจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และการแข่งขันสูงมากในระหว่างโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนด้วยกัน เพื่อให้ได้ส่วนแบ่งการตลาดตามที่ต้องการ การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้จึงมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาปัญหาการบริหารงานและกลยุทธ์ทางการตลาดที่ผู้บริหารนำมาใช้ในการแก้ปัญหาดังกล่าว เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำรงอยู่ได้ นอกจากนี้ยังศึกษาทัศนคติของผู้ใช้บริการเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จะได้นำกลยุทธ์ทางการตลาดมาปรับใช้เพื่อให้การบริหารงานโรงเรียนสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น

จากการวิจัยได้พบว่า ปัญหาของการบริหารงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในปัจจุบันมีสาเหตุสำคัญอยู่ 2 ประการคือ 1. ข้อจำกัดที่เกิดจากการควบคุมของรัฐ 2. การแข่งขันระหว่างโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนด้วยกัน ปัญหาแรก ทำให้การบริหารงานขาดความคล่องตัว โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา (Product) โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนต้องจัดการศึกษาในแนวทางเดียวกันทั้งประเทศ การเก็บค่าเล่าเรียน

(Price) ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทำให้โรงเรียนส่วนใหญ่มีรายรับไม่สอดคล้องกับรายจ่ายการพัฒนากิจการศึกษาระทำได้ยาก ด้านมาตรฐานของพื้นที่ดิน อาคาร (Place) เป็นข้อจำกัดอีกประการหนึ่งทำให้โรงเรียนต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมากในการลงทุน ส่งผลให้โรงเรียนประสบปัญหาทางการเงินมาก ปัญหาที่ 2 เป็นปัญหาที่เกิดจากการลดลงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทำให้เกิดการแข่งขันอย่างรุนแรง เพื่อให้ได้กลุ่มนักเรียนเป้าหมายตามที่ต้องการ ทั้งนี้เพื่อความอยู่รอดของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเอง ปัญหาดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นเฉพาะในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่จะไม่กระทบกระเทือน

จากผลของการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการนำเอากลยุทธ์ทางการตลาดมาใช้ในการดำเนินงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และการกำหนดส่วนประสมทางการตลาด (marketing mix) ให้เหมาะสม จะช่วยให้เกิดผลดีต่อการดำเนินงานเป็นอย่างมาก กล่าวคือ การให้บริการทางการศึกษา (Product) ควรจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน มีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการจะสามารถสร้างความเชื่อถือและดึงดูดความสนใจที่จะเข้าศึกษาได้ดีที่สุด ผู้บริหารจึงควรเน้นความสำคัญในเรื่องนี้เป็นหลัก ส่วนการกำหนดค่าเล่าเรียน (Price) นั้น เนื่องจากมีข้อจำกัดจากกฎระเบียบของรัฐที่กำหนดเอาไว้ ผู้บริหารจึงไม่อาจจะนำกลยุทธ์ทางการตลาดในส่วนนี้มาใช้เป็นเครื่องมือในการแข่งขันได้โดยตรง ทำเลที่ตั้งของโรงเรียน (Place) เป็นตัวกำหนดความได้เปรียบเสียเปรียบของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่สำคัญอีกประการหนึ่ง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในย่านที่มีการคมนาคมสะดวกจะเป็นที่สนใจของนักเรียนในการสมัครเข้าเรียนและรับนักเรียนได้มาก ส่วนโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในย่านที่การคมนาคมไม่สะดวกจะดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้น้อย การส่งเสริมชื่อเสียง (Promotion) ของโรงเรียนเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการแข่งขัน การเสริมสร้างชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีโดยการจัดกิจกรรม เช่น การจัดนิทรรศการ การแข่งขันทักษะวิชาชีพ และการให้บริการชุมชน ส่วนการประชาสัมพันธ์นี้อาจกระทำผ่านนักเรียนปัจจุบันศิษย์เก่าหรือผู้ปกครอง โรงเรียนที่มีชื่อเสียงดีย่อมจะนำความภาคภูมิใจให้กับนักเรียน และสามารถกระจายข่าวในลักษณะปากต่อปากไปได้ในวงกว้าง

กล่าวโดยสรุป การดำเนินงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนควรใช้กลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อให้ได้จำนวนนักเรียนและส่วนแบ่งการตลาดจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายตามที่ต้องการ ผู้บริหารควรนำแนวคิดทางการตลาดเข้าช่วยในการดำเนินงานได้โดยการประยุกต์ส่วนประสมทางการตลาดให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดการปรับปรุงการบริหารงานภายในหน่วยงานของตนให้สอดคล้องกับลักษณะการแข่งขัน และเพื่อให้การผลิตกำลังคนสามารถสนองตอบตลาดแรงงานของประเทศ ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประสบความสำเร็จด้วยดีในที่สุด

Thesis Title   The application of Marketing Strategies to The
 Operation of Private Vocational Schools in
 Bangkok Metropolis

Name   Miss NONGLAK PETAWAN

Thesis Advisor   Dr. TAMRONG CHOMAITONG

Department   Business Administration, Marketing Management

Academic Year   1990

ABSTRACT

The private vocational schools in Thailand were firstly established in 1960. As Thai has been gradually changed from agricultural to industrial economy, more skilled - labours are required. Since government vocational schools could not sufficiently respond to this increasing demand, the Ministry of Education allowed the private sector to take part in vocational education under governmental regulations. Since then, successfully and the number of the private vocational school have grown up both in the Bangkok Motropolis and in the provinces. However, during 1987-1988, two major problems emerged a declining number of vocational school students and more intense competition among private vocational schools for their survival. The purposes of this study, therefore are to investigate the use of marketing concepts and strategies and the related operational problems of the private vocational schools administrators of and students as well as students in the last year of secondary schools who are prospective targets for vocational schools. The conclusion from the analysis are very useful for the administrators of the private

vocational schools information of marketing strategies for the schools' operation.

This research found that the most significant problem which are obstacles to the efficient operation of the private vocational schools at present are the governmental regulation and control. The strict governmental regulations and control administrators, particularly the curriculum and courses offered. Besides, the private vocational schools must strictly comply with the governmental regulations in the school management through out the country. Since general conditions and backgrounds of each school varied considerably, this inflexibility severely effects the quality of teaching and related supportive service. Regarding the determination of tuitioned fees the private vocational school are not allowed as a result. Besides, the government has set the standard for land area, buildings, and education equipments which require a large amount of investment funds in the part of school owners, especially the small to medium sized schools.

The research found that the application of marketing strategies to the operation of private vocational schools, particularly, selections of the target market, positioning, and appropriate marketing mix are contributing to the success of the private vocational business.

Providing of education services is the most significant competitive strategy. The high acadamic standard in terms of the appropriate combination of academic concepts and practical skills is most important to attract student enrollment. The location of the school is another important factor in enrollment decision.

The schools' reputation is the last factor which can be viewed as a good image of the school. This can be promoted by activities such as practical skill contests, providing community services, public relations programmes and alumni activities.

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของรองศาสตราจารย์ ดร.ธำรง ช่อไม้ทอง ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้ข้อคิด คำแนะนำ การเรียบเรียงเนื้อเรื่อง การวางรูปแบบ และควบคุมงานค้นคว้าวิจัยมาโดยตลอด จนกระทั่งงานวิทยานิพนธ์นี้เกิดสาระประโยชน์อย่างยิ่ง ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาและกราบขอบพระคุณ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ที่ช่วยประมวลผลข้อมูล และ ดร.ปริญ ลักษิตานนท์ ที่ได้กรุณาช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ความสำเร็จในการเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้เขียนได้รับความอนุเคราะห์เอกสารข้อมูลต่าง ๆ จากเจ้าหน้าที่คณะกรรมการการศึกษาเอกชน เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิจัยกรมอาชีวศึกษา และอาจารย์สำลี บุขสาย อดีตผู้อำนวยการวิทยาลัยนิตยการธนบุรี ผู้เขียนสำนึกในความกรุณาอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา อาจารย์ฝ่ายแนะแนวในการเก็บข้อมูลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม และอาจารย์ในโรงเรียนอีกหลายท่านที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เขียนในการเก็บข้อมูล ผู้เขียนขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย ความดีและประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้เขียนขอมอบแต่ทุกท่านที่กล่าวถึง ณ ที่นี้ ส่วนข้อบกพร่องอันเกิดจากประการใดทั้งปวง ผู้เขียนขอน้อมรับแต่ผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ณ
สารบัญตาราง	ม
สารบัญรูปประกอบ	ด
บทที่	
1 บทนำ	1
✓ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ✓	1
① วัตถุประสงค์ของการศึกษา ✓	2
✓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ✓	2
✓ ผลงานวิทยานิพนธ์และเอกสารอ้างอิง	3
✓ ระเบียบวิธีการทำวิทยานิพนธ์	4
✓ ขอบเขตของการทำวิทยานิพนธ์ ✓ <i>Nov Ex</i>	6
✓ สมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย ✓	7
✓ คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ✓	7
✓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	9
2 การดำเนินงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน	10
2.1 ประวัติความเป็นมา	10
2.2 โครงสร้างการศึกษาสายอาชีวศึกษา	11
2.3 การดำเนินการเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชน	14
2.4 การบริหารงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน	15
2.5 ความต้องการแรงงานด้านอาชีวศึกษา	21
2.6 โอกาสทางการตลาด (Marketing opportunity) ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน	26

บทที่	หน้า
3 การจัดการอาชีวศึกษาในเชิงธุรกิจ	29
1. สภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการดำเนินงาน ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน	30
1.1 ด้านกฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ	30
1.2 ด้านสภาวะการแข่งขันและตลาดแรงงาน	32
2. สภาวะแวดล้อมภายในสถานศึกษาด้านการจัดการศึกษา ในแง่ของส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix)	55
2.1 การให้บริการทางการศึกษา (Product)	55
2.2 การเก็บค่าเล่าเรียน (Price)	62
2.3 ท่าเลที่ตั้ง (Place)	70
2.4 ด้านการสร้างชื่อเสียง (Promotion)	72
4 ทศนคติและความพึงพอใจของนักเรียน	83
ทศนคติและความพึงพอใจของนักเรียนที่กำลังเรียนใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน	92
ทศนคติและความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีต่อโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน	114
~~4~~ 5 สรุปผลการวิจัย ปัญหา และข้อเสนอแนะ	125
สรุปผลการวิจัย	125
ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนในแง่ของส่วน ประสมทางการตลาด (Marketing Mix)	127
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	138
บรรณานุกรม	140
ภาคผนวก	143
ประวัติผู้เขียน	180

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1	36
แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เลือกเรียนอันดับ 1-3 ระดับ ปวช. ประเภทณิชยกรรม	
1.2	37
แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เลือกเรียนอันดับ 1-3 ระดับ ปวส. ประเภทบริหารธุรกิจ	
1.3	38
แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เลือกเรียนอันดับ 1-3 ระดับ ปวท. ประเภทบริหารธุรกิจ	
1.4	39
แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เลือกเรียนอันดับ 1-3 ระดับ ปวช. ประเภทช่างอุตสาหกรรม	
1.5	40
แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เลือกเรียนอันดับ 1-3 ระดับ ปวส. ประเภทช่างอุตสาหกรรม	
1.6	41
แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เลือกเรียนอันดับ 1-2 ระดับ ปวช. ประเภทศิลปหัตถกรรม	
1.7	44
แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนได้งานทำมากที่สุด เมื่อจบการศึกษาระดับ ปวช. ประเภทณิชยกรรม	
1.8	45
แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนได้งานทำมากที่สุด เมื่อจบการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทบริหารธุรกิจ	
1.9	46
แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนได้งานทำมากที่สุด เมื่อจบการศึกษาระดับ ปวท. ประเภทบริหารธุรกิจ	
1.10	47
แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนได้งานทำมากที่สุด เมื่อจบการศึกษาระดับ ปวช. ประเภทช่างอุตสาหกรรม	
1.11	48
แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนได้งานทำมากที่สุด เมื่อจบการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทช่างอุตสาหกรรม	
1.12	49
แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนได้งานทำมากที่สุด เมื่อจบการศึกษาระดับ ปวช. ประเภทศิลปหัตถกรรม	
1.13	51
แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนว่างงานมากที่สุด เมื่อจบการศึกษาระดับ ปวช. ประเภทณิชยกรรม	

	หน้า	
ตารางที่ 1.14	แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนว่างงานมากที่สุดระดับ ปวส. ประเภทบริหารธุรกิจ	52
1.15	แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนว่างงานมากที่สุดระดับ ปวท. ประเภทบริหารธุรกิจ	53
1.16	แสดงหลักสูตรที่เปิดสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน แต่ละกลุ่มโรงเรียน	57
1.17	แสดงสาขาวิชาที่เปิดสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน แต่ละกลุ่มโรงเรียน	58
1.18	แสดงร้อยละของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่มี อาคารประกอบประเภทต่าง ๆ ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน	59
1.19	แสดงร้อยละของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำแนกตาม การมีห้องปฏิบัติการสำหรับฝึกทักษะวิชาชีพในโรงเรียน ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน	60
1.20	แสดงร้อยละของอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่มีอยู่ใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน	61
2.1	แสดงค่าธรรมเนียมนการเรียนโดยประมาณของโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนที่เปิดสอนระดับ ปวช. สาขานิติศึกษาระดับ	63
2.2	แสดงค่าธรรมเนียมนการเรียนโดยประมาณของโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนที่เปิดสอนระดับ ปวส. สาขาบริหารธุรกิจ	64
2.3	แสดงค่าธรรมเนียมนการเรียนโดยประมาณของโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนที่เปิดสอนระดับ ปวท. สาขาบริหารธุรกิจ	65
2.4	แสดงค่าธรรมเนียมนการเรียนโดยประมาณของโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนที่เปิดสอนระดับ ปวช. สาขาช่างอุตสาหกรรม	66
2.5	แสดงค่าธรรมเนียมนการเรียนโดยประมาณของโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนที่เปิดสอนระดับ ปวส. สาขาช่างอุตสาหกรรม	67
2.6	แสดงค่าธรรมเนียมนการเรียนโดยประมาณของโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนที่เปิดสอนระดับ ปวช. สาขาศิลปหัตถกรรม	68

	หน้า
ตารางที่ 2.7	แสดงแหล่งเงินทุนสนับสนุนที่ช่วยในการดำเนินงานกิจการ ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน 69
3.1	แสดงความคิดเห็นเรื่องทำเลที่ตั้งของโรงเรียนมีส่วนในการ ตัดสินใจเลือกสถานที่เรียนของนักเรียนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน 71
4.1	แสดงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการและวิชาชีพ แก่นักเรียนของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน 73
4.2	แสดงกิจกรรมที่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจัดให้แก่นักเรียน ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน 74
4.3	แสดงกลุ่มบุคคลที่ให้การสนับสนุนกิจการของโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน 75
4.4	แสดงการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน 76
4.5	แสดงการจัดกิจกรรมที่เป็นการสร้างชื่อเสียงของโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน 77
4.6	แสดงจำนวนโรงเรียนที่ส่งนักเรียนเข้าแข่งขันทักษะวิชาชีพ ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน 78
4.7	แสดงจำนวนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ การประกวดและแข่งขันทักษะวิชาชีพในแต่ละกลุ่มโรงเรียน 79
4.8	แสดงการใช้สื่อต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน 80
5.1	แสดงเพศของนักเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มโรงเรียน 85
5.2	แสดงรายละเอียดประเภทวิชาที่นักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชนศึกษาอยู่ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน 86
5.3	แสดงรายละเอียดรายได้โดยประมาณของครอบครัวของนักเรียน ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน 87

	หน้า	
ตารางที่ 5.4	แสดงรายละเอียดอาชีพของบิดาของนักเรียน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน	88
5.5	แสดงรายละเอียดอาชีพของมารดาของนักเรียน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน	89
5.6	แสดงรายละเอียดการศึกษาของบิดาของนักเรียน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน	90
5.7	แสดงรายละเอียดการศึกษาของมารดาของนักเรียน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน	91
5.8	แสดงพื้นฐานการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียน อาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน	92
5.9	แสดงผู้ที่มีส่วนช่วยนักเรียนตัดสินใจในการเลือกเรียนต่อใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน	93
5.10	แสดงรายละเอียดการมีงานทำหลังเรียนจบของนักเรียน อาชีวศึกษาแต่ละกลุ่ม	94
5.11	แสดงรายละเอียดประเภทของงานที่รออยู่เมื่อนักเรียนจบ การศึกษาจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน	95
5.12	แสดงรายละเอียดตำแหน่งงานที่นักเรียนตั้งใจทำหลังเรียนจบ	96
5.13	แสดงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การตัดสินใจของนักเรียนเมื่อ พิจารณาแยกกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ตามขนาดของโรงเรียน	97
5.14	แสดงรายละเอียดงานที่นักเรียนจะทำหรือตั้งใจจะทำหลังเรียนจบ	98
5.15	แสดงรายละเอียดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ สถานศึกษาในปัจจุบันของกลุ่มที่ 1	99
5.16	แสดงรายละเอียดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ สถานศึกษาในปัจจุบันของกลุ่มที่ 2	100
5.17	แสดงรายละเอียดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ สถานศึกษาในปัจจุบันของกลุ่มที่ 3	101

	หน้า	
ตารางที่ 5.18	แสดงรายละเอียดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ สถานศึกษาในปัจจุบันทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน	102
5.19	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมปัจจุบันของ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน	103
5.20	แสดงความพอใจของนักเรียนในการใช้อุปกรณ์การเรียน ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน	104
5.21	แสดงรายละเอียดการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียน ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน	105
5.22	แสดงรายละเอียดการส่งนักเรียนเข้าแข่งขันทักษะวิชาชีพ และการชนะเลิศการแข่งขัน	106
5.23	แสดงรายละเอียดการส่งเสริมการกีฬาของโรงเรียนแต่ละกลุ่ม	107
5.24	แสดงรายละเอียดการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างชื่อเสียงของ โรงเรียนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน	108
5.25	แสดงความพอใจของนักเรียนในการจัดกิจกรรมด้านบริการ ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน	109
6.1	แสดงเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	110
6.2	แสดงภูมิลำเนาเดิมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น	110
6.3	แสดงรายละเอียดรายได้ในครอบครัวของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น	111
6.4	แสดงอาชีพของบิดาและมารดาของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้นที่สนใจเรียนอาชีวศึกษา	112
6.5	แสดงรายละเอียดการศึกษาของบิดาและมารดาของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้นที่สนใจเรียนอาชีวศึกษา	113
6.6	แสดงรายละเอียดพื้นฐานการศึกษาของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้นที่สนใจเรียนอาชีวศึกษา	114
6.7	แสดงผู้มีส่วนช่วยตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน	115
6.8	แสดงสายวิชาที่นักเรียนคิดจะเรียนต่อในสายอาชีวศึกษา	116

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอาชีวศึกษา¹ คือการศึกษาเพื่อเตรียมพัฒนากำลังคนระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และให้บริการฝึกวิชาชีพระยะสั้นแก่ประชาชนทั่วไปให้สามารถออกมาประกอบอาชีพในสาขาที่ได้ฝึกฝนแล้วเรียนมา การอาชีวศึกษาเริ่มดำเนินงานมาแต่ปี พ.ศ. 2441 เป็นการศึกษาโดยภาครัฐบาล ต่อมาปี พ.ศ. 2503 ประเทศไทยเข้าสู่ยุคพัฒนาด้านอุตสาหกรรม มีการจ้างแรงงานเพิ่มมากขึ้น ทำให้ความต้องการแรงงานในด้านวิชาชีพมีมาก รัฐได้เล็งเห็นความสำคัญของการอาชีวศึกษา แต่ไม่สามารถลงทุนในด้านการจัดการศึกษาได้ทั่วถึง จึงเริ่มให้เอกชนเข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการจัดการอาชีวศึกษาภายในขอบเขตที่รัฐกำหนด โดยรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลสถานศึกษา เอกชนให้จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายแผนงานและโครงการด้านการศึกษาของชาติ ทั้งนี้การศึกษาที่เอกชนจัดตั้งขึ้นจะต้องไม่แสวงหากำไรเกินควร

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในปัจจุบันมีทั้งหมด 363 แห่ง อยู่ในกรุงเทพฯ 112 แห่ง ในส่วนภูมิภาค 251 แห่ง การลงทุนในโรงเรียนอาชีวศึกษาจัดเป็นการลงทุนที่สูง เพราะต้องลงทุนในด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อฝึกฝนทักษะทางวิชาชีพให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ถึงแม้ว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจะไม่มุ่งแสวงหากำไรโดยตรง แต่การบริหารงานก็ต้องจัดให้มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย เพื่อนำรายได้นั้นมาพัฒนาทางด้านบุคลากรและอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัยให้ตรงตามความต้องการของธุรกิจอุตสาหกรรมในปัจจุบัน ในช่วงปี พ.ศ. 2530 - 2531 อาจกล่าวได้ว่าเป็นยุควิกฤตยุคหนึ่งของการอาชีวศึกษาเอกชน เนื่องจากจำนวนนักเรียนแต่ละโรงเรียนลดลงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับอดีตที่ผ่านมาด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น ประเทศไทยประสบความล้มเหลวในการคุมกำเนิดในช่วง 15 ปีที่ผ่านมา ทำให้จำนวนเด็กนักเรียนระดับต้น ๆ มีจำนวนไม่มากตามที่คาดไว้ แต่จำนวนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่เพิ่มขึ้นทุกปีจากจำนวน 162 โรงเรียนในปี พ.ศ.

¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. การพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา. เอกสารการสัมมนาทางวิชาการ. วันที่ 10-14 มกราคม 2532.

2522 เป็นจำนวน 363 โรงเรียนในปี พ.ศ. 253๓ ซึ่งมีมากเกินไปความต้องการของนักเรียนที่มีจำนวนน้อยลง และปัญหาสถานะเศรษฐกิจโดยรวมมีผลกระทบต่อรายได้ของผู้ปกครอง ทำให้อัตราการเรียนต่อลดลง นอกจากนี้ปัญหาการว่างงานยังทำให้ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาต่อ ถ้าพิจารณาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเชิงธุรกิจ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนก็คือธุรกิจที่ให้บริการทางการศึกษาโดยมีผู้รับ (Customer) คือตัวนักเรียนซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้นโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จึงอยู่ในสภาวะที่มีการแข่งขันสูงมาก การที่จะให้ได้ส่วนแบ่งตลาด (Market share) และจำนวนนักเรียนตามที่ต้องการนั้น โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จึงจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อให้ธุรกิจมีความอยู่รอดและบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จตามที่ควรจะเป็น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อให้ทราบถึงการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดในการจัดการศึกษา และการบริหารงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในฐานะที่เป็นธุรกิจที่ให้บริการทางการศึกษา
2. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาการบริหารงานและการตลาดที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
3. เพื่อให้ทราบถึงความพึงพอใจ และทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
4. เพื่อวิเคราะห์การดำเนินงานและเสนอแนะกลยุทธ์ทางการตลาดที่อาจนำไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนให้ดียิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อชี้ให้ผู้บริหารเห็นว่า กลยุทธ์ทางการตลาด สามารถนำมาใช้ในการบริหารงานการศึกษาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
2. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ ในด้านการสร้างกำลังคนระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือ และระดับเทคนิค

ผลงานวิทยานิพนธ์และ เอกสารอ้างอิง

1. การใช้กลยุทธ์ทางการตลาดในการดำเนินงานของวิทยาลัยเอกชนของ นางสาวศรีสุภา สหชัยเสรี บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2524
2. การวิจัยความต้องการแรงงานอาชีวศึกษาของภาคเอกชนของกองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2530

งานวิจัยฉบับแรกเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่องการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดในการดำเนินงานของวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษากลยุทธ์ทางการตลาดของวิทยาลัยเอกชน 7 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยหอการค้า มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี วิทยาลัยศรีปทุม วิทยาลัยเอเซียอาคเนย์ วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ ซึ่งเปิดสอนในระดับปริญญาตรี มีกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย การศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงในวิทยาลัยเอกชน และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องของรัฐบาลเอกชน ศึกษาถึงสภาพของวิทยาลัยเอกชน และเปรียบเทียบกลยุทธ์ทางการตลาดของวิทยาลัยแต่ละแห่ง ซึ่งชี้ให้เห็นถึงการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน (Production Differentration) และการใช้กลยุทธ์การตั้งราคา (Price Strategy) ที่ต่างกัน ศึกษาโอกาสทางการตลาดของวิทยาลัยเอกชน

ส่วนงานวิจัยฉบับที่สอง เรื่องความต้องการแรงงานอาชีวศึกษาของภาคเอกชน เป็นการวิเคราะห์ภาวะความต้องการแรงงานอาชีวศึกษา ปี พ.ศ. 2530 ซึ่งชี้ให้เห็นถึงจำนวนแรงงานที่ตลาดต้องการในแต่ละสาขาวิชา ประเภทของตำแหน่งงานว่าง จำแนกตามกลุ่มประเภทวิชา ตลอดจนศึกษาถึงคุณสมบัติพิเศษหรือเงื่อนไขของผู้สมัครงานที่ฝ่ายนายจ้างได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของตลาด

ผลของการวิจัยดังกล่าวข้างต้นเป็นประโยชน์ในการให้ข้อมูลเบื้องต้น และในการกำหนดแนวคิดและรูปแบบของการทำวิทยานิพนธ์

ระเบียบวิธีการทำวิทยานิพนธ์

การศึกษาจะทำในรูปของการสัมภาษณ์สำรวจ และเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้แบบสอบถามและค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ดังนี้

(1) การรวบรวมข้อมูล

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน (ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ อาจารย์ใหญ่) ผู้รับบริการ (นักเรียนอาชีวศึกษา) และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการค้นคว้าและศึกษาจากข้อมูลสถิติ บทความ และเอกสารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สมาคมอาชีวศึกษาแห่งประเทศไทย และกรมแรงงาน

(2) รายละเอียดในการศึกษา

การศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในแง่ของการตลาด จะต้องทำการศึกษาระบบตลาด (Marketing system) โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ส่วนคือ

1. ปัจจัยที่เกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมที่ไม่สามารถควบคุมได้ (Uncontrollable Environmental factor) เช่น กฎระเบียบของกระทรวง-ศึกษาธิการ ตลาดแรงงาน ภาวะการแข่งขัน เป็นต้น

2. ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายในที่สามารถควบคุมได้ (Controlable environmental factor) คือส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) ในแง่ของการให้บริการทางการศึกษา (Product) การกำหนดค่าเล่าเรียน (Price) ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ (Place) การส่งเสริมชื่อเสียงของโรงเรียน (Promotion)

ในการศึกษาเพื่อนำทฤษฎีทางการตลาดมาปรับใช้กับการบริหารการศึกษา จึงต้องทำการศึกษาในบทต่าง ๆ ดังนี้

บทที่ 2 ศึกษาถึงการดำเนินงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

1. เพื่อทราบพื้นฐานการดำเนินงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนตั้งแต่ประวัติความเป็นมา โครงสร้างการศึกษา การดำเนินงานจัดตั้งโรงเรียน

2. เพื่อให้ทราบถึงการบริหารงานที่สำคัญของโรงเรียน เช่น งานวิชาการ งานบุคคล งานด้านธุรการ อาคารสถานที่และการเงิน งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน
  3. เพื่อให้ทราบถึงความต้องการแรงงานด้านอาชีวศึกษา สถานการณ์จ้างงาน และประเภทวิชาที่ตลาดแรงงานต้องการมากที่สุด
  4. เพื่อให้ทราบโอกาสทางการตลาดของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
- บทที่ 3 ศึกษาถึงการจัดการอาชีวศึกษาในเชิงธุรกิจ โดยศึกษาถึงปัจจัยภายนอกและภายในที่มีผลต่อการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะในแง่ของส่วนผสมทางการตลาด (Marketing Mix) ดังนี้
1. Product คือ การให้บริการทางการศึกษา การจัดหลักสูตร สาขาวิชาที่เปิดสอน การใช้วัสดุอุปกรณ์
  2. Price คือ การเก็บค่าเล่าเรียน การใช้กลยุทธ์การตั้งราคาเพื่อการแข่งขัน
  3. Place คือ ท่าเลที่ตั้งและอาคารสถานที่ของโรงเรียน
  4. Promotion คือ การส่งเสริมชื่อเสียงของโรงเรียน โดยประชาสัมพันธ์ เช่น การจัดกิจกรรมนักเรียน การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ
- บทที่ 4 ศึกษาทัศนคติและความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อชี้ให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ทราบข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนของผู้ใช้บริการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนที่จะนำไปพิจารณาเพื่อปรับธุรกิจให้เข้ากับความต้องการของผู้ใช้บริการมากขึ้น
- บทที่ 5 สรุปผล โดยชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งชี้แนะทางแก้ไขปัญหา โดยอาศัยการบริหารการศึกษามาประยุกต์กับทฤษฎีทางการตลาด

ขอบเขตของการทำวิทยานิพนธ์

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน และโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีกระจายอยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องเวลา ผู้วิจัยจึงทำการวิจัยเฉพาะโรงเรียนในเขตกรุงเทพฯ ดังนี้

- ✓ 1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้
  - 1.1 ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพฯ จำนวน 40 โรงเรียน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างจากจำนวนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพฯ ทั้งหมด 112 โรงเรียน และแยกการศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม โรงเรียนตามจำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษา (รายชื่อโรงเรียนแสดงในภาคผนวก ก.)

กลุ่มที่ 1 เป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาขนาดใหญ่ที่เปิดสอนทั้ง 2 ระดับ คือ ปวช., ปวส., ปวท. ซึ่งรับนักเรียนมากกว่า 2,000 คนขึ้นไป จำนวน 9 โรงเรียน

กลุ่มที่ 2 เป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาขนาดกลางที่เปิดสอนระดับเดียว (ปวช. หรือ ปวส.) และ 2 ระดับ (ปวช., ปวส., ปวท.) ซึ่งรับนักเรียนตั้งแต่ 1,000 - 2,000 คน จำนวน 15 โรงเรียน

กลุ่มที่ 3 เป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาขนาดเล็กที่เปิดสอนระดับเดียว (ปวช.) ซึ่งรับนักเรียนต่ำกว่า 1,000 คน จำนวน 16 โรงเรียน
  - 1.2 นักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวกันกับข้อ 1.1 โรงเรียนละ 15 คน รวมทั้งสิ้น 600 คน
  - 1.3 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพฯ จำนวน 30 โรงเรียน ซึ่งคัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified random sampling จากจำนวนโรงเรียนในเขตกรุงเทพฯ ทั้งหมด 260 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนในเขตกรุงเทพฯ ส่วนใน 147 โรงเรียน เขตกรุงเทพฯ ส่วนนอก 113 โรงเรียน การสุ่มนี้กระทำในอัตราส่วน 17 : 13 การแจกแบบสอบถามจะแจก

เฉพาะนักเรียนที่แสดงความสนใจเข้าเรียนต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาโรงเรียนละ 20 คน รวมทั้งสิ้น 600 คน (รายชื่อโรงเรียนแสดงในภาคผนวก ก.)

2. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนและโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ส่งมาได้มีดังนี้
  - 2.1 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 40 โรงเรียน
  - 2.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 30 โรงเรียน
3. การศึกษาครั้งนี้เป็นการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม และเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะรวมถึงวิธีการทั้ง Bivariate และ multivariate analysis เช่น Chi Square, Anova และ Factor Analysis

สมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย

1. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่มีขนาดใหญ่จะมีปัญหาด้านการบริหารงานน้อยกว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดเล็ก
2. กลยุทธ์ทางการตลาดของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของนักเรียนในการคัดเลือกโรงเรียนที่จะเข้าศึกษา
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเลือกศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 3 ขนาดไม่แตกต่างกัน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนขนาดใหญ่	หมายถึง	โรงเรียนที่เปิดสอนหลายระดับ (ปวช., ปวส., ปวท.) และมีจำนวนนักเรียนมากกว่า 2,000 คนขึ้นไป
โรงเรียนขนาดกลาง	หมายถึง	โรงเรียนที่เปิดสอนระดับเดียว (ปวช. หรือ ปวส.) และ 2 ระดับ (ปวช., ปวส., ปวท.) และมีนักเรียนตั้งแต่ 1,000 - 2,000 คนขึ้นไป
โรงเรียนขนาดเล็ก	หมายถึง	โรงเรียนที่เปิดสอนระดับเดียว (ปวช.) ซึ่งมีนักเรียนต่ำกว่า 1,000 คน
ผลิตภัณฑ์ (Product)	หมายถึง	การให้บริการทางการศึกษา

ราคา (Price)	หมายถึง	ค่าธรรมเนียมการเรียน
สถานที่ (Place)	หมายถึง	ทำเลที่ตั้งของโรงเรียน
การส่งเสริมการขาย (Promotion)	หมายถึง	การเสริมสร้างชื่อเสียงของโรงเรียน
ความรู้	หมายถึง	ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ปวช.	หมายถึง	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ปวท.	หมายถึง	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค
ปวส.	หมายถึง	หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน	หมายถึง	โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวง ศึกษาธิการ และจัดเป็นรูปแบบการศึกษาในระบบ โรงเรียนตามมาตรา 15(1) ได้แก่ โรงเรียนที่ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525
ผู้รับใบอนุญาต	หมายถึง	ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนตามพระราชบัญญัติ โรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525
นักเรียน นักศึกษา	หมายถึง	ผู้ที่กำลังเรียนในสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา ระดับมัธยมศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับอุดมศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ เทคนิค หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ตลาดแรงงาน	หมายถึง	ที่ซึ่งนายจ้างเป็นผู้ซื้อแรงงานหรือมีความต้องการ แรงงานกับฝ่ายลูกจ้างซึ่งเป็นผู้เสนอขายแรงงาน ได้มีการตกลงกันเพื่อที่จะจ้างทำงาน โดยนาย จ้างได้รับบริการจากคนงาน และคนงานได้รับผล ตอบแทนในรูปค่าจ้างหรือสิ่งอื่น ๆ จากการเสนอ ขายแรงงานนั้น
สถานประกอบการ	หมายถึง	สถานที่ประกอบธุรกิจ โดยมีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ไปร่วมกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ เกิดประโยชน์ร่วมกัน ได้แก่ ห้างร้าน บริษัท โรงงาน เป็นต้น

กิจกรรมเสริมวิชาชีพ หมายถึง กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อเสริมความรู้ให้นักเรียนนักศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่สอดคล้องกับการออกไปประกอบอาชีพจริง เป็นการเตรียมพร้อมให้นักเรียนนักศึกษาก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน

✓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบ่งเป็น 3 ชุดคือ (แสดงในภาคผนวก ค.)

- ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน มีอยู่ 3 ตอน
- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 สถานภาพของโรงเรียน จำนวนนักเรียน โปรแกรมการเรียน หลักสูตร อุปกรณ์การศึกษา ค่าธรรมเนียมการเรียน
- ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ
- ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน แบ่งเป็น 3 ตอน
- ตอนที่ 1 สภาพภูมิหลังของนักเรียน
- ตอนที่ 2 อิทธิพลที่มีต่อการตัดสินใจของนักเรียน
- ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อการศึกษาในปัจจุบันของนักเรียน
- ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับบริการ แบ่งเป็น 3 ตอน
- ตอนที่ 1 สภาพภูมิหลังของนักเรียน
- ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกสถาบันการเรียนต่อและอาชีพของนักเรียน
- ตอนที่ 3 ทิศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

การดำเนินงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

2.1 ประวัติความเป็นมา

การสอนวิชาชีพในโรงเรียนอาชีวศึกษาที่เป็นระบบ เริ่มดำเนินงานในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2441 แต่เป็นการจัดการศึกษาโดยภาครัฐบาล ต่อมาปี พ.ศ. 2503 การขยายตัวด้านอุตสาหกรรมในประเทศมีมากขึ้น มีการส่งเสริมการผลิตกำลังคนเพื่อพัฒนาด้านอุตสาหกรรมการศึกษาขยายตัวมากขึ้น รัฐจึงให้เอกชนเข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ด้านอาชีวศึกษา ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ และการอาชีวศึกษาขยายตัวและพัฒนาขึ้นอย่างมาก ในปี พ.ศ. 2515 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งหน่วยงานซึ่งดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาเอกชนขึ้นเป็นการเฉพาะ ใช้ชื่อว่า "สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน"²

จำนวนโรงเรียนอาชีวศึกษาขยายตัวอย่างรวดเร็วในปีการศึกษา 2530 มีโรงเรียนเอกชนในระบบโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษาทั้งสิ้น 363 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 193,378 คน จำแนกเป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 160 โรงเรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) 17 โรงเรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) 33 โรงเรียน นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนที่เปิดสอน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค 38 โรงเรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 48 โรงเรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 7 โรงเรียน และมีโรงเรียนที่เปิดสอนทั้ง 3 หลักสูตร จำนวน 60 โรงเรียน³

² สำนักงานกรรมการการศึกษาเอกชน. การดำเนินงานเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา. เล่ม 1 หน้า 1.

³ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. สถิติการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2530

2.2 โครงสร้างการศึกษาสายอาชีพศึกษา

การจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา เป็นการจัดแยกไม่รวมอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีทั้งการจัดในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน สำหรับการศึกษาที่กล่าวนี้เป็นการศึกษาในระบบโรงเรียนซึ่งมีอยู่ 2 ระดับคือ ⁴

1. การศึกษาวิชาชีพในระดับมัธยมตอนปลาย . ในระดับนี้จะรับนักเรียนที่จบมัธยมตอนต้น (ม.3) เข้าเรียนใช้เวลาเรียน 3 ปี เมื่อครบหลักสูตรแล้วก็จะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับ ปวส. แล้วก็สามารถเรียนต่อในระดับปริญญาตรี ได้โดยใช้เวลาเรียน 2-3 ปี หรือเรียนต่อหลักสูตรครุศึกษามัธยมศึกษา (ปม.) ใช้เวลาเรียน 1 ปี เมื่อจบแล้วจะได้อุปริญญา ปวส., ปม. ซึ่งเป็นครูสอนวิชาชีพ

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 เป็นต้นมากระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นว่านักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมตอนปลายสายสามัญ (ม.6) มีจำนวนมาก แต่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชนไม่สามารถรับนักเรียนเหล่านี้เข้าเรียนได้หมด จึงเห็นสมควรให้โรงเรียนอาชีวศึกษาต่าง ๆ เปิดรับนักเรียนที่จบมัธยมปลายสายสามัญ (ม.6) เข้าเรียนต่อสายวิชาชีพ ซึ่งเรียกว่าหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ใช้เวลาเรียน 2 ปี เหมือน ปวส. และสามารถเรียนต่อในระดับปริญญาตรีได้ โดยใช้เวลาเรียนอีก 2 ปี

จากโครงสร้างดังกล่าวสามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

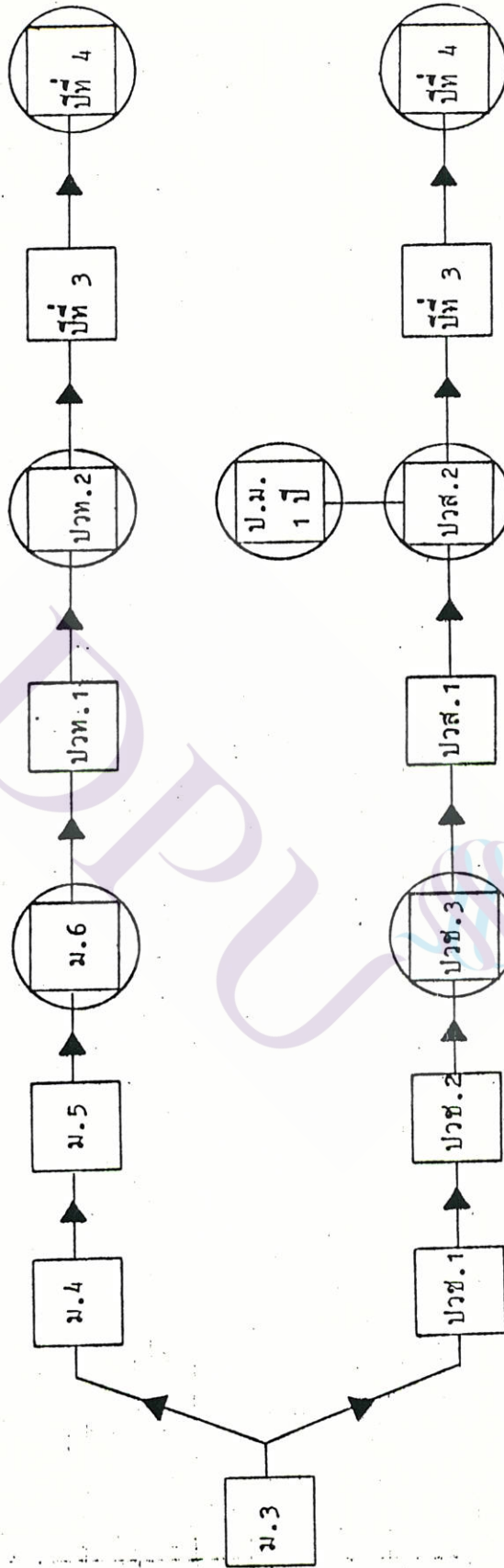
⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. การพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา
เอกสารการสัมมนาทางวิชาการ วันที่ 10 - 14 มกราคม 2532.

แบบนุภูมิภาคการศึกษาสาขาวิชาศึกษา

ระดับปริญญาตรี

ระดับปริญญาโท

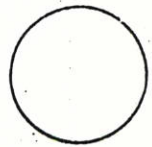
ระดับประกาศนียบัตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ประกอบอาชีพได้

รูปที่ 1

ส่วนการศึกษาวิชาชีพนอกระบบโรงเรียนเน้นมุ่งให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกอาชีพระยะสั้น ใช้เวลาเรียนประมาณ 100-180 ชั่วโมง หรือ 3-6 เดือน โดยเน้นหนักทางด้านปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความชำนาญ สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ตามความต้องการของตลาดแรงงานในระดับคนงานกึ่งทักษะ (Unskilled Labour) ระบบการจัดการเรียนการสอนจัดอยู่ในหลายรูปแบบทั้งสถานศึกษาประเภทโรงเรียนสารพัดช่าง โรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่และหน่วยงานเคลื่อนที่

การจัดหลักสูตรระยะสั้นของเอกชน เป็นการจัดการศึกษาตามมาตรา 15(2) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 สำหรับประเภทอาชีวศึกษาโรงเรียนเป็นผู้จัดทำหลักสูตรขึ้นเอง แล้วเสนอกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขออนุมัติใช้โดยผ่านสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีทั้งหลักสูตรตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป และหลักสูตรเรียนน้อยกว่า 2 ปี แต่โดยทั่วไปจะเป็นหลักสูตรระยะสั้น (3-6 เดือน) ที่จบในตัวเอง เมื่อเรียนจบแล้วออกไปประกอบอาชีพได้ทันที กลุ่มวิชาที่เปิดสอนอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ นิพนธ์คดี ภาษาอังกฤษ ภาษาต่างประเทศ การบัญชี ชวเลข คอมพิวเตอร์ ภาษาไทย ภาษาจีน พาณิชยศาสตร์ ธุรกิจ ผสมเครื่องตีพิมพ์ ก่อสร้างช่างฝีมือ ช่างแท่นนิพนธ์ ช่างตู้เย็บ เครื่องปรับอากาศ ช่างยนต์ ช่างตัดเสื้อ ดนตรี หนังสือพิมพ์ เกษตรกรรม วิทยาศาสตร์ การแพทย์ ช่างซ่อมยานพาหนะ ช่างไฟฟ้าวิทยุโทรทัศน์ ชีววิทยานต์ ช่างเสริมสวย ศิลปะ โหราศาสตร์ คหกรรม วิเคราะห์อัญมณี ในจำนวนวิชาเหล่านี้ วิชาที่เปิดสอนในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ ผสมเครื่องตีพิมพ์ ช่างซ่อมยานพาหนะ ดนตรี หนังสือพิมพ์ วิทยาศาสตร์การแพทย์ และวิเคราะห์อัญมณี ส่วนวิชาที่เปิดสอนในส่วนภูมิภาค ได้แก่ วิชาเกษตรกรรม เท่านั้น นอกจากนี้มีเปิดสอนทั้งในกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาค ⁵

⁵ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. การพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา เอกสารการสัมมนาทางวิชาการ วันที่ 10 - 14 มกราคม 2532.

2.3 การดำเนินการเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชน

บุคคลใดที่มีความประสงค์จะดำเนินการโรงเรียนเอกชน ควรได้มีการเตรียมการดังนี้^๕

1. เตรียมการก่อนจัดตั้งโรงเรียน
  2. เตรียมการภายหลังจากได้รับอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนแล้ว
1. การเตรียมการก่อนการจัดตั้งโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนควรได้เตรียมการดังนี้
1. ศึกษาพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
  2. ศึกษาเรื่องเอกสารที่จะต้องจัดเตรียมสำหรับการขอจัดตั้งโรงเรียน
  3. มีความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนเอกชน เช่น ตำแหน่งผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ และครู
  4. มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรที่ขอเปิดสอน เช่น ถ้าจะขอเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จะต้องเข้าใจโครงสร้างของหลักสูตรคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าเรียน การวัดผล ประเมินผลของหลักสูตรดังกล่าว เป็นต้น
  5. จัดเตรียมหาบุคลากรที่จะนำมาเป็นครู ครูใหญ่ ให้เหมาะสมกับวิชาที่โรงเรียนขอเปิดสอน
  6. ทราบข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มนักเรียนที่จะเข้ามาศึกษาในโรงเรียน
  7. ศึกษาถึงหน่วยราชการที่จะต้องเกี่ยวข้องในเรื่องการขอจัดตั้งโรงเรียนและหน่วยงานที่จะต้องขอความร่วมมือด้านวิชาการ
  8. จัดเตรียมงบประมาณเพื่อใช้เกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์

^๕ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. การดำเนินงานเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เล่ม 1 หน้า 3-6.

2. การเตรียมการภายหลังจากได้รับอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนควรได้เตรียมการในเรื่องต่อไปนี้

1. เตรียมการประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้กลุ่มบุคคลที่จะมาเข้าเรียนในโรงเรียนทราบ
2. จัดหาบุคลากรเพื่อเข้ามาทำงานเป็นครูใหญ่ ครู นักเรียน คนงาน ภารโรง
3. บรรจุบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ให้เหมาะสมกับงานที่เขารับผิดชอบ
4. จัดการประชุมพิเศษบุคลากร เพื่อให้ทราบถึงโครงสร้างของหน่วยงาน และเป้าหมายของการบริหารงานโรงเรียนด้านต่าง ๆ ร่วมกัน
5. เตรียมการจัดหาอุปกรณ์ เทคนิควิธีการ เอกสาร และคู่มือเกี่ยวกับหลักสูตร ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอ เพื่อนำมาใช้เกี่ยวกับการเรียนการสอน
6. จัดหาพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนได้ใช้เป็นคู่มือในการร่วมดำเนินกิจการโรงเรียนเอกชนให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

2.4 การบริหารงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

งานบริหารโรงเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้ความพยายามต่าง ๆ ในการจัดสรรทรัพยากรอันได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของและการจัดการให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีคุณภาพตามความต้องการของสังคม งานการบริหารโรงเรียนสรุปได้ดังนี้คือ

1. บริหารงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
2. จัดสรรทรัพยากรเกี่ยวกับคน เงิน วัสดุ เวลา ให้เป็นสัดส่วนอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดให้มากที่สุด
3. แก้ไขปัญหาการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ลุล่วงไปด้วยดี

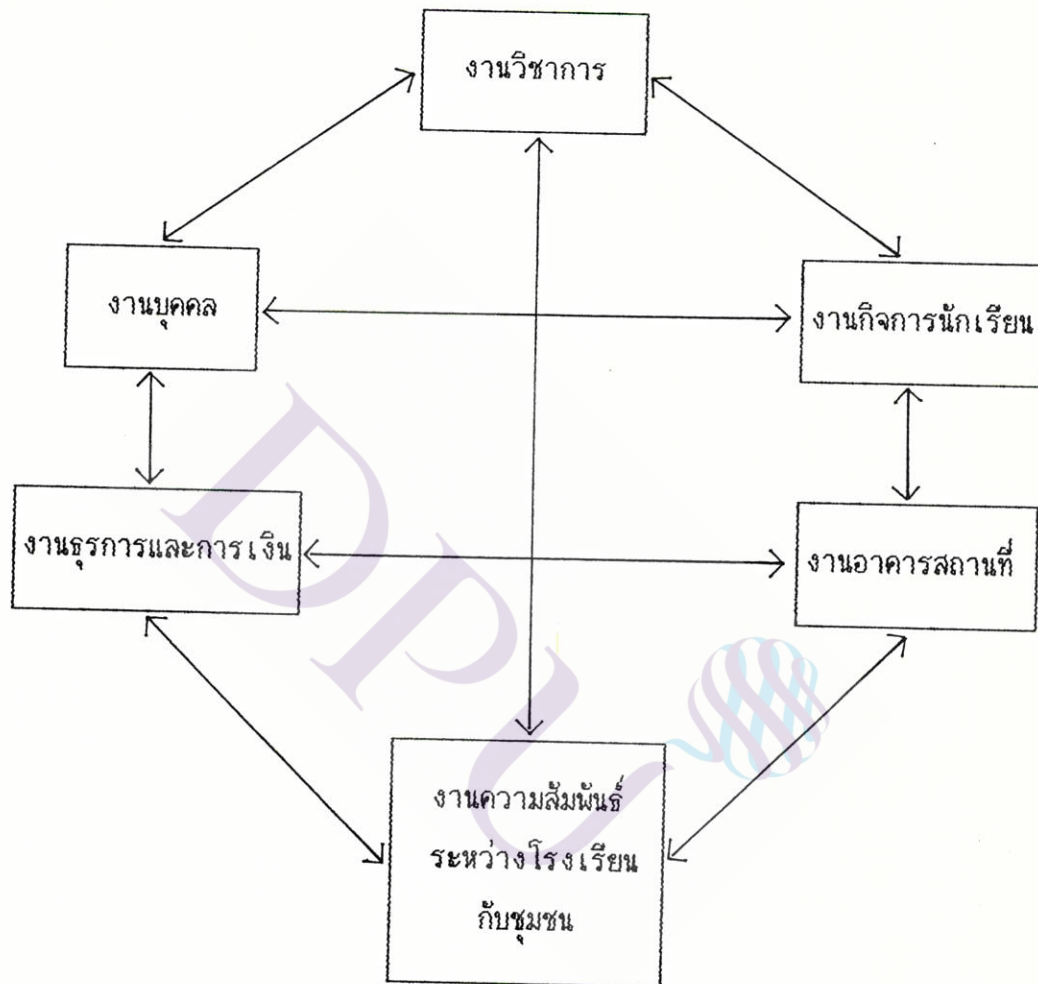

4. จัดการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษา
ของรัฐ
5. การเตรียมการรับความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ในการจัดการศึกษาที่เหมาะสม
กับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป
6. จัดการบุคลากรในโรงเรียนให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีวัตถุประสงค์
ประสงค์ร่วมกัน

การบริหารงานโรงเรียนเอกชนจำแนกตามลักษณะของงานที่สำคัญตามแผนภูมิ
ดังนี้ ⁷

รูปที่ 2 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของการบริหารงานโรงเรียน

ที่มา : การบริหารงานโรงเรียนเอกชน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน

⁷ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. การดำเนินงานเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เล่ม 2. หน้า 4.

การบริหารงานโรงเรียน

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารงานด้านบุคลากร
3. การบริหารงานด้านธุรการ อาคารสถานที่ และการเงิน
4. การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน

1. การบริหารงานวิชาการ งานวิชาการนับเป็นงานสำคัญอันหนึ่ง ส่วนงานอื่นเป็นงานสนับสนุนงานวิชาการเท่านั้น ซึ่งงานวิชาการเป็นงานที่พัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตรได้

งานวิชาการมีขอบข่ายดังนี้

1. งานเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรและการจัดแผนการเรียนการสอน
2. งานเกี่ยวกับการจัดทำโครงการสอน การจัดทำตารางสอน การจัดทำบันทึกการสอน
3. งานเกี่ยวกับตัวครูและระบบการนิเทศการเรียนการสอน
4. งานเกี่ยวกับตัวนักเรียน
5. งานการจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การเลือกแบบเรียนและการส่งเสริมการผลิตเอกสาร
7. งานด้านการวัดผลและการประเมินผล
8. งานส่งเสริมการสอน
9. งานห้องสมุด
10. งานประชุมอบรมทางวิชาการ
11. งานด้านการวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับวิชาการ

สำหรับโรงเรียนเอกชนนั้น ถ้าหากสามารถบริหารโรงเรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการจนเป็นที่เชื่อถือและกล่าวถึงของบุคคลทั่วไปก็จะได้รับความนิยมนิยมจากประชาชน ส่งบุตรหลานเข้าเรียนมากขึ้น ฉะนั้นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจะต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบในงานวิชาการ เพื่อประโยชน์ตั้งกล่าวข้างต้น

2. การบริหารงานด้านบุคลากร งานบุคลากรเป็นงานที่มีความสำคัญสูงรองจากการบริหารงานวิชาการ

งานบริหารด้านบุคลากรมีขอบข่ายดังนี้

1. การกำหนดบุคลากรตามแผนที่วางไว้สำหรับโรงเรียนระยะสั้นและระยะยาวตามความต้องการของโรงเรียนถือเป็นการวัดอัตรากำลังของโรงเรียน
2. การรับสมัครและการคัดเลือกบุคลากร
3. การจัดบุคลากรและการคัดเลือกบุคลากร
4. การพัฒนาและการฝึกอบรม
5. การกำหนดค่าตอบแทนและการประเมินผลการปฏิบัติงาน
6. กำหนดระเบียบวินัยและการให้พ้นจากหน้าที่

นักบริหารเชื่อตามทฤษฎีองค์การว่า งานและคนสำคัญเท่ากัน ดังนั้นหากจะพัฒนางานจำเป็นต้องพัฒนาคนเสียก่อน เนื่องจากคนเป็นผู้ทำงาน คนจึงเป็นปัจจัยและทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่มีคุณค่าและมีเกียรติภูมิสูง โรงเรียนเอกชนสามารถที่จะคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณภาพได้เอง จึงเป็นการได้เปรียบที่จะกำหนดทิศทางของการทำงานของบุคลากรได้

3. การบริหารงานธุรการ อาคารสถานที่ และการเงิน

3.1 การบริหารงานธุรการ เป็นงานบริหารทั่วไปเพื่อสนับสนุนการสอนงานธุรการของโรงเรียนคืองานอื่น ๆ นอกเหนือจากงานบริหาร เช่น งานสารบรรณ งานบุคลากร งานอาคารสถานที่และพัสดุ งานการเงิน งานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และงานที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน งานธุรการจึงเป็นงานเสริมฐานของงานบริหารให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น

งานธุรการโรงเรียนเอกชน นอกจากต้องเกี่ยวข้องกับงานอื่น ๆ ดังกล่าวแล้ว ยังต้องเกี่ยวข้องกับงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเกือบทั้งหมด เช่น เรื่องการบรรจุและถอดถอนครู เรื่องเงินอุดหนุนและเงินกองทุนสงเคราะห์ นอกจากศึกษาในเรื่องงานธุรการของตนเองแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนต้องศึกษาแนวทางปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนด้วย เพื่อให้เกิดการประสานงานอย่างต่อเนื่อง

งานบริหารธุรการมีขอบข่ายดังนี้

1. งานสารบรรณ
2. งานทะเบียนและรายงาน
3. งานประชาสัมพันธ์

3.2 การบริหารงานด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการในการบำรุงรักษาสถานที่ ซึ่งการเรียนการสอนได้ดำเนินภายในสถานที่หรือบริเวณนั้น เพื่อให้บรรลุผลแห่งการเรียนการสอน

3.3 การบริหารงานงบประมาณและการเงิน โรงเรียนเอกชนจำเป็นต้องมีการบริหารอย่างเป็นระบบ ความสามารถในการจัดการในการใช้เงินให้เกิดประโยชน์ในทางการศึกษา โดยให้เสียค่าใช้จ่ายที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมายที่โรงเรียนได้วางไว้ ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้จ่ายเงินในการลงทุนทางการศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการสอน และความมุ่งหมายของแผนการศึกษาของชาติด้วย

4. การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนเป็นสถาบันการศึกษาที่เป็นทรัพยากรของชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ประเทศชาติกำลังพัฒนาในด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม ขณะเดียวกันชุมชนอันได้แก่ เด็ก ผู้ปกครอง เป็นทรัพยากรของโรงเรียนด้วย ทั้งสองฝ่ายต่างพึ่งพาซึ่งกันและกัน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จึงต้องถือเป็นการกิจสำคัญอันหนึ่งในการประสานประโยชน์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในด้านผู้ปกครองและนักเรียน ให้สมกับที่ชุมชนให้ความไว้วางใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน

ขอบข่ายงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน คือ การแจ้งข่าวสารของทางโรงเรียนเพื่อให้เกิดภาพพจน์ที่ดี นำเชื่อถือและศรัทธา เพื่อให้ชุมชนสนับสนุนการดำเนินกิจการของโรงเรียนได้วางใจส่งบุตรหลานเข้าเรียน เป็นต้นว่าจัดตั้งสมาคมผู้ปกครอง ศิษย์เก่าและครู จัดสัมมนาความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและครูในการแก้ปัญหาเรื่องความประพฤติผลการเรียนและอาชีพของนักเรียน จัดจุลสารของโรงเรียนเป็นเครื่องมือเผยแพร่ข่าวสารให้ครูและนักเรียนชี้แจงแนวทางดำเนินกิจการของโรงเรียน และความรู้ทางวิชาการต่าง ๆ พบปะหรือเยี่ยมเยียนผู้ปกครองในกรณีที่เกิดปัญหาหรือในวาระต่าง ๆ

2. การให้ชุมชนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน
3. การให้บริการแก่ชุมชน เป็นต้นว่าการให้โรงเรียนเป็นศูนย์วิชาการด้านวิชาชีพของชุมชน การเป็นที่ปรึกษาของชุมชนในด้านต่าง ๆ ฯลฯ
4. การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลในโรงเรียน คือ การให้ความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพราะบุคลากรของโรงเรียนคือคนในชุมชนนั่นเอง

2.5 ความต้องการแรงงานด้านอาชีวศึกษา^๕

การบริหารงานโรงเรียนอาชีวศึกษาต้องคำนึงถึงความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงาน ซึ่งจะผันแปรไปตามการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมไทย โอกาสและทางเลือกที่เป็นไปได้ของเศรษฐกิจและสังคมไทยในอนาคต คือ ประเทศไทยจะเป็นประเทศอุตสาหกรรม (NIC: Newly Industrializing Country) หรือเป็นประเทศอุตสาหกรรม เกษตรกรรมใหม่ (NAIC: Newly Agro - Industrializing Country) หรือเป็นประเทศที่ระบบเศรษฐกิจเน้นอุตสาหกรรมทางด้านบริการ (Straight to Service Sector) ฯลฯ การเตรียมกำลังแรงงานเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจเป็นเรื่องสำคัญ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานในอนาคตก็คือ จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเกี่ยวกับการใช้ปัจจัยด้านแรงงานจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการการผลิตจะเน้นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วยให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้มากขึ้น ระบบการบริหารงานจะมีบทบาทมากขึ้น และการทดแทนแรงงานของบุคลากรสาขาต่าง ๆ ในตลาดแรงงานเพิ่มสูงขึ้น อันเนื่องมาจากความต้องการจ้างงานของตลาดแรงงานมีจำกัดและไม่สอดคล้องกัน ซึ่งส่งผลให้แรงงานที่เข้าสู่ตลาดมีการแข่งขันกันมากขึ้น

^๕ ดร. จิระ หงส์ลดารมภ์. ความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงานธุรกิจและอุตสาหกรรม บทความในหนังสือการศึกษาเพื่อคุณภาพ 1๐ - 14 ธันวาคม 253๐ หน้า 57.

สาเหตุปัญหาการว่างงานของประชากรโดยเฉพาะผู้จบการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา ฝึกหัดครู และระดับมหาวิทยาลัย มีจำนวนสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนกลายเป็นปัญหาสำคัญที่รัฐบาลจะต้องดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วนมีหลายประการ คือ ^๑

1. เนื่องจากการเพิ่มของประชากรในระยะหลายปีที่ผ่านมาทำให้คนมีความต้องการศึกษามากขึ้นและสูงขึ้น การขยายตัวการรับผู้เข้าเรียนต่อในระดับสูงมีมากขึ้น จึงมีผู้จบการศึกษาจำนวนมาก
2. เนื่องจากความไม่สมดุลของการผลิตกำลังคนกับอุปสงค์ของแรงงานในบางสาขาและขาดแคลนกำลังคนในบางสาขา
3. เกิดจากคุณภาพของผู้จบการศึกษาไม่ตรงกับความต้องการของนายจ้าง
4. เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางอุตสาหกรรมเป็นไปอย่างรวดเร็วทำให้การปรับตัวของผู้จบการศึกษาและขบวนการเรียนการสอนไม่ทันกับความต้องการเหล่านั้น

นอกจากนี้ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมก็มีผลกระทบต่อระบบการจ้างงาน หากพิจารณาถึงภาวะการจ้างงานของประเทศ จะเห็นว่าระบบเศรษฐกิจโดยทั่วไปที่เปลี่ยนโครงสร้างจากการเป็นภาคเกษตรมาเป็นภาคอุตสาหกรรม ทำให้โครงสร้างการจ้างงานของประเทศเปลี่ยนแปลงไปด้วย กล่าวคือ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 (ปี 2525-2529) สัดส่วนการจ้างงานในภาคเกษตรลดลงจากร้อยละ 72.1 เป็นร้อยละ 66.8 และสัดส่วนการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและบริการได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7.2 เป็นร้อยละ 8.5 จากร้อยละ 8.0 เป็นร้อยละ 9.4 และจากร้อยละ 8.2 เป็นร้อยละ 9.9 ตามลำดับ

^๑ ดร.จิระ หงส์ลดาธรรม. ความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงานธุรกิจและอุตสาหกรรม บทความในหนังสือการศึกษาเพื่อคุณภาพ 10 - 14 ธันวาคม 2530 หน้า 58.

สถานการณ์จ้างงานของผู้มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา¹⁰

นับตั้งแต่เริ่มแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 5 จนถึงเริ่มต้นแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 6 (ปี 2525-2530) จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา (ระดับ ปวช. , ปวส. , ปวท. และปม.) ประมาณ 38,718 - 70,083 คน ในจำนวนนี้ศึกษาต่อประมาณ 14,058 - 22,844 คน และเข้าสู่ตลาดแรงงานจำนวน 14,827 - 27,513 คน โดยเฉพาะในปี 2530 ผู้มีงานทำระดับอาชีวศึกษาจำนวน 14,271 คน และผู้ที่ยังไม่มีงานทำจำนวน 13,242 คน และอีกจำนวน 22,844 คน ศึกษาต่อ และเมื่อพิจารณาผู้มีงานทำจำแนกการทำงานและความรู้ที่เรียนนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน พบว่าผู้มีงานทำระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 59.5 ปฏิบัติงานตรงตามวุฒิที่จบการศึกษา และร้อยละ 30.2 สามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้ร้อยละ 75

นอกจากนี้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ประเภทวิชาชีพกรรม ในระดับ ปวช. ปวส. และปวท. ในปี 2530 มีจำนวนทั้งสิ้น 12,955 คน ส่วนใหญ่จะศึกษาต่อจำนวนร้อยละ 43.5 และอีกจำนวนร้อยละ 56.5 เข้าสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งจำแนกออกเป็น ผู้มีงานทำร้อยละ 25.9 และผู้ไม่มีงานร้อยละ 29.1 โดยเฉพาะจำนวนผู้ที่มีการทำทั้งระดับ ปวช. , ปวส. , และปวท. ในทุกสาขาวิชาในประเภทวิชาชีพกรรมนั้น ส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในภาคเอกชน รองลงมาคือ รัฐบาลและประกอบธุรกิจส่วนตัว

ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. , ปวส. , และปวท. เมื่อพิจารณาดังกล่าวถึงความรู้ที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน จะพบความแตกต่าง ดังนี้¹¹

ในระดับ ปวช. ผู้มีงานทำสาขาวิชาชีพกรรมส่วนใหญ่ร้อยละ 32.2 สามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้ร้อยละ 75 รองลงมา คือสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้ร้อยละ 25 และร้อยละ 50

¹⁰ ดร. จีระ หงส์ลดารมภ์. ความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงานธุรกิจและอุตสาหกรรม บทความในหนังสือการศึกษาเพื่อคุณภาพ วันที่ 10 - 14 ธันวาคม 2530 หน้า 58 - 59.

¹¹ อภิชาติ เศรษฐวิชัยกิจการ. ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา '31 งานวิจัยนักวิชาการ กรมอาชีวศึกษา หน้า 9 - 11.

ในระดับ ปวส. ผู้มีงานทำในสาขาการบัญชี การเลขานุการ การตลาด ธุรกิจบริการและธุรกิจการค้าต่างประเทศ สามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้ร้อยละ 75 ส่วนสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สามารถนำความรู้ไปใช้ได้เพียงร้อยละ 25

ในระดับ ปวท. จะพบความแตกต่างกันมาก กล่าวคือ สาขาวิชาที่สามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้ร้อยละเปอร์เซ็นต์ คือ สาขาธุรกิจบริการ ส่วนสาขาวิชาที่สามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ได้ร้อยละ 75 คือ สาขาการบัญชี และสาขาวิชาที่นำไปใช้ได้ร้อยละ 25 คือ สาขาวิชาการตลาดและการขาย การธนาคารและธุรกิจการเงิน คอมพิวเตอร์ธุรกิจ และการเลขานุการ

จากการวิเคราะห์ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ในปี 2532 ของกรมอาชีวศึกษาพบว่า สาขาที่มีงานทำจำนวนมากหรือเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน คือ ประเภทช่างอุตสาหกรรมแยกตามระดับการศึกษาได้ดังนี้ ¹²

ระดับ ปวช. ได้แก่ ช่างกลเรือ ช่างเคหภัณฑ์ ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม ช่างเขียนแบบ เครื่องกล ช่างกลโรงงาน ช่างเทคนิคโลหะ เป็นต้น

ระดับ ปวส. ได้แก่ ช่างต่อเรือ การวัดและควบคุมในอุตสาหกรรม ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม ช่างเทคนิคการผลิต ช่างเทคนิคโลหะ ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

ระดับ ปวท. ได้แก่ เทคนิคอุตสาหกรรมปิโตรเคมี เทคนิควิศวกรรมเหมืองแร่ เทคนิคเครื่องเย็นและปรับอากาศ เทคนิควิศวกรรมสำรวจ เทคนิควิศวกรรมการผลิต เป็นต้น

ส่วนประเภทวิชาที่มีงานทำเป็นอันดับรอง คือ ประเภทพาณิชยกรรม แยกตามระดับการศึกษาได้ดังนี้

ระดับ ปวช. ได้แก่ พาณิชยกรรม เป็นต้น

ระดับ ปวส. ได้แก่ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ธุรกิจการค้าต่างประเทศ การบัญชี เป็นต้น

ระดับ ปวท. ได้แก่ ธุรกิจบริการ การเลขานุการ การบัญชี การเงินและการธนาคาร เป็นต้น

¹² ทศนา แสงศักดิ์. ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา '32
งานวิจัยนักวิชาการ กรมอาชีวศึกษา หน้า 11 - 12.

นักเรียนที่จบอาชีวศึกษาระดับ ปวช. , ปวส. , หรือ ปวท. โอกาสในการทำงานในตลาดแรงงานจากผลงานวิจัย ของพินิจ สว่างคำ พบว่า ¹³ ความต้องการแรงงานระดับอาชีวศึกษาในกลุ่มประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรม ยังสูงอยู่ ส่วนสาขาวิชาที่เกินความต้องการของตลาดแรงงาน คือ คหกรรมและเกษตรกรรม ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาที่ต้องการเพิ่มปริมาณการผลิตกำลังคนมากที่สุด ได้แก่ อิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ และสาขาวิชาใหม่ที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานอย่างสูง เนื่องจากความเจริญของเทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยีการผลิต เปโตรเคมี อุตสาหกรรมเกษตร

อภิชาติ เสรมณีวิจัยกิจการ ได้ศึกษาผลการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ปี 2531 พบว่า ¹⁴ โดยภาพรวมผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. มีงานทำมากที่สุด เพราะเป็นแรงงานที่มีความรู้ความสามารถมากพอที่จะเข้าทำงานได้ทุกระดับ ส่วนระดับ ปวช. มีงานทำน้อยเพราะตลาดแรงงานให้ความสนใจน้อย อีกทั้งผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. เอง คิดว่าตนเองยังไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ และจากข้อมูลการวิจัยพบว่า ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เป็นประเภทวิชาที่ตลาดแรงงานต้องการมากที่สุด และจากการดูแนวโน้มเศรษฐกิจการลงทุน การเพิ่มเทคโนโลยีขั้นสูง ทำให้เกิดการทดแทนแรงงานแรงงานบางประเภทจะหมดไปในอนาคตแรงงานบางประเภทอาจจะไม่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน แต่มีธุรกิจประเภทหนึ่งที่เทคโนโลยีไม่อาจทดแทนได้คือ ธุรกิจบริการ เช่น ธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร น้ำเที่ยว เป็นต้น

¹³ พินิจ สว่างคำ. บทบาท กรอ.พอ.ต่อการจัดการอาชีวศึกษา บทความวารสารการศึกษาเพื่ออาชีพ วันที่ 10 - 14 ธันวาคม 2530 หน้า 37.

¹⁴ อภิชาติ เสรมณีวิจัยกิจการ. ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา '31 งานวิจัยนักวิชาการ กรมอาชีวศึกษา หน้า 13.

2.6 โอกาสทางการตลาด (Marketing opportunity) ของโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน

เมื่อประเทศไทยเข้าสู่ยุคพัฒนาด้านอุตสาหกรรม ตั้งแต่ปี 2503 เป็นต้นมา ทำให้ความต้องการแรงงานในด้านวิชาชีพมีมาก และรัฐไม่สามารถจัดการศึกษาได้ทั่วถึง จึงเริ่มให้เอกชนเข้ามามีส่วนในการจัดการอาชีวศึกษา การอาชีวศึกษาของภาครัฐบาล ได้แก่ วิทยาลัยในสังกัดของกรมอาชีวศึกษา และวิทยาเขตของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งเปรียบเทียบจำนวนนักเรียน ม.3 ที่จบแล้วต้องการเรียนต่อสายวิชาชีพ วิทยาลัยของรัฐ จะสามารถรับนักเรียน¹⁵ ระดับ ปวช. โดยเฉลี่ยสูงสุดไม่เกิน 17% ของจำนวนนักเรียนที่ มาสมัคร ระดับ ปวส. รับได้ไม่เกิน 25% ของจำนวนนักเรียนที่มาสมัคร ดังนั้นในแต่ละปี จึงมีนักเรียนที่เหลือจากการสอบคัดเลือกที่จะมุ่งเข้าสู่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โอกาสที่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจะมีนักเรียนเข้ามาศึกษามีจำนวนมากพอที่โรงเรียนจะให้ บริการทางด้านการศึกษาได้ แต่ทั้งนี้โรงเรียนจะต้องมีการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน เท่าเทียมหรือดีกว่าของรัฐ

โอกาสเข้าสู่ตลาด (Marketing opportunity) ของโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชนคือ

1. ให้บริการการศึกษาแก่นักเรียนที่สอบเข้าเรียนต่อในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ของรัฐไม่ได้
2. เปิดรับผู้ที่ทำงานแล้วต้องการเรียนวิชาชีพเพิ่มเติมเพื่อปรับวุฒิให้สูงขึ้น ใน ภาคค้า

¹⁵ ศจ.อนันต์ กรแก้ว นโยบายการจัดการศึกษาของภาครัฐบาล เอกสารการ สัมมนาทางวิชาการ วันที่ 10 - 14 มกราคม 2532

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนสามารถให้ประโยชน์จากโอกาสที่เปิดให้ในการบริหารงานการศึกษา ดังนี้

1. ผลิตนักเรียนให้ตรงกับความต้องการของตลาดและเปิดสอนวิชาที่ตลาดแรงงานต้องการ
2. ผลิตนักเรียนนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพเท่าเทียมของรัฐบาลหรือดีกว่า
3. ให้ความสำคัญอย่างมากต่อการจัดการศึกษาระดับวิชาชีพ และวิชาชีพชั้นสูง มุ่งให้นักเรียนที่จบแล้วมีทักษะทางวิชาชีพที่เรียนมา

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมองในแง่ความต้องการตลาดกลุ่มเป้าหมาย

(Target market) ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ได้แก่

1. นักเรียน ม.3 ที่สอบเข้าเรียนต่อระดับ ปวช. ของรัฐไม่ได้จากสถิติของกองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการรับนักเรียนนักศึกษา ปีการศึกษา 2531 ซึ่งมีนักเรียน ม.3 ทั้งสิ้น 300,209 คน เรียนต่อ ม.4 สายสามัญศึกษา จำนวน 26,975 คน เรียนต่อ ปวช. ของภาครัฐบาลประมาณ 25,615 คน จึงมีนักเรียน ม.3 เหลือไม่ต่ำกว่า 147,619 คน ซึ่งจะเข้ามาเรียนต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
2. นักเรียน ปวช.3 ที่จบแล้วต้องการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นคือ ปวส. ในปีการศึกษา 2531 มีจำนวนนักเรียนที่จบ ปวช.3 ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ประมาณ 75,961 คน สอบเข้าเรียนต่อระดับ ปวส. ของรัฐได้ประมาณ 16,060 คน จึงทำให้โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนสามารถจัดการศึกษาในระดับนี้ได้เพียงพอ (ที่มาแหล่งเดียวกับข้อ 1)
3. นักเรียน ม.6 ที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐไม่ได้และต้องการเปลี่ยนมาเรียนสายวิชาชีพ คือ ระดับ ปวท. ซึ่งตลาดกลุ่มนี้ไม่มากนัก เนื่องจากนักเรียนที่จบ ม.6 สามารถสอบเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน และยังมีมหาวิทยาลัยเปิดรองรับอยู่

จะเห็นได้ว่า จำนวนคนที่จะ เข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีเพียงพอที่โรงเรียนจะจัดการศึกษาได้ แต่ทั้งนี้การจัดการศึกษาจะมุ่งที่ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ ต้องคำนึงถึงด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ตลาดแรงงานเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนของรัฐหรือของเอกชนก็ตาม การจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของตลาด ทำให้ไม่เกิดการสูญเปล่าทางการศึกษา โดยเฉพาะในภาคเอกชนซึ่งต้องทำการศึกษาแข่งขันกับรัฐและเอกชนด้วยกัน ดังนั้นโรงเรียนเอกชนควรจะผลิตนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมความประพฤติเท่าเทียมกับนักเรียนที่จบการศึกษาจากรัฐหรือยิ่งกว่า จึงจะอยู่ได้ในอนาคต

การดำเนินงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่กล่าวมาเป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบพื้นฐานการดำเนินงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในเรื่องประวัติความเป็นมา โครงสร้างการจัดการศึกษา การจัดตั้งโรงเรียนเอกชน การบริหารงานที่สำคัญในโรงเรียน ตลอดจนโอกาสทางการตลาดของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อให้ดำเนินงานโรงเรียนเอกชนในฐานะที่เป็นธุรกิจที่ให้บริการทางการศึกษา ได้ใช้กลยุทธ์ทางการตลาดได้ถูกต้อง จึงต้องทำการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในแง่ของการใช้ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) ในบทต่อไป

การจัดการอาชีวศึกษาในเชิงธุรกิจ

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนได้รับอนุญาตให้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ซึ่งรัฐได้เปิดโอกาสให้เอกชนร่วมจัดการศึกษาของชาติ แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมและดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งหน่วยงานเรียกว่า คณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยมีกองอาชีวศึกษาทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือและดูแลการดำเนินงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยกองอาชีวศึกษาจะทำหน้าที่ช่วยเหลือโรงเรียนเอกชนในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านที่เกี่ยวข้องกับราชการ หรือตลอดจนมีส่วนควบคุมกิจการภายในโรงเรียน ตั้งแต่ทางด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านการเงิน ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน และจำนวนนักเรียน นักศึกษา นอกจากนี้ยังมีสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน คือ สมาคมอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรร่วมของบรรดาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยผู้บริหารโรงเรียนต่าง ๆ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาระหน้าที่และความรับผิดชอบที่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่มีต่อการศึกษาของชาติ จึงได้จัดตั้งสมาคมขึ้นโดยมีนโยบายที่จะส่งเสริมสนับสนุน เสริมสร้างความสามัคคี ตลอดจนให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนอาชีวศึกษาได้ร่วมยกระดับมาตรฐานของโรงเรียนทั้งในด้านวิชาการและการบริหาร อันจะนำไปสู่เอกภาพในการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาเอกชนต่อไป

ตั้งแต่ปลายปี 2530 เป็นต้นมา การอาชีวศึกษาเอกชนได้รับผลกระทบบางประการจากจำนวนนักเรียนที่ลดลงและภาวะการเปลี่ยนแปลงทางด้านการจัดการศึกษาและหลักสูตร ทำให้โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนหลายแห่งต้องเลิกกิจการไป ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาความคิดเห็นตลอดจนวิธีการดำเนินงานของผู้บริหารในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม โรงเรียนตามจำนวนนักเรียนและขนาดของโรงเรียน ประเภทใหญ่ กลาง และเล็ก โดยศึกษาในหัวข้อดังนี้

1. ศึกษาถึงสภาวะแวดล้อมภายนอก ซึ่งมีปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ภาวะการแข่งขันและตลาดแรงงาน

2. ศึกษาถึงสภาวะแวดล้อมภายในสถานศึกษา ซึ่งวิเคราะห์ในลักษณะของส่วนผสมทางการตลาด (Marketing Mix) ดังนี้

- 2.1 การให้บริการด้านการศึกษา (Product) แก่สังคมและในแง่ของธุรกิจ
- 2.2 การกำหนดค่าเล่าเรียน (Price)
- 2.3 สถานที่ (Place)
- 2.4 ด้านการสร้างชื่อเสียงของโรงเรียน (Promotion)

1. สภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการดำเนินงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

1.1 ด้านกฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยจำนวนโรงเรียน 9 โรงเรียน เก็บข้อมูลคืนได้ 7 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 77.77 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ผู้รับใบอนุญาต 4 คน ผู้จัดการ 1 คน และอาจารย์ใหญ่ 2 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

1. ในอดีตที่ผ่านมาระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้การบริหารงานขาดความคล่องตัวเท่าที่ควร แต่ปัจจุบันเลขาธิการ สช. (ดร.รุ่ง แก้วแดง) ได้ ปรับปรุงและพัฒนาระเบียบต่าง ๆ ทำให้การบริหารงานของโรงเรียนคล่องตัวมากขึ้น และอยู่ในขีดความสามารถที่โรงเรียนสามารถทำได้อย่างดี

2. ควรให้การส่งเสริมการสั่งซื้อเครื่องมือต่าง ๆ เข้ามาจากต่างประเทศโดยไม่เสียภาษีเพื่อนำมาจัดการศึกษาแต่ขณะนี้ยังทำไม่ได้ ติดที่ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

3. ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับกาลเวลา

4. การกำหนดหลักสูตรที่บังคับมากเกินไปของกระทรวงศึกษา ทำให้โรงเรียนไม่สามารถปรับหลักสูตรที่เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานและสังคม

5. ควรให้มีการอนุมัติเงินกู้เพื่อกิจการโรงเรียนให้มากกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบัน

6. การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการครูมีขั้นตอนมากและล่าช้า สมควรได้รับบริการปรับปรุงแก้ไข

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียน อาชีวศึกษาเอกชน 15 โรงเรียน เก็บข้อมูลคืนได้ครบ ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ผู้รับใบอนุญาต 7 คน ผู้จัดการ 2 คน อาจารย์ใหญ่ 6 คน มีความคิดเห็นในด้าน กฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

1. การล่าช้าของระบบราชการและยึดนโยบายมากกว่าเหตุผล มีส่วนทำให้การบริหารขาดความคล่องตัว
2. กฎระเบียบและข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการมีหลายประเด็นที่เป็นการริดรอนสิทธิ ความเป็นอิสระในการบริหาร
3. เจ้าหน้าที่ของรัฐ ยังมีความเข้าใจว่าเอกชนทำการศึกษาเพื่อมุ่งการค้าอย่างเดียว ไม่คำนึงถึงคุณภาพ
4. ระเบียบการวัดผลการเรียน และบทลงโทษนักเรียนยังไม่มี ความเหมาะสมกับสภาวะการณปัจจุบัน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มที่ 3 ซึ่งประกอบด้วยจำนวน โรงเรียน 16 โรงเรียน เก็บข้อมูลได้ครบทุกโรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยผู้ รับใบอนุญาต 5 คน ผู้จัดการ 5 คน และอาจารย์ใหญ่ 6 คน มีความคิดเห็นในด้าน กฎ ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

1. การที่กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้มีการเรียนคอมพิวเตอร์ใน ระดับ ปวช. แต่ไม่อนุญาตให้เก็บค่าธรรมเนียมการเรียนเพิ่มเติม ในวิชาคอมพิวเตอร์ ทั้งที่ ต้องลงทุนในค่าอุปกรณ์สูงกว่าอุปกรณ์ด้านอื่น ๆ ในสายวิชาทางพาณิชย์ ทำให้เป็นอุปสรรค ต่อการจัดการเรียนการสอน
2. การดำเนินงานบางอย่างของส่วนราชการไม่สัมพันธ์และต่อเนื่องกัน ทำให้โรงเรียนได้รับข่าวสารล่าช้า
3. หนังสือ จดหมาย และกฎระเบียบที่ส่วนราชการส่งมาเพื่อให้ โรงเรียน ปฏิบัติบางอย่างก็สับสน ทำให้ปฏิบัติไม่ถูก
4. กฎระเบียบ บางข้อไม่ได้รับการไตร่ตรองให้ดีพอ เพราะการ ปฏิบัติงานจริง ๆ บางครั้งก็เป็นไปตามกฎระเบียบนั้นไม่ได้

1.2 ด้านสภาวะการแข่งขันและตลาดแรงงาน

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขณะนี้อยู่ในภาวะที่มีการแข่งขันสูง จำนวนนักเรียนในระดับมัธยมต้นมีอัตราการเรียนต่อลดลง เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจโดยรวมมีผลกระทบต่อรายได้ของผู้ปกครอง และปัญหาการว่างงานของนักเรียนอาชีวศึกษา ทำให้ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาต่อ ดังนั้นการบริหารงานในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจึงต้องใช้กลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับ (customer) คือตัวนักเรียนได้รับทราบเกี่ยวกับภาพพจน์ที่ดีที่สุดของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในแง่ของการจัดการศึกษาที่ดี (Product) ค่าเล่าเรียน (Price) อาคารสถานที่ (Place) และประชาสัมพันธ์ (Promotion) ในแง่ภาพพจน์ที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและสังคม เช่น นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้วมีความรู้ความสามารถในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือปฏิบัติงานได้เช่นเดียวกับนักเรียนที่จบจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐบาล ในด้านสภาวะการแข่งขันโรงเรียนที่เปิดสอนได้หลายระดับและหลายสาขาวิชา จะได้เปรียบกว่าโรงเรียนที่เปิดสอนระดับเดียว เพราะนักเรียนมีโอกาสได้เลือกมากกว่า ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเกี่ยวกับสาขาวิชาที่นักเรียนเลือกเรียนและได้งานทำเมื่อจบการศึกษามากที่สุด และสาขาวิชาที่นักเรียนว่างงานมากที่สุด เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานได้ข้อมูลโดยสรุปดังนี้

1. สาขาวิชาที่นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกเรียนมากที่สุด

- 1.1 สาขาวิชาที่นักเรียนในโรงเรียนกลุ่มที่ 1 เลือกเรียนมีลำดับดังนี้
ระดับ ปวช. ประเภทวิชาชีพกรรม สาขาที่นักเรียนเลือกเรียนมากที่สุด
 มาก (รายละเอียดในตารางที่ 1.1 หน้า 36)
 อันดับ 1 คือ สาขาวิชาการบัญชี (80%)
 2 คือ สาขาวิชาการขาย (80%)
 3 คือ สาขาวิชาการเลขานุการ (100%)

ระดับ ปวส. ประเภทวิชาการบริหารธุรกิจ สาขาที่นักเรียน
เลือกเรียนมาก (รายละเอียดในตารางที่ 1.2 หน้า 37)

อันดับ 1 คือ สาขาวิชาการบัญชี (80%)

2 คือ สาขาวิชาการตลาด (60%)

3 คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ (60%)

4 คือ สาขาวิชาการเงินการธนาคารและ
สาขาการเลขานุการ (20%)

ระดับ ปวท. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาที่นักเรียน
เลือกเรียนมาก (รายละเอียดในตารางที่ 1.3 หน้า 38)

อันดับ 1 คือ สาขาวิชาการบัญชี (100%)

2 คือ สาขาวิชาการเงิน (100%)

3 คือ สาขาวิชาการตลาด (100%)

ระดับ ปวช. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาที่นักเรียน
เลือกเรียนมาก (รายละเอียดในตารางที่ 1.4 หน้า 39)

อันดับ 1 คือ สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ (66.67%)

2 คือ สาขาวิชาช่างยนต์, ช่างไฟฟ้า (66.67%)

3 คือ สาขาวิชาเทคนิคสถาปัตยกรรม (66.67%)

4 คือ สาขาวิชาช่างสำรวจ (33.33%)

ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาที่นักเรียน
เลือกเรียนมาก (รายละเอียดในตารางที่ 1.5 หน้า 40)

อันดับ 1 คือ สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ (66.67%)

2 คือ สาขาวิชาช่างยนต์, ช่างไฟฟ้า (66.67%)

3 คือ สาขาวิชาเทคนิคสถาปัตยกรรม (66.67%)

ระดับ ปวช. ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม สาขาวิชาที่นักเรียน
เลือกเรียนมาก (รายละเอียดในตารางที่ 1.6 หน้า 41)

อันดับ 1 คือ สาขาวิชาศิลปประยุกต์ (100%)

2 คือ สาขาวิชาวิจิตรศิลป์ (100%)

- 1.2 สาขาวิชาที่นักเรียนในโรงเรียนกลุ่มที่ 2 เลือกเรียนมีลำดับดังนี้
- ระดับ ปวช. ประเภทณิชยกรรม สาขาที่นักเรียนเลือกเรียนมาก (รายละเอียดในตารางที่ 1.1 หน้า 36)
- อันดับ 1 คือ สาขาวิชาการบัญชี (60%)
- 2 คือ สาขาวิชาการขาย (50%)
- 3 คือ สาขาวิชาการเลขานุการ (50%)
- ระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาที่นักเรียนเลือกเรียนมาก (รายละเอียดในตารางที่ 1.2 หน้า 37)
- อันดับ 1 คือ สาขาวิชาการบัญชี (77.77%)
- 2 คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ (44.44%)
- 3 คือ สาขาวิชาการตลาด (22.22%)
- 4 คือ สาขาวิชาการเลขานุการและการเงิน (11.11%)
- ระดับ ปวท. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาที่นักเรียนเลือกเรียนมาก (รายละเอียดในตารางที่ 1.3 หน้า 38)
- อันดับ 1 คือ สาขาวิชาการบัญชี (100%)
- 2 คือ สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร (66.67%)
- 3 คือ สาขาวิชาการตลาด (66.67%)
- ระดับ ปวช. ประเภทช่างอุตสาหกรรม สาขาที่นักเรียนเลือกเรียนมาก (รายละเอียดในตารางที่ 1.4 หน้า 39)
- อันดับ 1 คือ สาขาวิชาช่างยนต์ (71.43%)
- 2 คือ สาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ (42.86%)
- 3 คือ สาขาวิชาช่างสำรวจ (28.57%)

ระดับ ปวส. ประเภทช่างอุตสาหกรรม สาขาที่นักเรียนเลือก
เรียนมาก (รายละเอียดในตารางที่ 1.5 หน้า 40)

อันดับ 1 คือ สาขาวิชาช่างยนต์ ช่างอิเล็กทรอนิกส์
(60.0%)

2 คือ สาขาวิชาช่างไฟฟ้า (40.0%)

ระดับ ปวช. ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม สาขาที่นักเรียนเลือก
เรียนมาก (รายละเอียดในตารางที่ 1.6 หน้า 41)

อันดับ 1 คือ สาขาวิชาศิลปประยุกต์ (66.67%)

1.3 สาขาวิชาที่นักเรียนในโรงเรียนกลุ่มที่ 3 เลือกเรียนมีลำดับดังนี้

ระดับ ปวช. ประเภทพาณิชยกรรม สาขาวิชาที่นักเรียนเลือก
เรียนมาก (รายละเอียดในตารางที่ 1.1 หน้า 36)

อันดับ 1 คือ สาขาบัญชี (66.67%)

2 คือ สาขาวิชาการขาย (66.67%)

3 คือ สาขาวิชาการเลขานุการ (25%)

ระดับ ปวช. ประเภทช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาที่นักเรียน
เลือกเรียนมาก (รายละเอียดในตารางที่ 1.4 หน้า 38)

อันดับ 1 คือ ช่างยนต์ (66.67%)

2 คือ ช่างไฟฟ้า (66.67%)

ระดับ ปวช. ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม สาขาวิชาที่นักเรียน
เลือกเรียนมาก (รายละเอียดในตารางที่ 1.6 หน้า 41)

อันดับ 1 คือ สาขาวิชาศิลปประยุกต์ (100%)

2 คือ สาขาวิชาจิตรศิลป์ (100%)

ตารางที่ 1.1 แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเลือกเรียน
 อันดับ 1 - 3 ระดับ ปวช. ประเภทณิชยกรรม

	กลุ่ม 1 (5 โรงเรียน = 100%)				กลุ่ม 2 (10 โรงเรียน = 100%)				กลุ่ม 3 (12 โรงเรียน = 100%)			
	บัญชี	การชาย	การเลขานุการ	ธุรกิจบริการ	บัญชี	การชาย	การเลขานุการ	ธุรกิจบริการ	บัญชี	การชาย	การเลขานุการ	ธุรกิจบริการ
อันดับ 1	4 80.0	1 20.0			6 60.0	4 40.0			8 66.67	2 16.67	1 8.33	1 8.33
อันดับ 2	1 20.0	4 80.0			3 30.0	5 50.0	2 20.0		2 16.67	3 66.67	2 16.67	
อันดับ 3			5 100.0			2 10.0	5 50.0			2 16.67	3 25.0	

จากตารางที่ 1.1 : พบว่า สาขาวิชาที่นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มเลือกเรียน

อันดับ 1 คือ สาขาการบัญชี

อันดับ 2 คือ สาขาวิชาการชาย

อันดับ 3 คือ สาขาวิชาการเลขานุการ

ตารางที่ 1.2 แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเลือกเรียน
 อันดับ 1 - 3 ระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

	กลุ่ม 1 (5 โรงเรียน = 100%)					กลุ่ม 2 (9 โรงเรียน = 100%)				
	บัญชี	การตลาด	คอม พิวเตอร์	การเงิน การ ธนาคาร	การเลขา นุการ	บัญชี	การตลาด	คอม พิวเตอร์	การเงิน การ ธนาคาร	การเลขา นุการ
อันดับ 1	4 80.0	1 20.0				7 77.77	1 11.11	1 11.11		
อันดับ 2	1 20.0	3 60.0	1 20.0			1 11.11	2 22.22	4 44.44	1 11.11	1 11.11
อันดับ 3		1 20.0	3 60.0	1 20.0			2 22.22	1 11.11	1 11.11	1 11.11

จากตารางที่ 1.2 : พบว่า สาขาวิชาที่

นักเรียนกลุ่ม 1 เลือกเรียนอันดับ 1 คือ สาขาการบัญชี

อันดับ 2 คือ สาขาวิชาการตลาด

อันดับ 3 คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

นักเรียนกลุ่ม 2 เลือกเรียนอันดับ 1 คือ สาขาการบัญชี

อันดับ 2 คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

อันดับ 3 คือ สาขาวิชาการตลาด

ตารางที่ 1.3 แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเลือกเรียน
 อันดับ 1 - 3 ระดับ ปวท. ประเภทบริหารธุรกิจ

	กลุ่ม 1 (1 โรงเรียน=100%)			กลุ่ม 2 (3 โรงเรียน=100%)		
	บัญชี	การเงิน การ ธนาคาร	การตลาด	บัญชี	การเงิน การ ธนาคาร	การตลาด
อันดับ 1	1 100.0				3 100.0	
อันดับ 2		1 100.0			2 66.67	1 33.33
อันดับ 3			1 100.0			2 66.67

จากตารางที่ 1.3 : พบว่า ระดับ ปวท. ประเภทบริหารธุรกิจสาขาวิชาที่นักเรียน
 ทั้ง 3 กลุ่มเลือกเรียน

อันดับ 1 คือ สาขาการบัญชี

2 คือ สาขาการเงินการธนาคาร

3 คือ สาขาการตลาด

ตารางที่ 1.4 แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเลือกเรียน
อันดับ 1 - 3 ระดับ ปวช. ประเภทช่างอุตสาหกรรม

	กลุ่ม 1 (3 โรงเรียน = 100%)					กลุ่ม 2 (7 โรงเรียน = 100%)					กลุ่ม 3 (3 โรงเรียน = 100%)				
	ช่างอิเล็กทรอนิกส์	ช่างยนต์	ช่างไฟฟ้า	เทคนิค สถาปัตยกรรม	ช่าง สำรวจ	ช่างอิเล็กทรอนิกส์	ช่างยนต์	ช่างไฟฟ้า	เทคนิค สถาปัตยกรรม	ช่าง สำรวจ	ช่างอิเล็กทรอนิกส์	ช่างยนต์	ช่างไฟฟ้า	เทคนิค สถาปัตยกรรม	ช่าง สำรวจ
อันดับ 1	2 66.67			1 33.33		5 71.43	1 14.28	1 14.28				2 66.67	1 33.33		
อันดับ 2		2 66.67	2 66.67		3 42.86		3 42.86		1 14.28		1 33.33	2 66.67			
อันดับ 3				2 66.67	1 33.33	1 14.28	1 14.28		2 28.57						

จากตารางที่ 1.4 : พบว่า ระดับ ปวช. ประเภทช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาที่นักเรียน
เลือกเรียนดังนี้

กลุ่มที่ 1 อันดับ 1 ช่างอิเล็กทรอนิกส์
2 ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า
3 เทคนิคสถาปัตยกรรม

กลุ่มที่ 2 อันดับ 1 ช่างยนต์
2 ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างไฟฟ้า
3 ช่างสำรวจ

กลุ่มที่ 3 อันดับ 1 ช่างยนต์
2 ช่างไฟฟ้า

ตารางที่ 1.5 แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเลือกเรียน
 อันดับ 1 - 3 ระดับ ปวส. ประเภทช่างอุตสาหกรรม

	กลุ่ม 1 (3 โรงเรียน = 100%)				กลุ่ม 2 (5 โรงเรียน = 100%)			
	ช่างอิเล็กทรอนิกส์	ช่างยนต์	ช่างไฟฟ้า	เทคนิค สถาปัตยกรรม	ช่างอิเล็กทรอนิกส์	ช่างยนต์	ช่างไฟฟ้า	เทคนิค สถาปัตยกรรม
อันดับ 1	2 66.67			1 33.33	3 60.0	3 60.0	1 20.0	
อันดับ 2		2 66.67	2 66.67		1 20.0	1 20.0	2 40.0	
อันดับ 3			1 33.33	2 66.67				

จากตารางที่ 1.5 : พบว่า ระดับ ปวส. ประเภทช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาที่นักเรียน
 เลือกเรียนดังนี้

กลุ่มที่ 1 อันดับ 1 ช่างอิเล็กทรอนิกส์
 2 ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า
 3 เทคนิคสถาปัตยกรรม

กลุ่มที่ 2 อันดับ 1 ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างยนต์
 2 ช่างไฟฟ้า

ตารางที่ 1.6 แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเลือกเรียน
 อันดับ 1 - 2 ระดับ ปวช. ประเภทศิลปหัตถกรรม

	กลุ่ม 1 (1 โรงเรียน=100%)			กลุ่ม 2 (3 โรงเรียน=100%)			กลุ่ม 3 (1 โรงเรียน=100%)		
	ศิลปะ ประยุกต์	จิตรศิลป์	หัตถกรรม	ศิลปะ ประยุกต์	จิตรศิลป์	หัตถกรรม	ศิลปะ ประยุกต์	จิตรศิลป์	หัตถกรรม
อันดับ 1	1 100.0			2 66.67				1 100.0	
อันดับ 2		1 100.0							

จากตารางที่ 1.6 : พบว่า ระดับ ปวช. ประเภทศิลปหัตถกรรม นักเรียนเลือกเรียนดังนี้
 กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 เลือกเรียนอันดับ 1 ศิลปะประยุกต์
 2 จิตรศิลป์
 กลุ่มที่ 3 เลือกเรียนอันดับ 1 จิตรศิลป์

2. สาขาวิชาที่นักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนได้งานทำมากที่สุด
เมื่อจบการศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนแต่ละกลุ่ม
- โรงเรียนกลุ่มที่ 1 ระดับ ปวช. ประเภทณิชยกรรม
(รายละเอียดตารางที่ 1.7 หน้า 44)
- สาขาวิชาการบัญชี (80%)
  - สาขาวิชาการขาย (20%)
- ระดับ ปวส. ประเภทบริหารธุรกิจ
(รายละเอียดตารางที่ 1.8 หน้า 45)
- สาขาวิชาการบัญชี (60%)
  - สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ (20%)
  - สาขาวิชาการตลาด (20%)
- ระดับ ปวท. ประเภทบริหารธุรกิจ
(รายละเอียดตารางที่ 1.9 หน้า 46)
- สาขาวิชาการบัญชี (100%)
- ระดับ ปวช. ประเภทช่างอุตสาหกรรม
(รายละเอียดตารางที่ 1.10 หน้า 47)
- สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ (66.67%)
  - สาขาช่างไฟฟ้า (33.33%)
- ระดับ ปวส. ประเภทช่างอุตสาหกรรม
(รายละเอียดตารางที่ 1.11 หน้า 48)
- สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ (66.67%)
  - สาขาช่างไฟฟ้า (33.33%)
- ระดับ ปวช. ประเภทศิลปหัตถกรรม
(รายละเอียดตารางที่ 1.12 หน้า 49)
- สาขาศิลปประยุกต์ (100%)

- โรงเรียนกลุ่มที่ 2 ระดับ ปวช. ประเภทณิชยกรรม
(รายละเอียดตารางที่ 1.7 หน้า 44)
- สาขาวิชาการบัญชี (66.67%)
  - สาขาวิชาการขาย (33.33%)
- ระดับ ปวส. ประเภทบริหารธุรกิจ
(รายละเอียดตารางที่ 1.8 หน้า 45)
- สาขาวิชาการบัญชี (44.44%)
  - สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ (44.44%)
  - สาขาวิชาการตลาด (11.11%)
- ระดับ ปวท. ประเภทบริหารธุรกิจ
(รายละเอียดตารางที่ 1.9 หน้า 46)
- สาขาวิชาการบัญชี (100%)
- ระดับ ปวช. ประเภทช่างอุตสาหกรรม
(รายละเอียดตารางที่ 1.10 หน้า 47)
- สาขาช่างยนต์ (42.85%)
  - สาขาช่างไฟฟ้า (42.85%)
  - สาขาเทคนิคสถาปัตยกรรม (14.28%)
- ระดับ ปวส. ประเภทช่างอุตสาหกรรม
(รายละเอียดตารางที่ 1.11 หน้า 48)
- สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ (42.85%)
  - สาขาช่างไฟฟ้า (42.85%)
  - สาขาช่างยนต์ (14.28%)

- โรงเรียนกลุ่มที่ 3 ระดับ ปวช. ประเภทณิชยกรรม
(รายละเอียดตารางที่ 1.7 หน้า 44)
- สาขาวิชาการบัญชี (91.67%)
  - สาขาวิชาธุรกิจบริการ (8.33%)
- ระดับ ปวช. ประเภทช่างอุตสาหกรรม
(รายละเอียดตารางที่ 1.10 หน้า 47)
- สาขาช่างยนต์ (100%)

ตารางที่ 1.7 แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนได้งานทำมากที่สุด เมื่อจบการศึกษา
ระดับ ปวช. ประเภทวิชาชีพกรรม

	กลุ่ม 1 5 โรงเรียน = 100%	กลุ่ม 2 9 โรงเรียน = 100%	กลุ่ม 3 12 โรงเรียน = 100%
สาขาวิชาการบัญชี	4 80.0	6 66.67	11 91.67
สาขาวิชาการขาย	1 20.0	3 33.33	
สาขาวิชาธุรกิจบริหาร			1 8.33

จากตารางที่ 1.7 : พบว่า ระดับ ปวช. ประเภทวิชาชีพกรรม สาขาวิชาที่นักเรียน
ได้งานทำมากที่สุดเมื่อจบการศึกษาคือ สาขาวิชาการบัญชี
ทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน

ตารางที่ 1.8 แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนได้งานทำมากที่สุดเมื่อจบการศึกษา
ระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

	กลุ่ม 1 5 โรงเรียน = 100%	กลุ่ม 2 9 โรงเรียน = 100%	กลุ่ม 3
สาขาวิชาการบัญชี	3 60.0	4 44.44	
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	1 20.0	4 44.44	
สาขาวิชาการตลาด	1 20.0	1 11.11	

จากตารางที่ 1.8 : พบว่า ระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาที่นักเรียน
ได้งานทำมากที่สุดดังนี้

กลุ่ม 1 ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี

กลุ่ม 2 ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชีและสาขาวิชาคอมพิวเตอร์
ธุรกิจ

ตารางที่ 1.9 แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนได้งานทำมากที่สุดเมื่อจบการศึกษา
ระดับ ปวท. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

	กลุ่ม 1 1 โรงเรียน = 100%	กลุ่ม 2 2 โรงเรียน = 100%	กลุ่ม 3
สาขาวิชาการบัญชี	1 100.0	2 100.0	

จากตารางที่ 1.9 : พบว่า ระดับ ปวท. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาที่นักเรียน
ได้งานทำมากที่สุด คือสาขาวิชาการบัญชี ทั้งกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2

ตารางที่ 1.10 แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนได้งานทำมากที่สุดเมื่อจบการศึกษา
ระดับ ปวช. ประเภทช่างอุตสาหกรรม

	กลุ่ม 1 3 โรงเรียน = 100%	กลุ่ม 2 7 โรงเรียน = 100%	กลุ่ม 3 3 โรงเรียน = 100%
สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์	2 66.67		
สาขาช่างยนต์		3 42.85	3 100.0
สาขาช่างไฟฟ้า	1 33.33	3 42.85	
สาขาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม		1 14.28	

จากตารางที่ 1.10 : พบว่า ระดับ ปวช. ประเภทช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาที่นักเรียน
ได้งานทำมากที่สุด ดังนี้

- กลุ่ม 1 ได้แก่ สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
- กลุ่ม 2 ได้แก่ สาขาวิชาช่างยนต์และช่างไฟฟ้า
- กลุ่ม 3 ได้แก่ สาขาวิชาช่างยนต์

ตารางที่ 1.11 แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนได้งานทำมากที่สุด เมื่อจบการศึกษา
ระดับ ปวส. ประเภทช่างอุตสาหกรรม

	กลุ่ม 1 3 โรงเรียน = 100%	กลุ่ม 2 7 โรงเรียน = 100%	กลุ่ม 3
สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์	2 66.67	3 42.85	
สาขาช่างยนต์		1 14.28	
สาขาช่างไฟฟ้า	1 33.33	3 42.85	

จากตารางที่ 1.11 : พบว่า ระดับ ปวส. ประเภทช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาที่นักเรียน
ได้งานทำมากที่สุดดังนี้

กลุ่ม 1 สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์

กลุ่ม 2 สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์และช่างไฟฟ้า

ตารางที่ 1.12 แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนได้งานทำมากที่สุด เมื่อจบการศึกษา
ระดับ ปวช. ประเภทศิลปหัตถกรรม

	กลุ่ม 1 3 โรงเรียน = 100%	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3
สาขาวิชาศิลปะประยุกต์	1 100.0		

จากตารางที่ 1.12 : พบว่า ระดับ ปวช. ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม สาขาวิชาที่นักเรียน
ได้งานทำมากที่สุดคือสาขาวิชาศิลปะประยุกต์

3. สาขาวิชาที่ว่างงานมากที่สุดเมื่อจบการศึกษาแต่ละกลุ่มโรงเรียน
(รายละเอียดในตารางที่ 1.13 - 1.15 หน้า 51 - 53)
- สาขาวิชาที่ว่างงานมากที่สุดเมื่อจบการศึกษาในโรงเรียนกลุ่มที่ 1 ดังนี้
- ระดับ ปวช. ได้แก่ สาขาวิชาการเลขานุการ (57.14%)
ระดับ ปวท. ได้แก่ สาขาวิชาการตลาด (66.67%)
ระดับ ปวส. ได้แก่ สาขาวิชาการเงิน การเลขานุการ (50%)
- สาขาวิชาที่ว่างงานมากที่สุดเมื่อจบการศึกษาในโรงเรียนกลุ่มที่ 2 ดังนี้
- ระดับ ปวช. ได้แก่ สาขาวิชาการเลขานุการ (55.55%)
ระดับ ปวท. ได้แก่ สาขาวิชาการเงินและการตลาด (50%)
ระดับ ปวส. ได้แก่ สาขาวิชาการตลาดและการเงิน (50%)
- สาขาวิชาที่ว่างงานมากที่สุดเมื่อจบการศึกษาในโรงเรียนกลุ่มที่ 3 ดังนี้
- ระดับ ปวช. ได้แก่ สาขาวิชาการขาย การเลขานุการ (50%)

ตารางที่ 1.13 แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนว่างงานมากที่สุดเมื่อจบการศึกษาระดับ ปวช.
ประเภทวิชาชีพกรรม

	กลุ่ม 1 7 โรงเรียน = 100%	กลุ่ม 2 9 โรงเรียน = 100%	กลุ่ม 3 12 โรงเรียน = 100%
สาขาวิชาการขาย	3 42.85	4 44.44	6 50.0
สาขาวิชาการเลขานุการ	4 57.14	5 55.55	6 50.0

จากตารางที่ 1.13 พบว่า ระดับ ปวช. ประเภทวิชาชีพกรรม สาขาวิชาที่นักเรียนว่างงานมากที่สุด ทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียนคือ สาขาวิชาการเลขานุการ

ตารางที่ 1.14 แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนว่างงานมากที่สุดระดับ ปวส. ประเภทบริหารธุรกิจ

	กลุ่ม 1 6 โรงเรียน = 100%	กลุ่ม 2 2 โรงเรียน = 100%
สาขาวิชาการตลาด		1 50.0
สาขาวิชาการเงินการธนาคาร	3 50.0	1 50.0
สาขาวิชาการเลขานุการ	3 50.0	

จากตารางที่ 1.14 : พบว่า ระดับ ปวส. ประเภทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาที่นักเรียนว่างงานมากที่สุด ดังนี้

กลุ่ม 1 ได้แก่ สาขาวิชาการเงินการธนาคารและสาขาวิชาการเลขานุการ

กลุ่ม 2 ได้แก่ สาขาวิชาการตลาดและสาขาวิชาการเงินการธนาคาร

ตารางที่ 1.15 แสดงสาขาวิชาที่นักเรียนว่างงานมากที่สุดระดับ ปวท. ประเภทบริหารธุรกิจ

	กลุ่ม 1 3 โรงเรียน = 100%	กลุ่ม 2 2 โรงเรียน = 100%
สาขาวิชาการตลาด	2 66.67	1 50.0
สาขาวิชาการเงินการธนาคาร	1 33.33	1 50.0

จากตารางที่ 1.15 : พบว่า ระดับ ปวท. ประเภทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาที่นักเรียนว่างงานมากที่สุด ดังนี้

กลุ่ม 1 ได้แก่ สาขาวิชาการตลาด

กลุ่ม 2 ได้แก่ สาขาวิชาการตลาดและสาขาวิชาการเงินการธนาคาร

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นในด้านกฎ ระเบียบ ของกระทรวงศึกษาธิการไม่แตกต่างกันส่วนใหญ่จะมีความเห็นว่ากฎ ระเบียบต่าง ๆ ของ กระทรวงศึกษาธิการมีส่วนทำให้การบริหารงานของโรงเรียนเอกชนขาดความเป็นอิสระและ ไม่คล่องตัว ด้านสภาวะการแข่งขันและตลาดแรงงานผู้บริหารงานส่วนใหญ่มีความเห็นว่าจะ ต้องจัดการศึกษา โดยผลิตนักเรียนให้ออกมาตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานมากที่สุด ซึ่งสาขาวิชาที่นักเรียนเลือกเรียนมากเป็นอันดับ 1 ในแต่ละกลุ่ม จะเป็นสาขาวิชาที่ นักเรียนได้งานทำมากที่สุดเมื่อจบการศึกษาดังนี้

1. สาขาวิชาที่นักเรียนเลือกเรียนมากเป็นอันดับ 1 ทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน
 ระดับ ปวช. ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชา ศิลปประยุกต์
 ระดับ ปวส. ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์
 ระดับ ปวท. ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี
2. สาขาวิชาที่นักเรียนที่ได้งานทำมากที่สุดเมื่อจบการศึกษา
 ระดับ ปวช. ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างไฟฟ้า
 ช่างยนต์ ธุรกิจบริการ และศิลปประยุกต์
 ระดับ ปวท. ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี
 ระดับ ปวส. ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การตลาด
 ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างไฟฟ้า ช่างยนต์
3. สาขาวิชาที่นักเรียนว่างงานมากที่สุดเมื่อจบการศึกษา
 ระดับ ปวช. ได้แก่ สาขาการขาย การเลขานุการ
 ระดับ ปวท. ได้แก่ สาขาการตลาด การเงิน
 ระดับ ปวส. ได้แก่ สาขาการเงิน การเลขานุการ

จะเห็นได้ว่าสาขาที่นักเรียนเลือกเรียนมาก ส่วนใหญ่จะเป็นสาขาวิชาที่หางาน ง่ายเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน มีอยู่บางสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการของตลาด เช่น ธุรกิจบริการ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ช่างไฟฟ้า ช่างยนต์ ซึ่งนักเรียนยังเลือกเรียนน้อย อาจ เนื่องด้วยสาเหตุที่มีโรงเรียนเปิดสอนสาขาเหล่านี้ไม่มากนัก จึงควรที่ผู้บริหารโรงเรียนจะ หันมาเปิดสอนสาขาวิชาที่ยังขาดอยู่และลดการผลิตสาขาวิชาที่มีนักเรียนว่างงานอยู่ เช่น สาขาวิชาการขาย การเงิน และการเลขานุการ เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ภาวะการดำเนินงานของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในปี 2532 ของ กรมอาชีวศึกษา พบว่า ¹⁶ สาขาที่มีงานทำมากเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน คือ ประเภทช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาที่มีงานทำรองลงมาคือ ประเภทพาณิชยกรรม ส่วน สาขาวิชาการขายและการเลขานุการ สาเหตุที่มีปัญหาการว่างงานมากเนื่องจากนักเรียน การขายมักไม่ชอบงานออกสนาม ทั้งที่มีงานด้านการขายรออยู่อีกมาก ส่วนนักเรียนที่เรียน ด้านการเลขานุการ มักจะมีคุณสมบัติไม่พร้อมที่จะเป็นนักเลขานุการที่ดี การมีปัญหาด้าน ภาษาต่างประเทศก็เป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งที่ทำให้นักเรียนที่จบด้านเลขานุการหางานทำไม่ได้

2. สภาวะแวดล้อมภายในสถานศึกษาด้านการจัดการศึกษาในแง่ของส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix)

2.1 การให้บริการทางการศึกษา (Product) ปรัชญาของผู้บริหาร (Marketing Concept) ก็คือ ต้องการช่วยเหลือรัฐในการจัดการศึกษา โดยมุ่งให้นักเรียนนักศึกษาที่จบแล้วมีความรู้ ความสามารถออกสู่ตลาดแรงงานได้ ดังนั้นโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน แต่ละแห่งจึงต้องเริ่มวางแผนจัดการศึกษาตั้งแต่ขั้นแรก คือการจัดหลักสูตรสาขาวิชาที่เปิดสอน การรับนักเรียนเข้าเรียนต่อ มีการวางหลักเกณฑ์อย่างไร การรับนักเรียนในแต่ละสาขาวิชารับได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการคือ ความสามารถของโรงเรียนแต่ละแห่งที่จะรับได้ จำนวนบุคลากร อาคารสถานที่ โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ และจำนวนวัสดุอุปกรณ์เพียงพอหรือไม่ นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงว่าการรับนักศึกษาในสาขาวิชานั้นจะคุ้มกับค่าใช้จ่ายหรือไม่ และนักเรียนที่จบออกมาแล้วจะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมากน้อยเพียงใด ถ้ารับนักเรียนเรียนในสาขาวิชาที่ว่างงานมากก็จะเป็นผลเสียต่อค่านิยมของโรงเรียนในอนาคต

---

¹⁶ ทศนา แสงศักดิ์. ภาวะการดำเนินงานของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา '32 งานวิจัยนักวิชาการ กรมอาชีวศึกษา หน้า 14.

หลักสูตรที่เปิดสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ได้แก่

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
3. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค

สาขาวิชาที่เปิดสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ได้แก่

1. ณิชยกรรมหรือบริหารธุรกิจ
2. ช่างอุตสาหกรรม
3. ศิลปหัตถกรรม
4. คหกรรม
5. เกษตรกรรม

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนแต่ละกลุ่ม ด้านการให้บริการทางการศึกษา (Product) ในหลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอน อาคารสถานที่ การใช้ห้องปฏิบัติการ เสริมทักษะวิชาชีพ และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกของโรงเรียน ได้ข้อมูลตามตารางต่อไปนี้

2.1 การให้บริการทางการศึกษา (Product)

ตารางที่ 1.16 แสดงหลักสูตรที่เปิดสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1 (7 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2 (15 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3 (16 ร.ร. = 100%)	รวม (38 ร.ร. = 100%)
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ	7 100.0	13 86.66	16 100.0	36 94.73
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ เทคนิค	1 14.28	3 20.00		4 10.52
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง	4 57.14	10 6.66		14 36.84
อื่น ๆ (หลักสูตรคอมเมอร์ส)				1 26.3

จากตารางที่ 1.16 : พบว่า หลักสูตรที่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 จะเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ รองลงมา ได้แก่ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สำหรับกลุ่ม 3 จะเปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอย่างเดียว

ตารางที่ 1.17 แสดงสาขาวิชาที่เปิดสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1 (7 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2 (15 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3 (16 ร.ร. = 100%)	รวม (38 ร.ร. = 100%)
ณิชยกรรมหรือบริหารธุรกิจ	5 71.42	10 66.66	12 75.0	27 71.05
ช่างอุตสาหกรรม	3 42.85	7 46.66	3 18.75	13 34.21
เกษตรกรรม				
ศิลปหัตถกรรม	1 14.28	2 13.33	1 6.25	4 10.52
คหกรรม				

จากตารางที่ 1.17 : พบว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 3 กลุ่ม เปิดสอนสาขา
 วิชาณิชยกรรมหรือบริหารธุรกิจมากที่สุด รองลงมา คือ
 ช่างอุตสาหกรรม ศิลปหัตถกรรม มีจำนวนโรงเรียนเปิดสอนน้อย

ตารางที่ 1.18 แสดงร้อยละของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่มีอาคารประกอบประเภทต่าง ๆ ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1 (7 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2 (15 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3 (16 ร.ร. = 100%)	รวม (38 ร.ร. = 100%)
หอประชุม	3 42.85	7 46.66	6 37.50	16 42.10
อาคารหอสมุด	4 57.14	9 60.00	5 31.25	18 47.36
โรงฝึกงาน	2 28.57	6 40.00	2 12.50	10 26.31
หอพักนักเรียน	1 14.28	1 6.66		2 5.26
บ้านพักครู	2 28.57	2 13.33	2 12.50	6 15.78
บ้านพักคนงาน	4 57.14	7 46.66	3 18.75	14 36.84
โรงอาหาร	2 28.57	8 53.33	8 50.00	18 47.36
บ้านพักเจ้าของโรงเรียน	2 28.57	2 13.33	5 31.25	9 23.68

จากตารางที่ 1.18 : พบว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีอาคารประกอบที่สำคัญดังนี้

กลุ่มที่ 1 อาคารหอสมุด 57.14% มีหอประชุม 42.85%
โรงฝึกงาน 28.57%

กลุ่มที่ 2 อาคารหอสมุด 60.00% มีหอประชุม 46.66%
โรงฝึกงาน 40.00%

กลุ่มที่ 3 อาคารหอสมุด 31.25% มีหอประชุม 37.50%
โรงฝึกงาน 12.50%

ตารางที่ 1.19

แสดงร้อยละของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำแนกตามการมีห้องปฏิบัติการสำหรับฝึกทักษะวิชาชีพในโรงเรียนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1 (7 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2 (15 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3 (16 ร.ร. = 100%)	รวม (38 ร.ร. = 100%)
ห้องปฏิบัติการภาษา ต่างประเทศ	3 42.85	8 53.33	6 37.50	17 44.73
ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์	6 85.71	11 73.33	15 93.75	32 84.21
ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์	5 71.42	11 73.33	9 56.25	25 65.78
ห้องปฏิบัติสำนักงาน	2 28.57	3 20.00	5 31.25	10 26.31
ห้องปฏิบัติการเฉพาะสาขาวิชา	2 28.57	8 53.33	8 50.00	18 47.36
โรงฝึกงาน	1 14.28	2 13.33	5 31.25	8 21.05

จากตารางที่ 1.19 : พบว่า ห้องปฏิบัติการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีดังนี้

กลุ่มที่ 1 มีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 85.71% ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ 71.42% และห้องปฏิบัติการภาษาต่างประเทศ 42.85%

กลุ่มที่ 2 มีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 73.33% ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ 73.33% และห้องปฏิบัติการภาษาต่างประเทศและห้องปฏิบัติเฉพาะสาขา 53.33%

กลุ่มที่ 3 มีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 93.75% ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ 56.25% ห้องปฏิบัติการเฉพาะสาขา 50%

จะเห็นได้ว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 3 กลุ่ม มีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

ตารางที่ 1.20 แสดงร้อยละของอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่มีอยู่ในโรงเรียนอาชีว-
ศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1 (7 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2 (15 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3 (16 ร.ร. = 100%)	รวม (38 ร.ร. = 100%)
เครื่องติดต่อกายใน	3 42.85	20 133.33	24 150.00	53 123.68
โทรศัพท์ภายนอก	1 14.28	22 146.66	22 137.50	45 118.42
โทรศัพท์สาธารณะ	12 171.42	3 20.00	11 68.75	26 68.42
เครื่องถ่ายเอกสาร	4 57.14	11 73.33	14 87.50	29 76.31
โทรทัศน์และเครื่องวิดีโอ	4 57.14	21 140.00	13 81.25	38 100.00
เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อปฏิบัติงาน	3 42.85	3 20.00	11 68.75	17 44.73

จากตารางที่ 1.20 : พบว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกดังนี้
กลุ่มที่ 1 มีโทรศัพท์สาธารณะและเครื่องติดต่อกายในมากที่สุด
กลุ่มที่ 2 มีโทรศัพท์ภายนอกและโทรทัศน์วิดีโอมากที่สุด
กลุ่มที่ 3 มีเครื่องติดต่อกายในและโทรศัพท์ภายนอกมากที่สุด

2.2 การเก็บค่าเล่าเรียน (Price) รายได้ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ส่วนใหญ่ได้จากการเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนของนักเรียน รายได้พิเศษอื่นมีส่วนน้อย ซึ่งได้จากการขายอาหาร อุปกรณ์ และเครื่องใช้ในการเรียน นอกจากนี้บางโรงเรียนจะได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการสถาบันทางศาสนาหรือมูลนิธิ การกำหนดค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมการเรียนต้อง เก็บไม่เกินอัตราที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ (ตามระเบียบการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเรียน ปีการศึกษา 2532 ภาคผนวก ข.)

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนส่วนใหญ่จะเก็บค่าเล่าเรียนใกล้เคียงกันตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพราะค่าเล่าเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้เก็บเมื่อเปรียบเทียบกับ สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบันนับเป็นปัญหาอย่างมากต่อการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนเอกชน เนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากที่ใดเลย และโรงเรียนจะต้องมีการปรับปรุงอยู่เสมอ เพื่อให้ทันกับภาวะการเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยี นอกจากนั้นภาวะค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรซึ่งเป็นอาจารย์ประจำในปัจจุบันก็ต้องปรับให้เพียงพอกับสภาพค่าครองชีพ มิฉะนั้นโรงเรียนก็จะมีปัญหาเรื่องการขาดบุคลากร ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำ โดยเฉพาะอาจารย์บางสายวิชาซึ่งจะออกไปประกอบอาชีพอื่นซึ่งให้ผลตอบแทนสูงกว่า ดังนั้นในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียง มีนักเรียนมาสมัครเรียนมากจะมีการเก็บเงินกินเปล่าที่เรียกว่าแป๊ะเจี๊ยะจากผู้ปกครอง เพื่อนำรายได้เหล่านี้มาพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น การเก็บค่าเล่าเรียนของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจะเก็บในอัตราที่แสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

2.2 การเก็บค่าเล่าเรียน (Price) ของแต่ละกลุ่มโรงเรียน

ตารางที่ 2.1 แสดงค่าธรรมเนียมการเรียนโดยประมาณของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ที่เปิดสอนระดับ ปวช. สาขาณิชยกรรม

ค่าธรรมเนียมการเรียน โดยประมาณ	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3	รวม
5,000 - 6,000	2	4	8	14
6,001 - 7,000	3	6	4	13
รวม	5	10	12	27

$$\bar{X}_1 = 6100.3, \quad \bar{X}_2 = 6100.3, \quad \bar{X}_g = 5833.5$$

จากตารางที่ 2.1 : พบว่า ค่าธรรมเนียมการเรียนของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่
เปิดสอนระดับ ปวช. สาขาณิชยกรรม กลุ่ม 1 และกลุ่ม 2
มีค่าเฉลี่ย 6100.30 บาท กลุ่ม 3 มีค่าเฉลี่ย 5833.50
บาท จะเห็นได้ว่าโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่ม 3 จะเก็บค่า
ธรรมเนียมการเรียนต่ำกว่าที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เก็บ

ตารางที่ 2.2 แสดงค่าธรรมเนียมการเรียนโดยประมาณของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ที่เปิดสอนระดับ ปวส. สาขาบริหารธุรกิจ

ค่าธรรมเนียมการเรียนโดยประมาณ	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2	รวม
5,000 - 6,000	2	3	5
6,001 - 7,000	3	7	10
รวม	5	10	15

$$\bar{X}_1 = 6100.3, \quad \bar{X}_2 = 6200.3$$

จากตารางที่ 2.2 : พบว่า ค่าธรรมเนียมการเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ที่
เปิดสอนระดับ ปวส. สาขาบริหารธุรกิจ กลุ่ม 1 มีค่าเฉลี่ย
6100.30 บาท และกลุ่ม 2 มีค่าเฉลี่ย 6200.30 บาท

ตารางที่ 2.3 แสดงค่าธรรมเนียมการเรียนโดยประมาณของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ที่เปิดสอนระดับ ปวท. สาขาบริหารธุรกิจ

ค่าธรรมเนียมการเรียนโดยประมาณ	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2	รวม
5,000 - 6,000			
6,001 - 7,000	1	3	4

$$\bar{X}_1 = 6500, \bar{X}_2 = 6500$$

จากตารางที่ 2.3 : พบว่าค่าธรรมเนียมการเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนระดับ
ปวท. สาขาบริหารธุรกิจมีค่าเฉลี่ย 6500 บาท ทั้ง 2 กลุ่ม
โรงเรียน

ตารางที่ 2.4 แสดงค่าธรรมเนียมการเรียนโดยประมาณของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ที่เปิดสอนระดับ ปวช. สาขาช่างอุตสาหกรรม

ค่าธรรมเนียมการเรียน โดยประมาณ	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3	รวม
6,000 - 7,000				
7,001 - 8,000	1	3	2	6
8,001 - 9,000	2	4	1	7
รวม	3	7	3	13

$$\bar{X}_1 = 8167.16, \bar{X}_2 = 8071.92, \bar{X}_3 = 7833.83$$

จากตารางที่ 2.4 : พบว่า ค่าธรรมเนียมการเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ที่
เปิดสอนระดับ ปวช. สาขาช่างอุตสาหกรรม กลุ่ม 1 มีค่าเฉลี่ย
8167.16 กลุ่ม 2 มีค่าเฉลี่ย 8071.92 กลุ่ม 3 มีค่าเฉลี่ย
7833.83

ตารางที่ 2.5 แสดงค่าธรรมเนียมการเรียนโดยประมาณของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ที่เปิดสอนระดับ ปวส. สาขาช่างอุตสาหกรรม

ค่าธรรมเนียมการเรียนโดยประมาณ	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2	รวม
7,000 - 8,000		1	1
8,001 - 9,000		1	1
9,001 - 10,000			
10,001 - 11,000	2	3	5
รวม	2	5	7

$$\bar{X}_1 = 10,500.5 \quad , \quad \bar{X}_2 = 9,786.21$$

จากตารางที่ 2.5 : พบว่า ค่าธรรมเนียมการเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ที่
เปิดสอนระดับ ปวส. ช่างอุตสาหกรรม กลุ่ม 1 มีค่าเฉลี่ย
10,500.5 บาท กลุ่ม 2 มีค่าเฉลี่ย 9,786.21 บาท

ตารางที่ 2.6 แสดงค่าธรรมเนียมการเรียนโดยประมาณ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ที่เปิดสอนระดับ ปวช. สาขาศิลปหัตถกรรม

ค่าธรรมเนียมการเรียนโดยประมาณ	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3
5,000 - 6,000			1
6,001 - 7,000	1	1	
รวม	1	1	1

$$\bar{X}_1 = 6500.5, \bar{X}_2 = 6500.5, \bar{X}_3 = 5500.0$$

จากตารางที่ 2.6 : พบว่า ค่าธรรมเนียมการเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ที่
เปิดสอนระดับ ปวช. สาขาศิลปหัตถกรรม กลุ่ม 1 และกลุ่ม 2
มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 6500.50 บาท กลุ่ม 3 มีค่าเฉลี่ย 5,500 บาท

ตารางที่ 2.7 แสดงแหล่งเงินทุนสนับสนุนที่ช่วยในการดำเนินกิจการของโรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชน

	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3
เงินอุดหนุนจากกระทรวง- ศึกษาธิการ	1 50.00	2 40.00	
ศิษย์เก่า			
สมาคมผู้ปกครอง			
สถาบันศาสนา		2 40.00	
มูลนิธิ	1 50.00		1 50.00
อื่น ๆ (จากการจัดโครงการ ขาย)		1 20.00	1 50.00
รวม	2 100.00	5 100.00	2 100.00

จากตารางที่ 2.7 : พบว่า แหล่งเงินทุนที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินกิจการของโรงเรียน
คือเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการในรูปเงินช่วยค่าครองชีพ
ครูโรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่อยู่ในเครือศาสนาอาจได้เงิน
ช่วยจากสถาบันทางศาสนาหรือมูลนิธิ

2.3 **ทำเลที่ตั้ง (Place)** ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าทำเลที่ตั้งของโรงเรียนมีส่วนสำคัญในการตัดสินใจมาเข้าเรียนของนักเรียนมาก และโรงเรียนในกรุงเทพฯ จะมีปัญหาเรื่องสถานที่เป็นอย่างมาก เนื่องจากที่ดินมีราคาแพง การขยายตัวจึงทำได้ยากต้องใช้เงินทุนสูง ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการที่โรงเรียนจะขอเปิดสอนหลายสาขาวิชา เนื่องจากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานที่ดินที่ใช้จัดตั้งโรงเรียนจะขยายสาขาวิชาหรือเปิดสอนระดับที่สูงขึ้นไม่ได้ ถ้าไม่มีจำนวนเนื้อที่ตามที่กำหนดต้องเปิดสอน ปวช. อย่างเดียว จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนแต่ละกลุ่ม ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งของโรงเรียนได้ข้อมูลตามตารางต่อไปนี้

2.3 ทำเลที่ตั้ง (Place) ของแต่ละกลุ่มโรงเรียน

ตารางที่ 3.1 แสดงความคิดเห็นเรื่องทำเลที่ตั้งของโรงเรียน มีส่วนในการตัดสินใจเลือกสถานที่เรียนของ นักเรียนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3	รวม
มากที่สุด	4 57.1	9 64.3	5 31.3	18 48.6
มาก	3 42.9	4 28.6	8 50.0	15 40.5
ปานกลาง		1 7.1	3 18.8	4 10.8
	7 18.9	14 37.8	16 43.2	37 100.0

$$\chi^2 = 4.52406 \text{ (df = 4) Sig. = .3397}$$

จากตารางที่ 3.1 : พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นไม่แตกต่างกันว่า ทำเลที่ตั้งของโรงเรียนมีส่วนในการตัดสินใจเลือกสถานที่เรียนของนักเรียนมากที่สุด

2.4 ด้านการสร้างชื่อเสียง (Promotion) ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

เนื่องจากการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนถือเป็นธุรกิจอย่างหนึ่งซึ่งให้บริการทางการศึกษา แม้ว่าโดยวัตถุประสงค์มิได้มุ่งแสวงหากำไร แต่การบริหารงานที่ต้องจัดให้มีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย เพื่อนำรายได้นั้นมาขยายและปรับปรุงกิจการให้มีความเจริญก้าวหน้า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพฯ อยู่ในสภาวะที่มีการแข่งขันสูงมาก การส่งเสริมชื่อเสียงของโรงเรียน (Promotion) เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ โรงเรียนได้ส่วนแบ่งตลาด (Market Share) และจำนวนนักเรียนตามที่ต้องการ เพราะค่านิยมของผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนเอกชน มักจะมองว่าโรงเรียนเอกชนมุ่งทางการค้ามากกว่าการให้บริการทางสังคม ดังนั้นการสร้างชื่อเสียงและค่านิยมของโรงเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนแต่ละกลุ่มถึงวิธีการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์โรงเรียน ได้ข้อมูลตามตารางดังต่อไปนี้

4. การเสริมสร้างชื่อเสียง (Promotion) ของแต่ละกลุ่มโรงเรียน

ตารางที่ 4.1 แสดงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการและวิชาชีพแก่นักเรียน
ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1 (7 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2 (15 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3 (16 ร.ร. = 100%)	รวม (38 ร.ร. = 100%)
จัดอบรมคอมพิวเตอร์	6 85.71	9 60.0	11 68.75	26 68.42
จัดโครงการฝึกการขาย	5 71.42	12 80.0	8 50.0	12.25 65.78
จัดโครงการอบรมผู้ประกอบการ อาชีพอิสระ	4 57.14	3 20.0	5 31.25	12 31.57
จัดโครงการอบรมผู้ประกอบการ การร่นเยาว์	1 14.28		2 12.50	3 7.89
อื่น ๆ เช่น อบรมภาษา ต่างประเทศ		1 6.66		1 2.63

จากตารางที่ 4.1 : พบว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการ และวิชาชีพแก่นักเรียน

ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนดังนี้

กลุ่มที่ 1 จัดอบรมคอมพิวเตอร์ 85.71%

กลุ่มที่ 2 จัดโครงการฝึกการขาย 80.00%

กลุ่มที่ 3 จัดอบรมคอมพิวเตอร์ 68.75%

ตารางที่ 4.2 แสดงกิจกรรมที่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจัดให้แก่นักเรียนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1 (7 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2 (15 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3 (16 ร.ร. = 100%)	รวม (38 ร.ร. = 100%)
บริการแนะแนวศึกษาต่อ และอาชีพ	7 100.00	14 93.33	16 100.00	37 97.36
บริการด้านสุขภาพ	3 42.85	4 26.66	9 56.25	16 42.10
การจัดทุนการศึกษา	5 71.42	10 66.66	15 93.75	30 78.94
การจัดหาแหล่งฝึกงาน ให้กับนักเรียน	2 28.57	7 46.66	13 81.25	22 57.89
การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลตลาด แรงงานสำหรับนักเรียน	6 85.71	8 53.33	9 56.25	23 60.52
การจัดตั้งสหกรณ์นักเรียน	4 57.14	3 20.00	1 6.25	8 21.05

จากตารางที่ 4.2 : พบว่า กิจกรรมที่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจัดให้แก่นักเรียนดังนี้

กลุ่มที่ 1 จัดบริการแนะแนวศึกษาต่อและอาชีพ 100% รองลงมา คือ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลตลาดแรงงาน 85.71%

กลุ่มที่ 2 จัดบริการแนะแนวศึกษาต่อและอาชีพ 93.33% รองลงมา คือ จัดทุนการศึกษา 66.66%

กลุ่มที่ 3 จัดบริการแนะแนวศึกษาต่อและอาชีพ 93.76% รองลงมา คือ จัดทุนการศึกษา 81.57%

ตารางที่ 4.3 แสดงกลุ่มบุคคลที่ให้การสนับสนุนกิจการของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1 (7 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2 (15 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3 (16 ร.ร. = 100%)	รวม (38 ร.ร. = 100%)
ผู้ปกครอง	2 28.57	7 46.66	12 75.00	21 55.26
ศิษย์เก่า	7 100.00	3 20.00	11 68.75	21 55.26
กลุ่มศาสนา		2 13.33	1 6.25	3 7.89
ประชาชนใกล้เคียง	1 14.28		3 18.75	4 10.52
อื่น ๆ	1 14.28	1 6.66	1 6.25	3 7.89

จากตารางที่ 4.3 : พบว่า บุคคลที่ให้การสนับสนุนกิจการของโรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกชน ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ศิษย์เก่า (100%)

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียน (46.66%)

กลุ่มที่ 3 ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียน (75.00%)

ตารางที่ 4.4 แสดงการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1 (7 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2 (15 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3 (16 ร.ร. = 100%)	รวม (38 ร.ร. = 100%)
อาคารสถานที่	7 100.00	13 86.66	11 68.75	31 81.57
อุปกรณ์ของโรงเรียน	7 100.00	7 46.66	8 50.00	22 57.89
วิทยากรบรรยาย	5 71.42	5 33.33	3 18.75	13 34.21
สนามเล่นการกีฬา	5 71.42	10 66.66	6 37.50	21 55.26

จากตารางที่ 4.4 : พบว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแต่ละกลุ่มให้บริการชุมชนดังนี้

- กลุ่มที่ 1 ให้บริการอาคารสถานที่และอุปกรณ์ของโรงเรียนมากที่สุด (100%)
- กลุ่มที่ 2 ให้บริการอาคารสถานที่มากที่สุด (86.66%)
- กลุ่มที่ 3 ให้บริการอาคารสถานที่มากที่สุด (68.75%)

ตารางที่ 4.5 แสดงการจัดกิจกรรมที่เป็นการสร้างชื่อเสียงของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1 (7 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2 (15 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3 (16 ร.ร. = 100%)	รวม (38 ร.ร. = 100%)
กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม และสังคม	5 71.42	12 80.00	11 68.75	28 73.68
กิจกรรมช่วยเหลือพัฒนาชุมชน ใกล้เคียง	5 71.42	8 53.33	11 68.75	24 63.15
เผยแพร่ผลงานดีเด่นและ นักเรียนในชุมชนทราบ	2 28.57	8 53.33	5 31.25	15 39.47
กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ต่อโรงเรียนและชุมชน	6 85.71	12 80.00	15 93.75	33 86.84
กิจกรรมส่งเสริมการกีฬา	7 100.00	6 40.00	13 81.25	26 68.42
อื่น ๆ	1 14.28	1 6.66		2 5.26

จากตารางที่ 4.5 : พบว่า กิจกรรมที่สร้างชื่อเสียงให้โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมการกีฬา 100% กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน 85.71%

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมและสังคม 80.00%

กลุ่มที่ 3 ได้แก่ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน 93.75% กิจกรรมส่งเสริมการกีฬา 81.25%

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนโรงเรียนที่ส่งนักเรียนเข้าแข่งขันทักษะวิชาชีพในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1 (7 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2 (15 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3 (16 ร.ร. = 100%)	รวม (38 ร.ร. = 100%)
แข่งขันนิพนธ์ตัด	5 71.42	4 26.66	10 62.50	19 50.00
แข่งขันชวเลข	2 28.57	6 40.00	5 31.25	13 34.21
แข่งขันคอมพิวเตอร์	4 57.14	6 40.00	5 31.25	15 39.47
แข่งขันการใช้เครื่องคำนวณ	2 28.57	8 53.33	4 25.00	14 36.84
ประกวดสิ่งประดิษฐ์ทาง อิเล็กทรอนิกส์	1 14.28	4 26.66	3 18.75	8 21.05
ประกวดสิ่งประดิษฐ์ทาง ศิลปวัฒนธรรม	2 28.57	3 20.00	5 31.25	10 26.31
อื่น ๆ (ช่างยนต์, ภาพโฆษณา)		3 20.00	2 12.50	5 13.15

จากตารางที่ 4.6 : พบว่า โรงเรียนส่งนักเรียนเข้าแข่งขันทักษะวิชาชีพดังนี้
กลุ่มที่ 1 แข่งขันนิพนธ์ตัด 71.42% แข่งขันคอมพิวเตอร์ 57.14%
กลุ่มที่ 2 แข่งขันการใช้เครื่องคำนวณ 53.33% ชวเลขและ
คอมพิวเตอร์ 40.00%
กลุ่มที่ 3 แข่งขันนิพนธ์ตัด 62.50% ประกวดสิ่งประดิษฐ์ทาง
ศิลปวัฒนธรรม 31.25%
 จะเห็นได้ว่าโรงเรียนกลุ่มที่ 1 จัดส่งนักเรียนเข้าแข่งขันทักษะ
วิชาชีพมากกว่ากลุ่ม 2 และกลุ่ม 3

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดและแข่งขันทักษะวิชาชีพในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1 (7 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2 (15 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3 (16 ร.ร. = 100%)	รวม (38 ร.ร. = 100%)
แข่งขันนิพนธ์ตัด	6 85.71	3 20.00	1 6.25	10 26.31
แข่งขันชวเลข	2 28.57	2 13.33	2 12.50	6 15.78
แข่งขันคอมพิวเตอร์	4 57.14	3 20.00	3 18.75	10 26.31
แข่งขันการใช้เครื่องคำนวณ	2 28.57	2 13.30		4 10.52
ประกวดสิ่งประดิษฐ์ทาง อิเล็กทรอนิกส์	1 14.28	3 20.00	2 12.50	6 15.78
ประกวดสิ่งประดิษฐ์ทาง ศิลปวัฒนธรรม	2 28.57	1 6.66	2 12.50	5 13.15
อื่น ๆ (ช่างยนต์, ภาพโฆษณา)	2 28.57	2 13.33		4 10.52

จากตารางที่ 4.7 : พบว่า โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดและแข่งขันทักษะวิชาชีพประเภทดังนี้

กลุ่มที่ 1 ชนะแข่งขันนิพนธ์ตัด 85.71% ชนะแข่งขันคอมพิวเตอร์ 57.14%

กลุ่มที่ 2 ชนะการแข่งขันนิพนธ์ตัด, คอมพิวเตอร์ และสิ่งประดิษฐ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ 20%

กลุ่มที่ 3 ชนะการแข่งขันคอมพิวเตอร์ 18.75%

ตารางที่ 4.8 แสดงการใช้สื่อต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 1 (7 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 2 (15 ร.ร. = 100%)	จำนวนผู้ตอบ กลุ่ม 3 (16 ร.ร. = 100%)	รวม (38 ร.ร. = 100%)
ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน และผู้ปกครอง	7 100.00	14 93.33	16 100.00	37 97.36
ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนเดิม	6 85.71	8 53.33	10 62.50	24 63.15
หนังสือพิมพ์หรือวารสาร	6 85.71	10 66.66	12 75.00	28 73.68
ป้ายโปสเตอร์	5 71.42	5 33.33	6 37.50	16 42.10
แผ่นปลิว	2 28.57	4 26.66	5 31.25	11 28.94
โทรทัศน์	2 28.57	6 40.00	4 25.00	12 31.57
วิทยุ	4 57.14	6 40.00	9 56.25	19 50.00

จากตารางที่ 4.8 : พบว่า สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนอาชีวศึกษาที่ได้ผลดีที่สุด
ในแต่ละกลุ่มโรงเรียนดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน และผู้ปกครอง 100%
ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนเดิมและหนังสือพิมพ์วารสาร
85.71%

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน และผู้ปกครอง 93.33%
หนังสือพิมพ์และวารสาร 66.66% ฝ่ายแนะแนว
โรงเรียนเดิม 53.33%

กลุ่มที่ 3 ได้แก่ ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน และผู้ปกครอง 100%
หนังสือพิมพ์และวารสาร 75.00% ฝ่ายแนะแนว
โรงเรียนเดิม 62.50%

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 3 กลุ่ม ในการใช้ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) สรุปได้ดังนี้

1. การให้บริการทางการศึกษา (Product) ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ด้านหลักสูตรที่เปิดสอนโรงเรียนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 จะเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนกลุ่มที่ 3 จะเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเพียงอย่างเดียว สาขาวิชาที่เปิดสอนจะเปิดสอนสาขาวิชาชีพกรรมหรือบริหารธุรกิจ รองลงมาคือสาขาช่างอุตสาหกรรมทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน อาคารประกอบที่สำคัญตามลำดับคือ อาคารหอสมุด หอประชุม โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการสำหรับฝึกทักษะวิชาชีพ ทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน มีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ สำหรับเครื่องอำนวยความสะดวกโรงเรียนกลุ่มที่ 1 มีโทรทัศน์สาธารณะและเครื่องติดต่อกายในมากที่สุด กลุ่มที่ 2 มีโทรทัศน์ภายนอกและโทรทัศน์วีดีโอมากที่สุด กลุ่มที่ 3 มีเครื่องติดต่อกายในและโทรทัศน์ภายนอกมากที่สุด

2. การเก็บค่าเล่าเรียน (Price) ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน รายได้ของโรงเรียนส่วนใหญ่จะได้จากค่าธรรมเนียมการเรียนของนักเรียน โรงเรียนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 จะเก็บค่าธรรมเนียมในอัตราที่ใกล้เคียงกัน สำหรับโรงเรียนกลุ่มที่ 3 มักเก็บต่ำกว่ากลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 เพื่อจูงใจให้นักเรียนเข้ามาเรียน นอกจากนี้โรงเรียนบางแห่งจะได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการหรือโรงเรียนในเครือศาสนา อาจได้รับเงินช่วยเหลือเพื่อพัฒนาการศึกษาจากสถาบันทางศาสนาและมูลนิธิ

3. ทำเลที่ตั้ง (Place) ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จากความคิดเห็นของผู้บริหาร ทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียนมีความเห็นว่าทำเลที่ตั้งของโรงเรียนมีส่วนในการเลือกโรงเรียนของนักเรียนมากที่สุด

4. การส่งเสริมชื่อเสียง (Promotion) ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อเป็นการส่งเสริมชื่อเสียงและค่านิยมของโรงเรียนดังนี้

โรงเรียนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 3 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านคอมพิวเตอร์มากที่สุด กลุ่มที่ 2 จัดโครงการฝึกการขายมากที่สุด การจัดบริการแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ โรงเรียนกลุ่มที่ 1 จัดมากที่สุด รองลงมาคือจัดตั้งศูนย์ข้อมูลตลาดแรงงาน โรงเรียนกลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 จัดบริการแนะแนวศึกษาต่อและอาชีพมากที่สุด รองลงมาคือจัดทุนการศึกษา กลุ่มบุคคลที่สนับสนุนกิจการของโรงเรียนคือ ศิษย์เก่าและผู้ปกครอง

นักเรียนมากที่สุด ทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน นอกจากนั้นโรงเรียนยังให้บริการชุมชนในด้านอาคารสถานที่ จัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษา และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน การส่งนักเรียนเข้าแข่งขันทักษะวิชาชีพเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างชื่อเสียงและค่านิยมที่ดีที่สุดของโรงเรียน จะเห็นได้ว่าโรงเรียนกลุ่มที่ 1 มีการส่งนักเรียนเข้าแข่งขันทักษะวิชาชีพทุกประเภทและชนะการแข่งขันมากที่สุด โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนนอกจากจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมชื่อเสียงของโรงเรียนให้เป็นที่รู้จักของสาธารณชนแล้ว ยังต้องมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้รับทราบ สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ที่ดีที่สุดและได้ผลมากที่สุดจากความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนคือศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน และผู้ปกครองนักเรียนมากที่สุด รองลงมาคือฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนในระดับมัธยมต้น

ในการศึกษาถึงการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดในการบริหารงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในแง่ของส่วนประสมทางการตลาด คือการให้บริการทางการศึกษา (Product) ค่าเล่าเรียน (Price) สถานที่ (Place) และการส่งเสริมชื่อเสียงของโรงเรียน (Promotion) จากความคิดเห็นของผู้บริหารทั้ง 3 กลุ่ม ไม่แตกต่างกันมากนัก การบริหารงานด้านการศึกษาเป็นธุรกิจให้บริการซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าแล้ว การให้บริการเป็นสินค้าที่ขายยากที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาทัศนคติและความพึงพอใจของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน รวมทั้งนักเรียนในระดับมัธยมต้นที่สนใจเข้าศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษาในบทต่อไป เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาในโรงเรียนให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของสังคมและชุมชนยิ่งขึ้น

ทัศนคติและความพึงพอใจของนักเรียน

โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ถ้ามองในแง่ของธุรกิจก็คือธุรกิจที่ให้บริการทางการศึกษา โดยมีผู้รับ (customer) คือตัวนักเรียน ดังนั้นเพื่อให้ทราบถึงสาเหตุที่มีอิทธิพลทำให้ผู้บริหารตัดสินใจเข้าใช้บริการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จึงต้องทำการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริโภค การวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริโภคทำให้เข้าใจสาเหตุต่าง ๆ ที่มีผลจูงใจหรือก้ำกักับการตัดสินใจของผู้บริโภค ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น ความต้องการส่วนตัว การเรียนรู้ ความนึกชอบพอ ความเข้าใจ ทัศนคติ หรือจากกลุ่มทางสังคม ตลอดจนวัฒนธรรม ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีอยู่ในความนึกคิดและจิตใจของทุกคน การที่ผู้บริหารได้ทราบพฤติกรรมของผู้บริโภค (ตัวนักเรียน) จะช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำกลยุทธ์ทางการตลาดมาบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายได้ดีขึ้น นอกจากนั้นทำให้ผู้บริหารทราบถึงความแตกต่าง ความนึกคิด ในลูกค้ากลุ่มต่าง ๆ ซึ่งสามารถจัดทำกลยุทธ์ที่จะครอบคลุมลูกค้าได้ครบถ้วนในเชิงปริมาณหรือจำนวน ยังทำให้เข้าใจกลไกการตัดสินใจหรือความชอบภายใน ซึ่งนักบริหารตลาดสามารถเอาชนะในทางคุณภาพ หรือการชักจูงใจจนสำเร็จได้ ดังนั้นในการศึกษาการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดในการดำเนินงานในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จึงต้องศึกษาถึงทัศนคติและความพึงพอใจของกลุ่มลูกค้า คือ นักเรียน ดังนี้

1. ศึกษาทัศนคติและความพึงพอใจของนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จะศึกษาในหัวข้อต่อไปนี้
  - 1.1 ปัจจัยที่มีต่อผลการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาของนักเรียนเช่น พื้นฐานการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้ปกครองตัวนักเรียนเองหรือบิดามารดามีส่วนช่วยในการตัดสินใจ อาชีพและการศึกษาของบิดามารดา การมีงานทำหลังเรียนจบของนักเรียน ประเภทของงานหรืองานที่นักเรียนต้องการทำหลังเรียนจบ เป็นต้น

1.2 ความพึงพอใจต่อสถานศึกษาในปัจจุบันของนักเรียน โดยทำการศึกษานักเรียนแต่ละกลุ่มมีความพึงพอใจในสถานศึกษาของตนในด้านใดบ้าง เช่น โรงเรียนที่มีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการ เปิดสอนหลายสาขาวิชา มีชื่อเสียง และมาตรฐานการเรียนดี อยู่ใกล้บ้าน มีอาคารเรียนสวยงาม มีอุปกรณ์การเรียนทันสมัย มีผู้บริหารที่มีชื่อเสียงดี มีระเบียบวินัยดี มีชื่อเสียงด้านกีฬาเด่น มีการจัดนักเรียนออกฝึกงาน และมีหน่วยบริการจัดหางานเมื่อสำเร็จการศึกษา เป็นต้น

2. ศึกษาทัศนคติและความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในหัวข้อ

ต่อไปนี้

- 2.1 ปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจเลือกสถาบันการเรียนต่อและอาชีพของนักเรียน โดยศึกษาถึงพื้นฐานการศึกษาของนักเรียน ผู้ที่มีส่วนช่วยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ อาชีพและการศึกษาของบิดามารดา สาขาและประเภทวิชาที่นักเรียนต้องการเรียนต่อ และแหล่งข่าวสารที่นักเรียนทราบเกี่ยวกับข้อมูลของโรงเรียนเอกชน
- 2.2 ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนเอกชนและเหตุผลที่ทำให้นักเรียนสนใจโรงเรียน

ข้อมูลของนักเรียนที่กำลังเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 1 : สถานภูมิหลังของนักเรียนอาชีวศึกษาแต่ละกลุ่ม

ตารางที่ 5.1 แสดงเพศของนักเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	รวม
เพศชาย	54	128	80	262
	20.6	48.85	30.5	44.7
เพศหญิง	95	99	130	324
	29.3	30.6	40.1	55.3
รวมทั้งสิ้น	149	227	210	586
	25.4	38.7	35.8	100.0

จากตารางที่ 5.1 : พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง ร้อยละ 55.3 เป็นเพศชาย ร้อยละ 44.7

ตารางที่ 5.2 แสดงรายละเอียดประเภทวิชาที่นักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ศึกษาอยู่ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	รวม
พาณิชย์กรรมหรือบริหารธุรกิจ	106 26.8	128 32.3	162 40.9	396 63.3
ช่างอุตสาหกรรม	27 18.0	94 62.7	29 19.3	150 25.9
คหกรรม			1 0.2	1 0.2
ศิลปหัตถกรรม	15 46.9	2 6.3	15 46.9	32 5.5
เกษตรกรรม	1 0.2			1 0.2
รวมทั้งสิ้น	149 25.7	224 38.6	207 35.7	580 100.0

จากตารางที่ 5.2 : พบว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่ตอบแบบสอบถามศึกษาวิชาพาณิชย์กรรม
หรือบริหารธุรกิจ (ร้อยละ 68.3) รองลงมาศึกษาวิชาช่าง
อุตสาหกรรม (ร้อยละ 25.9) นักเรียนที่ศึกษาวิชาศิลปหัตถกรรม
คหกรรม และเกษตรกรรมมีน้อยมากถึง 3 กลุ่มโรงเรียน

ตารางที่ 5.3 แสดงรายละเอียดรายได้โดยประมาณของครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	รวม
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 4,000 บาท	12 18.8	28 43.8	24 37.5	64 11.0
4,001 - 6,000 บาท	31 24.2	49 38.3	45 35.2	128 22.1
6,001 - 8,000 บาท	17 25.4	27 40.3	23 34.3	67 11.6
8,001 - 10,000 บาท	14 23.7	25 42.4	20 33.9	59 10.2
ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป	24 24.5	42 42.9	32 32.7	98 16.9
รายได้ไม่แน่นอน	51 31.1	54 32.9	59 36.0	164 28.3
รวมทั้งสิ้น	149 25.7	225 38.8	206 35.5	580 100.0

จากตารางที่ 5.3 : พบว่า ครอบครัวของนักเรียนอาชีวศึกษาที่ตอบแบบสอบถามมีรายได้โดยประมาณต่อเดือนแตกต่างกัน ซึ่งถ้าจัดเป็นกลุ่มจะได้ว่าครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 4,000 บาท จะมีจำนวนใกล้เคียงกับกลุ่มครอบครัวที่มีรายได้ระหว่าง 6,001-8,000 บาท และ 8,001-10,000 บาท นอกนั้นเป็นครอบครัวที่มีรายได้ 4,001-6,000 บาท ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป และครอบครัวที่มีรายได้ไม่แน่นอนมากที่สุด (ร้อยละ 28.3)

ตารางที่ 5.4 แสดงรายละเอียดอาชีพของบิดาของนักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	รวม
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	49 22.9	80 37.4	85 39.7	214 37.7
หน่วยงานของเอกชน	12 17.4	29 42.0	28 40.6	69 12.1
ธุรกิจส่วนตัว	43 26.9	58 36.3	59 36.9	160 28.2
เกษตรกร	13 32.5	17 42.5	10 25.0	40 7.0
อื่น ๆ	26 30.6	40 47.1	19 22.4	85 15.0
รวมทั้งสิ้น	143 25.2	224 39.4	201 35.4	568 100.0

$$\chi^2 = 13.29403 \text{ (df = 8) Sig. 0.1021}$$

จากตารางที่ 5.4 : พบว่าอาชีพของบิดาของนักเรียนรับราชการรัฐวิสาหกิจมากที่สุด
ทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน

ตารางที่ 5.5 แสดงรายละเอียดอาชีพของมารดาของนักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	รวม
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	12 22.2	21 38.9	21 38.9	54 9.5
หน่วยงานของเอกชน	6 20.7	10 34.5	13 44.8	29 5.1
ธุรกิจส่วนตัว	47 24.1	84 43.1	64 32.8	195 34.2
เกษตรกร	12 27.9	15 34.9	16 37.2	43 7.5
อื่น ๆ	67 26.9	94 37.8	88 35.3	249 43.7
รวมทั้งสิ้น	144 25.3	224 39.3	202 35.4	570 100.0

$$X^2 = 3.49274 \text{ (df = 8) Sig. } 0.8998$$

จากตารางที่ 5.5 : พบว่าอาชีพของมารดาของนักเรียนทำงานประเภทอื่น ๆ เช่น
รับจ้างมากที่สุด ทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน

ตารางที่ 5.6 แสดงรายละเอียดการศึกษาของบิดาของนักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	รวม
ปริญญาตรีขึ้นไป	18 31.6	19 33.3	20 35.1	57 10.1
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	10 17.5	22 38.6	25 43.9	57 25.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย	29 19.9	54 37.0	63 43.2	146 25.9
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า	28 26.7	41 39.0	36 34.3	105 18.6
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	58 29.1	85 42.7	56 28.1	199 35.3
รวมทั้งสิ้น	143 25.4	221 39.2	200 35.5	564 100.0

$$\chi^2 = 13.11320 \text{ (df = 8) Sig. 0.1080}$$

จากตารางที่ 5.6 : พบว่าการศึกษาของบิดาของนักเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
และต่ำกว่า ทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน

ตารางที่ 5.7 แสดงรายละเอียดการศึกษาของมารดาของนักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษา-
เอกชน ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	รวม
ปริญญาตรีขึ้นไป	6 28.6	7 33.3	8 38.1	21 3.7
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	10 24.4	18 43.9	13 31.7	41 7.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย	22 24.4	33 36.7	35 38.9	90 16.0
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า	23 21.9	41 39.0	41 39.0	105 18.6
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	84 27.4	122 39.7	101 32.9	307 54.4
รวมทั้งสิ้น	145 25.7	221 39.2	198 35.1	564 100.0

$$\chi^2 = 3.10027 \text{ (df = 8) Sig. } 0.9279$$

จากตารางที่ 5.7 : พบว่าการศึกษาของมารดาของนักเรียนอยู่ในระดับประถมศึกษา
หรือต่ำกว่า ทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน

ตอนที่ 2 : ที่ศนคติและความพึงพอใจของนักเรียนที่กำลังเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกชน

1.1 อิทธิพลที่มีต่อผลการตัดสินใจของนักเรียน

ตารางที่ 5.8 แสดงพื้นฐานการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนอาชีว-
ศึกษาในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

คะแนนเฉลี่ยสะสม	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	รวม
1.00 - 1.50	10 22.2	18 40.0	17 37.8	45 8.2
1.51 - 2.00	45 26.0	62 35.8	66 38.2	173 31.5
2.01 - 2.50	70 31.8	75 34.1	75 34.1	220 40.1
2.51 - 3.00	19 17.1	55 49.5	37 33.3	111 20.2
รวมทั้งสิ้น	144 26.2	210 38.3	195 35.5	549 100.0

$$\chi^2 = 12.08885 \text{ (df = 6) Sig. } 0.0600$$

จากตารางที่ 5.8 : พบว่าพื้นฐานการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่มีอิทธิพลต่อการ
เลือกเรียนต่อของนักเรียน

ตารางที่ 5.9 แสดงผู้ที่มีส่วนช่วยนักเรียนตัดสินใจในการเลือกเรียนต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	รวม
ตัวนักเรียนเอง	91 24.6	148 40.0	131 35.4	370 64.5
คุณพ่อหรือคุณแม่คนเดียวคนหนึ่ง	9 24.3	14 37.8	14 37.8	37 6.4
คุณพ่อและคุณแม่	35 32.1	39 35.8	35 32.1	109 19.0
ญาติพี่น้อง	10 23.8	14 33.3	18 42.9	42 7.3
อื่น ๆ	2 12.5	9 56.3	5 31.3	16 2.8
รวมทั้งสิ้น	147 25.6	224 39.0	203 35.4	574 100.0

$$X^2 = 6.19476 \text{ (df = 8) Sig. } 0.6254$$

จากตารางที่ 5.9 : พบว่านักเรียนอาชีวศึกษาทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียนตัดสินใจเลือกเรียนต่อด้วยตนเอง

ตารางที่ 5.10 แสดงรายละเอียดการมีงานทำหลังเรียนจบของนักเรียนอาชีวศึกษา
แต่ละกลุ่ม

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	รวม
มีงานทำรออยู่แล้ว	36 20.1	66 36.9	77 43.0	179 31.2
ไม่มีงานรออยู่	111 28.1	158 40.0	126 31.9	395 68.8
รวมทั้งสิ้น	147 25.6	224 39.0	203 35.4	574 100.0

$$\chi^2 = 7.68456 \text{ (df = 2) Sig. } 0.0214$$

จากตารางที่ 5.10 : พบว่าการมีงานทำหลังเรียนจบของนักเรียนมีอิทธิพลต่อการเลือก
โรงเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่แบ่งตามกลุ่มโรงเรียน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5.11 แสดงรายละเอียดประเภทของงานที่รออยู่ เมื่อนักเรียนจบการศึกษาจาก
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	รวม
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	17 22.4	34 44.7	25 32.9	76 22.0
ธนาคารหรือบริษัทเอกชน	22 21.2	39 37.5	43 41.3	104 30.1
อาชีพอิสระส่วนตัว	21 22.8	36 39.1	35 38.0	92 26.6
เกษตรกร	4 44.4	2 22.2	3 33.3	9 2.6
อื่น ๆ	22 33.8	20 30.8	23 35.4	65 18.8
รวมทั้งสิ้น	86 24.9	131 37.9	129 37.3	346 100.0

$$\chi^2 = 7.82256 \text{ (df = 8) Sig. 0.4510}$$

จากตารางที่ 5.11 : พบว่าประเภทของงานที่รออยู่ไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อใน
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน

ตารางที่ 5.12 แสดงรายละเอียดตำแหน่งงานที่นักเรียนตั้งใจจะทำหลังเรียนจบ

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	รวม
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	36 19.9	87 48.1	58 32.0	181 32.1
ธนาคารหรือบริษัทเอกชน	58 34.1	58 34.1	58 34.1	174 30.8
อาชีพอิสระส่วนตัว	42 24.9	62 36.7	65 38.5	169 30.0
เกษตรกร	2 22.2	2 22.2	5 55.6	9 1.6
อื่น ๆ	7 20.0	12 34.3	16 45.7	35 6.2
รวมทั้งสิ้น	145 25.7	221 39.2	198 35.1	564 100.0

$$\chi^2 = 17.25624 \text{ (df = 8) Sig. } 0.0275$$

จากตารางที่ 5.12 : พบว่างานที่นักเรียนตั้งใจจะทำหลังเรียนจบไม่มีอิทธิพลกับการตัดสินใจเลือกเรียนของนักเรียน แม้ว่าค่า χ^2 จะ Sig. ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ก็ตาม แต่มีค่าใน cell ในตารางน้อยกว่า 5 อยู่ด้วย จึงไม่สอดคล้องกับเงื่อนไขการคำนวณทางสถิติด้วยค่าไคสแควร์ ทำให้ยอมรับไม่ได้ว่ามีความสัมพันธ์กัน

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่า Qhi-Square ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 5.13 แสดงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจของนักเรียนเมื่อนิยามแยกกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม ตามขนาดของโรงเรียน

	ค่า ไคสแควร์	D.F.	ระดับความ มีนัยสำคัญ	หมายเหตุ
1. พื้นฐานการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น	12.08885	6	0.0600	ไม่ยอมรับ
2. ผู้มีส่วนช่วยนักเรียนตัดสินใจ ในการเรียนต่อในโรงเรียน อาชีวศึกษา	6.19476	8	0.6254	ไม่ยอมรับ
3. การมีงานทำหลังเรียนจบ	7.68456	2	0.0214	ยอมรับ
4. ประเภทงานที่รออยู่	7.82256	8	0.4510	ไม่ยอมรับ
5. งานที่ตั้งใจจะทำหลังเรียนจบ โดยไม่มีงานรออยู่	17.25624	8	0.0275	ไม่ยอมรับ เพราะค่าใน cells ในตาราง น้อยกว่า 5

จากตารางที่ 5.13 : พบว่าการมีงานทำหลังเรียนจบมีความสัมพันธ์กับกลุ่มนักเรียน 3 กลุ่ม ที่แบ่งตามขนาดของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5.14 แสดงรายละเอียดงานที่นักเรียนจะทำหรือตั้งใจจะทำหลังจากเรียนจบ

(N = 589)

	มีงานรออยู่แล้ว		ไม่มีงานรออยู่	
	จำนวนผู้ตอบ	จำนวนร้อยละ	จำนวนผู้ตอบ	จำนวนร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	76	12.9	181	30.7
ธนาคารหรือบริษัทเอกชน	104	17.7	170	28.9
อาชีพอิสระส่วนตัว	92	15.6	169	28.7
เกษตรกร	9	1.5	9	1.5
อื่น ๆ	65	11.0	35	5.9
ไม่ตอบ	243	41.3	25	4.2
	589	100.0	589	100.0

จากตารางที่ 5.14 : พบว่างานที่นักเรียนอาชีวศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจะทำหรือตั้งใจ
ตั้งใจจะทำคืองานธนาคารหรือบริษัทเอกชน รองลงมาคือ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพส่วนตัว และอื่น ๆ ตามลำดับ

ตารางที่ 5.15 แสดงรายละเอียดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสถานศึกษาในปัจจุบัน
ของกลุ่มที่ 1

	จำนวน ผู้ตอบ	จำนวน ผู้ตอบ	จำนวน ผู้ตอบ	จำนวน ผู้ตอบ	จำนวน ผู้ตอบ	รวม คำตอบ
1. โรงเรียนมีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการ	61				1	62
2. เปิดสอนหลายสาขาวิชา	25	23				48
3. เปิดสอนระดับ ปวช. อย่างเดียว	1	2				3
4. เปิดสอน 2 ระดับ ปวช. และ ปวส.	26	22	5			53
5. มีชื่อเสียงมาตรฐานการเรียนดีแม้จะเสียค่าใช้จ่ายสูง	11	27	17			55
6. อยู่ใกล้บ้านการคมนาคมสะดวก	13	23	19	4		59
7. มีอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการและโรงฝึกงานทันสมัย	7	22	32	18	2	81
8. มีอาคารเรียนสวยงาม		1	3	2		6
9. มีผู้บริหารที่มีชื่อเสียง		4	4	2	2	12

จากตารางที่ 5.15 : พบว่า นักเรียนอาชีพศึกษากลุ่มที่ 1 มีความพึงพอใจในสถานศึกษา
ปัจจุบันตามลำดับดังนี้

1. โรงเรียนที่มีอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการและโรงฝึกงานทันสมัย
(81 คำตอบ)
2. โรงเรียนที่มีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการ
(62 คำตอบ)
3. อยู่ใกล้บ้านการคมนาคมสะดวก (59 คำตอบ)
4. มีชื่อเสียงมาตรฐานการเรียนดี แม้จะเสียค่าใช้จ่ายสูง
(55 คำตอบ)
5. เปิดสอน 2 ระดับ คือ ปวช. และ ปวส. (53 คำตอบ)

ตารางที่ 5.16 แสดงรายละเอียดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสถานศึกษาในปัจจุบัน
ของกลุ่มที่ 2

	จำนวน ผู้ตอบ	จำนวน ผู้ตอบ	จำนวน ผู้ตอบ	จำนวน ผู้ตอบ	จำนวน ผู้ตอบ	รวม คำตอบ
1. โรงเรียนมีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการ	94					94
2. เปิดสอนหลายสาขาวิชา	40	22				62
3. เปิดสอนระดับ ปวช. อย่างเดียว	2	3	1			6
4. เปิดสอน 2 ระดับ ปวช. และ ปวส.	24	48	4			76
5. มีชื่อเสียงมาตรฐานการเรียนดีแม้จะเสียค่าใช้จ่ายสูง	17	27	29	2		75
6. อยู่ใกล้บ้านการคมนาคมสะดวก	31	41	33	21		126
7. มีอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการและโรงฝึกงานทันสมัย	7	25	38	13	8	91
8. มีอาคารเรียนสวยงาม		4		1		5
9. มีผู้บริหารที่มีชื่อเสียง	1	8	9	6		24

จากตารางที่ 5.16 : พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มที่ 2 มีความพึงพอใจในสถานศึกษา
ปัจจุบันตามลำดับดังนี้

1. อยู่ใกล้บ้านการคมนาคมสะดวก (126 คำตอบ)
2. มีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการ (94 คำตอบ)
3. มีอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการและโรงฝึกงานทันสมัย (91 คำตอบ)
4. เปิดสอน 2 ระดับ คือ ปวช. และ ปวส. (76 คำตอบ)
5. มีชื่อเสียงมาตรฐานการเรียนดี แม้จะเสียค่าใช้จ่ายสูง
(75 คำตอบ)

ตารางที่ 5.17 แสดงรายละเอียดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสถานศึกษาในปัจจุบัน
ของกลุ่มที่ 3

	จำนวน ผู้ตอบ	จำนวน ผู้ตอบ	จำนวน ผู้ตอบ	จำนวน ผู้ตอบ	จำนวน ผู้ตอบ	รวม คำตอบ
1. โรงเรียนมีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการ	69					69
2. เปิดสอนหลายสาขาวิชา	25	20				45
3. เปิดสอนระดับ ปวช. อย่างเดียว	24	14	1			39
4. เปิดสอน 2 ระดับ ปวช. และ ปวส.	18	12	4			34
5. มีชื่อเสียงมาตรฐานการเรียนดีแม้จะเสียค่าใช้จ่ายสูง	7	19	6	1		33
6. อยู่ใกล้บ้านการคมนาคมสะดวก	34	45	19	4	1	103
7. มีอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการและโรงฝึกงานทันสมัย	7	20	25	8	1	61
8. มีอาคารเรียนสวยงาม	1	3	13	4	1	22
9. มีผู้บริหารที่มีชื่อเสียง	3	6	9	8	1	27

จากตารางที่ 5.17 : พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษากลุ่มที่ 3 มีความพึงพอใจในสถานศึกษา
ปัจจุบันตามลำดับดังนี้

1. อยู่ใกล้บ้านการคมนาคมสะดวก (103 คำตอบ)
2. โรงเรียนมีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการ (69 คำตอบ)
3. มีอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการและโรงฝึกงานทันสมัย (61 คำตอบ)
4. เปิดสอนหลายสาขาวิชา (45 คำตอบ)
5. เปิดสอนระดับ ปวช. อย่างเดียว (39 คำตอบ)

ตารางที่ 5.18 แสดงรายละเอียดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสถานศึกษาในปัจจุบัน
ทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียน

	กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		กลุ่มที่ 3	
	คำตอบ	อันดับ	คำตอบ	อันดับ	คำตอบ	อันดับ
1. โรงเรียนมีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการ	62	2	94	2	69	2
2. เปิดสอนหลายสาขาวิชา	48		62		45	
3. เปิดสอนระดับ ปวช. อย่างเดียว	3		6		39	
4. เปิดสอน 2 ระดับ ปวช. และ ปวส.	53		76		34	
5. มีชื่อเสียงมาตรฐานการเรียนดีแม้จะเสียค่าใช้จ่ายสูง	55		75		33	
6. อยู่ใกล้บ้านการคมนาคมสะดวก	59	3	126	1	103	1
7. มีอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการและโรงฝึกงานทันสมัย	81	1	91	3	61	3
8. มีอาคารเรียนสวยงาม	6		5		22	
9. มีผู้บริหารที่มีชื่อเสียง	12		24		27	

จากตารางที่ 5.18 : พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสถานศึกษาในปัจจุบันทั้ง 3 กลุ่ม จะพอใจโรงเรียนที่มีอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการและโรงฝึกงานทันสมัย มีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการ อยู่ใกล้บ้านการคมนาคมสะดวก

ตารางที่ 5.19 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมปัจจุบันของโรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชน

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	รวม
สูง	76 35.0	79 36.4	62 28.6	217 37.7
ปานกลาง	70 20.1	140 40.1	139 39.8	349 60.6
ต่ำ	1 10.0	7 70.0	2 20.0	10 1.7
รวมทั้งสิ้น	147 25.5	226 39.2	203 35.2	576 100.0

จากตารางที่ 5.19 : พบว่านักเรียนอาชีวศึกษาที่ตอบแบบสอบถามประมาณ 3 ใน 5 เห็นว่าค่าธรรมเนียมปัจจุบันของโรงเรียนที่ศึกษาอยู่เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนอาชีวศึกษาอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 60.6) มีบางส่วนที่เห็นว่าสูงกว่า (ร้อยละ 37.7) และมีส่วนน้อยมากที่เห็นว่าต่ำ (ร้อยละ 1.7)

ตารางที่ 5.20 แสดงความพอใจของนักเรียนในการใช้อุปกรณ์การเรียนในโรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชน

	ระดับความพอใจ					ค่าเฉลี่ย X	ค่าเฉลี่ย รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
ห้องปฏิบัติการภาษาต่างประเทศ	86	74	85	35	23	3.54	3.18
ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์	94	76	94	47	13	3.59	
ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์	65	56	114	89	60	2.94	
ห้องปฏิบัติสำนักงาน	60	48	86	81	55	2.93	
ห้องปฏิบัติการเฉพาะสาขาวิชา	42	30	141	92	68	2.69	
ห้องปฏิบัติงานฝีมือช่าง	77	44	85	37	34	3.34	
ห้องอื่น ๆ	22	6	36	20	3	3.28	

จากตารางที่ 5.20 : เมื่อพิจารณาคะแนนตอบมากที่สุดให้ 5 คะแนน มากให้ 4 คะแนน
ปานกลางให้ 3 คะแนน น้อยให้ 2 คะแนน น้อยที่สุดให้ 1 คะแนน
และคำนวณหาค่าเฉลี่ยแล้ว พบว่า นักเรียนพอใจในการใช้อุปกรณ์
ในห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์และห้องปฏิบัติการภาษาต่างประเทศ
ในระดับมาก และพอใจในการใช้อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการฝีมือช่าง
ห้องอื่น ๆ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการสำนักงาน
ในระดับปานกลางตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่า
นักเรียนพอใจในการใช้อุปกรณ์สำนักงานของห้องปฏิบัติการในระดับ
ปานกลาง (3.18)

ตารางที่ 5.21 แสดงรายละเอียดการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียนในแต่ละกลุ่ม
โรงเรียน

	จำนวนผู้ตอบ กลุ่มที่ 1	จำนวนผู้ตอบ กลุ่มที่ 2	จำนวนผู้ตอบ กลุ่มที่ 3	รวม
อบรมคอมพิวเตอร์	92	123	65	280
โครงการฝึกการขาย	42	71	86	199
โครงการอบรมผู้ประกอบการ รุ่นเยาว์	6	10	8	24
โครงการอบรมผู้ประกอบการ อิสระ	20	35	27	82
อื่น ๆ	14	25	33	72

จากตารางที่ 5.21 : พบว่าโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอบรมคอมพิวเตอร์
เตอร์มากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่การจัดโครงการขาย
โครงการอบรมผู้ประกอบการอาชีพอิสระ การจัดกิจกรรมอื่น ๆ
และโครงการอบรมผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ ตามลำดับ

ตารางที่ 5.22 แสดงรายละเอียดการส่งนักเรียนเข้าแข่งขันทักษะวิชาชีพและการชนะเลิศ
การแข่งขัน

	การส่งนักเรียนเข้าแข่งขัน				การชนะเลิศการแข่งขัน			
	จำนวนผู้ตอบ				จำนวนผู้ตอบ			
	กลุ่ม1	กลุ่ม2	กลุ่ม3	รวม	กลุ่ม1	กลุ่ม2	กลุ่ม3	รวม
แข่งขันนิพนธ์ดี	99	113	108	320	79	103	66	248
แข่งขันการจดและถอดข้อความตัวเลข	30	15	15	60	20	3	24	47
แข่งขันทักษะด้านการใช้คอมพิวเตอร์	37	53	15	105	13	33	24	70
แข่งขันบวกเลข	44	28	19	91	27	19	34	80
แข่งขันลูกคิด	29	5	-	34	20	3	1	24
ประกวดสิ่งประดิษฐ์ทางอิเล็กทรอนิกส์	22	28	5	55	14	34	1	49
แข่งขันทักษะด้านช่างอุตสาหกรรม	29	62	8	99	25	78	1	104
ประกวดสิ่งประดิษฐ์ทางศิลปหัตถกรรม	34	12	26	72	36	10	20	66
อื่น ๆ	24	27	46	97	26	28	49	103

จากตารางที่ 5.22 : พบว่า การแข่งขันทักษะวิชาชีพที่โรงเรียนส่งนักเรียนเข้าแข่งขันมากเป็นอันดับ 1-3 ได้แก่ การแข่งขันนิพนธ์ดี การแข่งขันการใช้ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และการแข่งขันทักษะด้านช่างอุตสาหกรรม ส่วนนักเรียนของโรงเรียนที่เคยชนะเลิศการแข่งขันทักษะวิชาชีพมากเป็นอันดับ 1-3 ได้แก่ การแข่งขันนิพนธ์ดี การแข่งขันทักษะด้านช่างอุตสาหกรรม และการแข่งขันอื่น ๆ

ตารางที่ 5.23 แสดงรายละเอียดการส่งเสริมการกีฬาของโรงเรียนแต่ละกลุ่ม
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	จำนวน คำตอบรวม
แข่งขันกีฬาภายใน	119	195	159	473
แข่งขันกีฬากับโรงเรียนใกล้เคียง	52	45	26	123
แข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนกรมพลศึกษา	65	71	46	182
แข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนของ กทม.	40	54	31	125
อื่น ๆ	8	21	23	52

จากตารางที่ 5.23 : พบว่าโรงเรียนส่งเสริมให้มีการแข่งขันกีฬาภายในมากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่การส่งเสริมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนของกรมพลศึกษา แข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนของ กทม. กับโรงเรียนใกล้เคียง

ตารางที่ 5.24 แสดงรายละเอียดการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างชื่อเสียงของโรงเรียน
ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	จำนวน คำตอบรวม
ร่วมกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมและสังคม	37	70	47	154
ร่วมกิจกรรมช่วยเหลือพัฒนาชุมชนใกล้เคียง	17	66	34	117
ร่วมเผยแพร่ผลงานของนักเรียนให้ชุมชนทราบ	26	27	29	82
ร่วมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน	63	107	97	267
ร่วมกิจกรรมสหกรณ์	3	4	5	12
ร่วมกิจกรรมการกีฬาโดยเป็นนักกีฬาของ โรงเรียน	31	51	53	135
อื่น ๆ	12	22	16	50

จากตารางที่ 5.24 : พบว่านักเรียนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างชื่อเสียงของโรงเรียน
ด้านการร่วมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชนมากที่สุด
รองลงมาคือการร่วมกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมและสังคม
การร่วมกิจกรรมการกีฬาโดยเป็นนักกีฬาของโรงเรียน การ
ช่วยเหลือพัฒนาชุมชนใกล้เคียง การร่วมเผยแพร่ผลงานของ
นักเรียนให้ชุมชนทราบ กิจกรรมอื่น ๆ และการร่วมกิจกรรม
สหกรณ์ ตามลำดับ

ตารางที่ 5.25 แสดงความพอใจของนักเรียนในการจัดกิจกรรมด้านบริการของโรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชน

	ระดับความพอใจ					ค่า	ค่า
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	เฉลี่ย	เฉลี่ย
						X	รวม
การให้บริการแนะแนวศึกษาต่อ และอาชีพ	28	52	168	154	87	2.55	
การให้บริการด้านสุขภาพนักเรียน	49	94	183	91	24	3.12	
การจัดให้มีทุนการศึกษา	45	69	181	142	50	2.83	2.83
การจัดหาแหล่งฝึกงานให้กับ นักเรียน	41	70	155	125	93	2.67	
มีศูนย์ข้อมูลตลาดแรงงานบริการ จัดหางานให้นักเรียน	63	82	151	86	63	2.99	

จากตารางที่ 5.25 : เมื่อพิจารณาคะแนนตอบมากที่สุดให้ 5 คะแนน มากให้ 4 คะแนน
ปานกลางให้ 3 คะแนน น้อยให้ 2 คะแนน น้อยที่สุดให้ 1 คะแนน
และคำนวณหาค่าเฉลี่ยแล้ว พบว่า นักเรียนพอใจในการให้บริการ
ด้านสุขภาพ การมีศูนย์ข้อมูลตลาดแรงงาน การจัดให้มีทุนการศึกษา
การจัดหาแหล่งฝึกงานให้กับนักเรียน และให้บริการแนะแนวศึกษา
ต่อและอาชีพในระดับปานกลางตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาโดย
ส่วนรวมแล้ว พบว่า นักเรียนพอใจในการจัดกิจกรรมด้านบริการ
ของโรงเรียนระดับปานกลาง (2.83)

ข้อมูลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีความสนใจจะเข้าศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 : สภาพภูมิหลังของนักเรียน

ตารางที่ 6.1 แสดงเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

	จำนวนผู้ตอบ	จำนวนร้อยละ
เพศชาย	254	42.3
เพศหญิง	346	57.7
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 6.1 : พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 6.2 แสดงภูมิลำเนาเดิมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

	จำนวนผู้ตอบ	จำนวนร้อยละ
กรุงเทพฯ	485	80.8
ต่างจังหวัด	108	18.0
ไม่ตอบ	7	1.2
รวม	600	100.0

จากตาราง 6.2 : พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ

ตารางที่ 6.3 แสดงรายละเอียดรายได้ในครอบครัวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

	จำนวนผู้ตอบ	จำนวนร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 4,000 บาท	150	25.0
4,001 - 6,000 บาท	168	28.2
6,001 - 8,000 บาท	110	18.3
8,001 - 10,000 บาท	78	13.0
ตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป	87	14.5
ไม่ตอบ	6	1.0
รวม	600	100.0

จากตาราง 6.3 : พบว่าครอบครัวของนักเรียนฯ ประมาณร้อยละ 50 ที่มีรายได้ 6,000 บาท หรือต่ำกว่า และประมาณร้อยละ 30 ที่มีรายได้ 10,000 บาท ลงมาถึง 6,001 บาท ที่เหลือจะมีรายได้เกิน 10,001 บาท

ตารางที่ 6.4 แสดงอาชีพของบิดาและมารดาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่สนใจเรียน
อาชีวศึกษา

	อาชีพของบิดา		อาชีพของมารดา	
	จำนวนผู้ตอบ	จำนวนร้อยละ	จำนวนผู้ตอบ	จำนวนร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	161	26.8	62	10.3
หน่วยงานของเอกชน	66	11.0	38	6.3
ธุรกิจส่วนตัว	193	32.2	173	28.8
เกษตรกร	10	1.7	9	1.5
อื่น ๆ	158	26.3	307	51.2
ไม่ตอบ	12	2.0	11	1.8
รวม	600	100.0	600	100.0

จากตารางที่ 6.4 : พบว่าอาชีพส่วนใหญ่ของบิดาจะเป็นการทำธุรกิจส่วนตัว
ราชการ/รัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ ส่วนมารดาอาชีพส่วนใหญ่
จะประกอบอาชีพอื่น ๆ รองลงมาคือทำธุรกิจส่วนตัว

ตารางที่ 6.5 แสดงรายละเอียดการศึกษาของบิดาและมารดาของนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนต้นที่สนใจเรียนอาชีวศึกษา

	การศึกษาของบิดา		การศึกษาของมารดา	
	จำนวนผู้ตอบ	จำนวนร้อยละ	จำนวนผู้ตอบ	จำนวนร้อยละ
ปริญญาตรีขึ้นไป	59	9.8	37	6.2
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	45	7.5	31	5.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย	126	21.0	88	14.4
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า	88	14.7	89	14.8
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	269	44.8	337	56.2
ไม่ตอบ	13	2.2	18	3.2
รวม	600	100.0	600	100.0

จากตารางที่ 6.5 : พบว่าบิดาและมารดาของนักเรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า นอกนั้นเป็นมัธยมศึกษาตอนปลายมี
ส่วนน้อยที่จบอนุปริญญาหรือปริญญาตรี

2. ทัศนคติและความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อโรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกราช

2.1 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกสถาบันการเรียนต่อและ
อาชีพของนักเรียน

ตารางที่ 6.6 แสดงรายละเอียดพื้นฐานการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่สนใจ
เรียนอาชีวศึกษา

คะแนนเฉลี่ยสะสม	จำนวนผู้ตอบ	จำนวนร้อยละ
1.00 - 1.50	73	12.2
1.51 - 2.00	171	28.5
2.01 - 2.50	170	28.3
2.51 - 3.00	110	18.3
3.00 ขึ้นไป	63	10.5
ไม่ตอบ	13	2.2
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 6.6 : พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่สนใจเลือกเรียนต่อสาย
อาชีวศึกษาส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ย
สะสม 1.51 - 2.00 และระดับ 2.01 - 2.50 ในระดับ
ใกล้เคียงกัน รองลงมามีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.51 -
3.00, 1.00 - 1.50 และ 3.00 ขึ้นไปตามลำดับ

ตารางที่ 6.7 แสดงผู้ที่มีส่วนช่วยตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน

	จำนวนผู้ตอบ	จำนวนร้อยละ
ตัวนักเรียนเอง	312	52.0
คุณพ่อหรือคุณแม่คนเดียวคนหนึ่ง	14	2.3
คุณพ่อและคุณแม่	158	26.3
ญาติพี่น้อง	39	6.5
อื่น ๆ	26	4.3
ไม่ตอบ	51	8.5
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 6.7 : พบว่าประมาณครึ่งหนึ่งของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามจะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อเอง นอกนั้นรองลงมาจะเป็นคุณพ่อและคุณแม่มีส่วนช่วย และคุณพ่อหรือคุณแม่คนเดียวคนหนึ่ง ญาติพี่น้อง และอื่น ๆ ตามลำดับ

ตารางที่ 6.8 แสดงสายวิชาที่นักเรียนคิดจะเรียนต่อในสายอาชีวศึกษา

	จำนวนผู้ตอบ	จำนวนร้อยละ
พาณิชย์กรรม	351	58.5
ช่างอุตสาหกรรม	174	29.0
คหกรรม	20	3.3
ศิลปหัตถกรรม	47	7.8
เกษตรกรรม	7	1.2
ไม่ตอบ	1	0.2
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 6.8 : พบว่านักเรียนส่วนใหญ่คิดจะเรียนต่อสายพาณิชย์กรรม (ร้อยละ 58.5) รองลงมาได้แก่ช่างอุตสาหกรรม (ร้อยละ 29.0)

ตารางที่ 6.9 แสดงเหตุผลที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนอาชีวศึกษา

	จำนวนผู้ตอบ	จำนวนร้อยละ
ผู้ปกครองแนะนำ	60	10.0
เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่เลือกเรียน	13	2.2
นักเรียนสนใจเอง	504	84.0
อาจารย์ผู้สอนแนะนำ	13	2.2
อื่น ๆ	7	1.2
ไม่ตอบ	3	0.5
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 6.9 : พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่สนใจเลือกเรียนต่อสายอาชีวศึกษาด้วยตนเอง (ร้อยละ 84.0)

ตารางที่ 6.10 แสดงรายละเอียดประเภทวิชาพันธชยกรรมที่นักเรียนสนใจเรียน

	จำนวนผู้ตอบ	จำนวนร้อยละ
พันธชยกรรม	316	52.7
ภาษาต่างประเทศ	74	12.3
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	81	13.5
ธุรกิจหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์	26	4.3
การประชาสัมพันธ์	23	3.8
ธุรกิจการพยาบาล	14	2.3
ธุรกิจโรงแรม	32	5.3
ไม่ตอบ	34	5.7
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 6.10 : พบว่าประเภทวิชาพันธชยกรรมส่วนใหญ่สนใจเรียนสาขาพันธชยกรรม (บัญชี, การขาย, การเลขานุการ) มากที่สุด (ร้อยละ 52.7) รองลงมาได้แก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และภาษาต่างประเทศตามลำดับ

ตารางที่ 6.11 แสดงรายละเอียดประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่นักเรียนสนใจเรียน

	จำนวนผู้ตอบ	จำนวนร้อยละ
ช่างยนต์	74	12.3
ช่างต่อเรือไม้-เหล็ก	3	0.5
ช่างกลโลหะ	12	2.0
ช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	173	28.8
ช่างก่อสร้าง	41	6.8
อุตสาหกรรมสิ่งทอ	35	5.8
ช่างพิมพ์	76	12.7
เทคนิคแว่นตาและเลนส์	25	4.2
ไม่ตอบ	161	26.8
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 6.11 : พบว่าประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่นักเรียนสนใจจะเรียน ส่วนใหญ่จะสนใจเรียนช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เป็นอันดับแรก (ร้อยละ 28.8) รองลงมาได้แก่ช่างพิมพ์และช่างยนต์ตามลำดับ

ตารางที่ 6.12 แสดงรายละเอียดประเภทวิชาศิลปะทัศนกรรมที่นักเรียนสนใจเรียน

	จำนวนผู้ตอบ	จำนวนร้อยละ
ศิลปะประยุกต์	58	9.7
จิตรศิลป์	104	17.3
การถ่ายภาพ	104	17.3
ทัศนกรรม	50	8.3
การดนตรี	90	15.0
โลหะรูปพรรณ	20	3.3
ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง	9	1.5
สิ่งทอ	165	27.5
รวม	600	100.0

จากตารางที่ 6.12 : พบว่าประเภทวิชาศิลปะทัศนกรรมถ้านักเรียนสนใจจะเรียน จะสนใจเรียนสาขาวิชาสิ่งทอเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 27.5) รองลงมาได้แก่สาขาวิชาจิตรศิลป์ และถ่ายภาพ ตามลำดับ

ตารางที่ 6.13 แสดงรายละเอียดแหล่งข่าวสารที่นักเรียนทราบเกี่ยวกับโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

	จำนวนผู้ตอบ
จากฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน	418
จากหนังสือพิมพ์หรือวารสาร	127
จากผู้ที่เคยศึกษาอยู่	281
จากข่าวสารทางวิทยุหรือโทรทัศน์	92
อื่น ๆ	33

จากตารางที่ 6.13 : พบว่านักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จากฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนมากที่สุด และจากผู้ที่เคยศึกษาอยู่รองลงมา นอกนั้นได้ทราบข่าวจากหนังสือพิมพ์ วารสาร วิทยุหรือโทรทัศน์ และอื่น ๆ ตามลำดับ

ตารางที่ 6.14ทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

	จำนวน ผู้ตอบ	จำนวน ผู้ตอบ	จำนวน ผู้ตอบ	จำนวน ผู้ตอบ	จำนวน ผู้ตอบ	รวม คำตอบ
1. โรงเรียนมีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการ	247					247
2. เปิดสอนหลายสาขาวิชา	137	108				245
3. เปิดสอนระดับ ปวช. อย่างเดียว	5	23	10			38
4. เปิดสอน 2 ระดับ ปวช. และ ปวส.	62	94	31	4		191
5. มีชื่อเสียงมาตรฐานการเรียนดีแม้จะเสียค่าใช้จ่ายสูง	20	86	60	12	4	182
6. อยู่ใกล้บ้านการคมนาคมสะดวก	26	168	69	26	6	295
7. มีอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการและโรงฝึกงานทันสมัย	24	68	130	68	19	309
8. มีอาคารเรียนสวยงาม		13	27	24	8	72
9. มีผู้บริหารที่มีชื่อเสียง	1	6	13	17	12	49
10. มีชื่อเสียงด้านระเบียบวินัย	3	18	44	60	23	148
11. มีชื่อเสียงด้านกีฬาเด่น	2	8	22	44	17	93
12. เน้นกิจกรรมนักเรียน	3	13	26	37	33	112
13. ความมีชื่อเสียงของศิษย์เก่าที่จบการศึกษา	2	3	21	22	29	77
14. จัดนักเรียนออกฝึกงานในระหว่างศึกษาอยู่	2	6	21	61	58	148
15. มีหน่วยบริการจัดหางานเมื่อสำเร็จการศึกษา	1	5	11	20	85	122

จากตารางที่ 6.14 : พบว่านักเรียนมัศึกษามีความพึงพอใจโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่มีลักษณะตามลำดับดังนี้

1. มีอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการและโรงฝึกงานทันสมัย (309 คำตอบ)
2. อยู่ใกล้บ้านการคมนาคมสะดวก (295 คำตอบ)
3. โรงเรียนมีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการ (247 คำตอบ)
4. เปิดสอนหลายสาขาวิชา (245 คำตอบ)
5. เปิดสอน 2 ระดับ คือ ปวช. และ ปวส. (191 คำตอบ)

จากการศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้บริการในสถานศึกษาเอกชน และผู้ที่ให้ความสนใจจะเข้ามาใช้บริการ ได้ข้อสรุปดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจของนักเรียน

เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาเป็น 3 กลุ่ม ตามขนาดของโรงเรียน พบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาในโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด ไม่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นพื้นฐานการศึกษาในระดับมัธยมต้นของนักเรียน ผู้มีส่วนช่วยในการตัดสินใจในการเรียนต่อของนักเรียนหรือประเภทของตำแหน่งงานที่นักเรียนจะได้ทำหลังเรียนจบแล้ว ปัจจัยเหล่านี้ไม่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจของนักเรียน ยกเว้นเรื่องการมีงานทำหลังเรียนจบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตัดสินใจศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาทั้ง 3 ขนาด จากการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม พบว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนกลุ่มที่ 3 มีงานร่อยอยู่มากที่สุดร้อยละ 37.93 กลุ่มที่ 1 ร้อยละ 24.40 กลุ่มที่ 2 ร้อยละ 29.46

2. ความพึงพอใจของนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีต่อสถานศึกษาในปัจจุบัน สรุปได้ดังนี้

ลักษณะของสถานศึกษา

1. โรงเรียนที่มีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการ
2. อยู่ใกล้บ้านการคมนาคมสะดวก
3. มีอุปกรณ์การเรียน ห้องปฏิบัติการ และโรงฝึกงานที่ทันสมัย
4. เปิดสอนหลายสาขาวิชาและหลายระดับ
5. มีชื่อเสียงมาตรฐานการเรียนดี แม้จะเสียค่าใช้จ่ายสูง

ค่าธรรมเนียมการเรียนและการใช้อุปกรณ์การเรียน

1. นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าค่าธรรมเนียมการเรียนในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 60.6 ของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การใช้อุปกรณ์การเรียนและห้องปฏิบัติการในโรงเรียน นักเรียนมีความพอใจในระดับปานกลาง

การจัดกิจกรรมด้านบริการและเสริมสร้างชื่อเสียงของโรงเรียน

1. นักเรียนมีความพอใจในการจัดกิจกรรมด้านบริการ เช่น การมีศูนย์บริการด้านสุขภาพ ศูนย์ข้อมูลตลาดแรงงาน การให้ทุนการศึกษา การจัดหาแหล่งฝึกงาน และการให้บริการแนะแนวศึกษาต่อและอาชีพ โดยส่วนรวมนักเรียนมีความพอใจในการให้บริการ ดังกล่าวของ โรงเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
2. กิจกรรมที่เสริมสร้างชื่อเสียงของโรงเรียนและเสริมสร้างหลักสูตรของนักเรียนที่โรงเรียนจัดให้ เช่น อบรมคอมพิวเตอร์ จัดโครงการฝึกงานชายในโรงเรียนประเภทบริหารธุรกิจ จัดอบรมผู้ประกอบการอาชีพอิสระในโรงเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรมและศิลปหัตถกรรม การส่งนักเรียนเข้าแข่งขันทักษะวิชาชีพ การจัดแข่งขันกีฬาสี และแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง เป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียนและผลงานของนักเรียนให้ชุมชนทราบ
3. สถานภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาและข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจต่อการเรียนสายอาชีวศึกษา

นักเรียนมัธยมศึกษาที่สนใจเรียนต่อทางสายอาชีวศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.7 เพศชาย ร้อยละ 72.3 และมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ ร้อยละ 80.8 โรงเรียนที่ศึกษาในระดับมัธยมเป็นโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 63.5 ที่เหลือเป็นนักเรียนโรงเรียนราษฎร์หรือเอกชน นักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง คือคะแนนเฉลี่ยสะสม 1.51 - 2.50 รายได้ของครอบครัวร้อยละ 50 มีรายได้ 6,000 บาท หรือต่ำกว่า ผู้ให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายคือบิดาและมารดา และการเลือกสายวิชาที่เรียนต่อ ร้อยละ 52.0 ของผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกเรียนด้วยตนเอง บิดาและมารดาส่วนใหญ่มีอาชีพส่วนตัวและอื่น ๆ เช่น รับจ้าง การศึกษาของบิดาและมารดาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและประถมศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่สนใจเรียนต่อสายพาณิชยกรรม รองลงมาคือช่างอุตสาหกรรม นักเรียนที่เลือกเรียนสายพาณิชยกรรมจะสนใจวิชาด้านสาขาพาณิชยกรรม (บัญชี, การขาย, การเลขานุการ) ภาษาต่างประเทศ และอุตสาหกรรมการ

ท่องเที่ยว ตามลำดับ สายช่างอุตสาหกรรมนักเรียนสนใจสาขาวิชาช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ช่างพิมพ์ ช่างยนต์และช่างก่อสร้าง ตามลำดับ สายวิชาศิลปหัตถกรรม นักเรียนสนใจเรียน สาขาวิชาจิตรศิลป์ การถ่ายภาพ การดนตรี และศิลปะประยุกต์ เป็นต้น

นักเรียนมัธยมศึกษาได้ทราบข่าวสารเกี่ยวกับโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จากแหล่งต่าง ๆ ตามลำดับต่อไปนี้

1. จากฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน
2. จากผู้ที่เคยศึกษาอยู่
3. จากหนังสือพิมพ์หรือวารสาร
4. จากวิทยุหรือโทรทัศน์
5. จากแหล่งอื่น ๆ เช่น ป้ายโปสเตอร์ แผ่นปลิว

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

นักเรียนมัธยมศึกษาจะสนใจโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่มีลักษณะตามลำดับต่อไปนี้

1. โรงเรียนที่มีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการ
2. โรงเรียนที่เปิดสอนหลายสาขาวิชา
3. โรงเรียนที่มีอุปกรณ์การเรียนการสอนทันสมัย
4. โรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้าน การคมนาคมสะดวก
5. โรงเรียนที่มีชื่อเสียง มาตรฐานการเรียนดี แม้จะเสียค่าใช้จ่ายสูง

สรุปผลการวิจัย ปัญหา และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาค้นคว้าวิจัยตั้งแต่ต้นจนถึงบทสุดท้ายของการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดในการดำเนินงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครได้ข้อสรุปดังนี้

ในด้านปัญหาพบว่าในการดำเนินงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในปัจจุบันมีการแข่งขันสูงมากภายใต้สภาวะการที่นักเรียนมีจำนวนลดลง แต่โรงเรียนอาชีวศึกษามีจำนวนเพิ่มขึ้น ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องนำเอากลยุทธ์ทางการตลาด (marketing strategy) มาใช้ โดยเฉพาะส่วนประสมทางการตลาด (marketing mix) ได้แก่ การให้บริการทางการศึกษา (Product) การกำหนดค่าเล่าเรียน (Price) สถานที่ (Place) และการเสริมสร้างชื่อเสียง (Promotion) ของโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อให้ได้ส่วนแบ่งการตลาด (market share) ของตลาดกลุ่มเป้าหมาย (target market) ตามที่ต้องการเพื่อความอยู่รอดของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เช่นเดียวกับกับธุรกิจทั่วไปที่ผลิตสินค้าออกจำหน่ายในท้องตลาด ผู้บริหารที่ฉลาดและทันต่อเหตุการณ์ย่อมได้เปรียบกว่าผู้อื่น ส่วนประสมทางการตลาด (marketing mix) ที่ผู้บริหารนำมาใช้ต้องประยุกต์ให้เข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันด้วย ดังนี้

1. การให้บริการทางการศึกษา (Product) เป็นหัวใจของการจัดการศึกษาเปรียบได้เช่นเดียวกับธุรกิจที่ผลิตสินค้าต้องการให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ดีเป็นที่ต้องการของตลาดโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใดที่สามารถผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพ ย่อมเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานเช่นกัน ปัญหาในข้อนี้จะมีแต่เฉพาะโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดกลางและขนาดเล็ก ส่วนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่จะไม่มี ทั้งนี้เพราะมีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ดังนั้นจึงไม่มีปัญหาเรื่องการลดลงของนักเรียน ส่วนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหาเพราะนักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีวศึกษาส่วนใหญ่จะสนใจและเลือกเรียนโรงเรียนที่มีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการเป็นอันดับหนึ่ง

2. การเก็บค่าเล่าเรียน (Price) เป็นปัญหามากสำหรับโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดกลางและขนาดเล็ก ทั้งนี้เพราะโรงเรียนไม่สามารถกำหนดค่าเรียนได้เอง เนื่องจากต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของรัฐ โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่จะจัดตั้งโดยบุคคล

คนเดียวและไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้นจึงมีปัญหาในด้านเงินทุน เพื่อมาใช้จ่ายในการพัฒนาโรงเรียน ทำให้มีอุปสรรคต่อการบริหารงานโรงเรียน ต่างกับโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ที่มีความพร้อมในด้านเงินทุน นอกจากจะเก็บค่าเล่าเรียนตามที่รัฐกำหนดแล้ว ยังสามารถเก็บเงินกินเปล่าได้อีกด้วย ทำให้ฐานะการเงินของโรงเรียนมั่นคงยิ่งขึ้น โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดกลางและขนาดเล็ก จึงไม่สามารถจะนำกลยุทธ์ทางการตลาดในส่วนของ การเก็บค่าเล่าเรียน (Price) มาใช้แข่งขันกับโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ได้เลย ทั้งนี้เพราะมีข้อจำกัด (limitation) จากกฎข้อบังคับของรัฐนั่นเอง ผิดกับการจำหน่ายสินค้าของธุรกิจทั่วไป การกำหนดราคา (Price) ผลิตภัณฑ์ในท้องตลาดจะถูกปรับให้ขึ้นลงตามความเหมาะสมของสถานการณ์หรือภาวะทางเศรษฐกิจ ราคา (Price) จึงเป็นกลไกสำคัญในการต่อสู้กับการแข่งขัน

3. สถานที่ (Place) ก็เป็นปัญหาที่สำคัญสำหรับโรงเรียนที่มีเนื้อที่น้อย การคมนาคมไม่สะดวก ไม่ก่อให้เกิดการจูงใจ (motivation) ให้นักเรียนเลือกเข้าเรียน นักเรียนส่วนใหญ่จะเลือกเรียนโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้าน การคมนาคมสะดวก ดังนั้นโรงเรียนที่มีที่ตั้งอยู่ใจกลางเมือง มีอาคารสถานที่กว้างขวาง จึงเป็นที่สนใจของนักเรียนในการเลือกสถานศึกษาของตน ด้วยเหตุนี้สถานที่และทำเลที่ตั้งของโรงเรียนจึงมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการตัดสินใจของนักเรียน เช่นเดียวกับการประกอบธุรกิจการค้า ถ้าหากทำเลที่ตั้งของสถานการค้าได้อยู่ในแหล่งชุมชน การคมนาคมสะดวก ย่อมจะมีลูกค้าไปอุดหนุนกันอย่างคับคั่ง

4. การเสริมสร้างชื่อเสียง (Promotion) ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เป็นปัญหาอีกประการหนึ่ง โดยเฉพาะโรงเรียนที่อ่อนในทางวิชาการและการปฏิบัติการ ขาดการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและนักเรียน ขาดการประชาสัมพันธ์ ทำให้ชื่อเสียงของโรงเรียนไม่เป็นที่รู้จักมักคุ้นต่อประชาชนทั่วไป มีผลต่อการตัดสินใจของนักเรียนในการเลือกโรงเรียนที่จะเรียนต่อด้วย จึงมีนักเรียนสมัครเข้าเรียนน้อย ส่วนโรงเรียนที่มีการเสริมสร้างชื่อเสียงของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป จะรับนักเรียนได้มากในทุก ๆ ปีการศึกษา เปรียบเทียบกับสินค้าที่จำหน่ายในท้องตลาด ถ้าสินค้าใดมีการส่งเสริมการขาย (Sales promotion) อยู่เป็นประจำ ย่อมจะเป็นที่รู้จักของลูกค้า เวลาซื้อสินค้าก็จะจำชื่อของสินค้านั้นได้ และเลือกซื้อก่อนสินค้ายี่ห้ออื่น ทำให้เพิ่มยอดขายได้มากเช่นเดียวกัน

ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน ในแง่ของส่วนประสมทางการตลาด

(Marketing Mix)

1. ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มที่ 1

1. ด้านการจัดการศึกษา (Product)	
<u>ปัญหา</u>	<u>ข้อเสนอแนะ</u>
1.1 รัฐไม่ให้ความสำคัญแก่โรงเรียนเอกชนในการที่ได้เข้าช่วยรัฐจัดการศึกษา	1.1 รัฐควรกำหนดขอบเขตและสัดส่วนของนักเรียนที่รัฐจะรับเข้าศึกษาและที่ให้โรงเรียนเอกชนรับให้ชัดเจน
1.2 นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐไม่แน่นอน ทำให้เป็นปัญหากับโรงเรียนเอกชน	1.2 รัฐควรให้เอกชนจัดการศึกษาเอง โดยรัฐควบคุมปริมาณและคุณภาพของโรงเรียนเอกชน
1.3 หลักสูตรขาดความยืดหยุ่น และไม่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี	1.3 รัฐควรให้โอกาสโรงเรียนกำหนดหลักสูตรได้เอง แต่ต้องมีการประเมินหลักสูตร
1.4 การที่รัฐให้เอกชนจัดการศึกษาเป็นไปในแบบเดียวกันทั้งประเทศทำให้เกิดปัญหาด้านตลาดแรงงานบางสาขาเกินความต้องการ	1.4 ให้โอกาสผู้มีส่วนร่วมในตลาดได้เสนอความคิดเห็นร่วมกันในการจัดการศึกษา
1.5 การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานอุปกรณ์การเรียนขาดความคล่องตัวในกรณีที่โรงเรียนขอจัดตั้งใหม่ ต้องจัดอุปกรณ์การเรียนไว้ถึง 3 ปี เป็นผลให้อุปกรณ์ล้าสมัย และอุปกรณ์บางรายการกำหนดไว้เกินความจำเป็น	1.5 ควรปรับเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำอุปกรณ์การเรียนให้มีความคล่องตัว และกำหนดเฉพาะรายการที่จำเป็นต่อการศึกษาระดับนั้น ๆ

	1.6 ส่งเสริมการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียน โดยให้รัฐลดหย่อนค่าภาษีขาเข้า อุปกรณ์การศึกษา ค่าใช้จ่าย และค่าภาษีโรงเรือน
2. ด้านค่าธรรมเนียมการเรียน (Price)	
<u>ปัญหา</u>	<u>ข้อเสนอแนะ</u>
2.1 การขอปรับค่าธรรมเนียมการเรียน ติดขัดด้วยเหตุผลค่าธรรมเนียม	2.1 โรงเรียนควรได้ปรับค่าธรรมเนียมการเรียนตามตรรกษาค่าครองชีพและค่าใช้จ่ายรายหัวของงบดำเนินการของโรงเรียนรัฐบาล
2.2 การจำกัดเพดานค่าธรรมเนียม ทำให้ผู้ลงทุนทำให้อดีหรือสร้างความ เป็นเลิศจึงไม่ได้	2.2 ควรอนุมัติให้เก็บเอง รัฐเพียงควบคุม การเรียนการสอนครูให้มีคุณภาพ
2.3 การเก็บค่าธรรมเนียมจากนักเรียน ไม่ได้	2.3 รัฐควรให้เงินสนับสนุนบ้างเป็นรายหัวนักเรียน
2.4 อัตราค่าธรรมเนียมตามที่รัฐกำหนดให้ เก็บไม่ได้สัดส่วนกับค่าใช้จ่ายปัจจุบัน	2.4 ให้ยกเลิกการจำกัดอัตราค่าธรรมเนียม โดยให้โรงเรียนกำหนดเอง ให้สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายของแต่ละโรงเรียน
3. ด้านมาตรฐานที่ดิน อาคาร (Place)	
<u>ปัญหา</u>	<u>ข้อเสนอแนะ</u>
3.1 โรงเรียนที่ตั้งในเขตเมืองใหญ่ที่มี บริเวณจำกัด และที่ดินราคาสูง ไม่สามารถขยายปริมาณการรับนักเรียน ได้ ถ้าไม่มีเนื้อที่ใหม่	3.1 ควรให้ขยายในทางสูง เนื่องจาก ขยายด้านที่ดินจะเป็นการลงทุนสูง

<p>3.2 ที่ดิน อุปกรณ์ และอาคารมีข้อกำหนดมากเกินไป</p>	<p>3.2 ควรลดข้อจำกัดในการใช้ที่ดิน ให้ความยืดหยุ่นมากขึ้น</p>
<p>4. ด้านการประชาสัมพันธ์ (Promotion)</p>	
<p><u>ปัญหา</u></p>	<p><u>ข้อเสนอแนะ</u></p>
<p>4.1 ภาพพจน์ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนต่อสาธารณชนไม่ดีพอ</p>	<p>4.1 คณะกรรมการการศึกษาเอกชนและโรงเรียนต้องช่วยกันดำเนินการสร้างภาพพจน์ทุกวิถีทาง</p>
<p>4.2 ข้อความโฆษณาของสถานศึกษาบางแห่งไม่เหมาะสมเกินความเป็นจริง</p>	<p>4.2 การประชาสัมพันธ์ควรให้สมาคมอาชีวศึกษาแห่งประเทศไทยเป็นผู้ประชาสัมพันธ์รวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน</p>
<p>4.3 การประชาสัมพันธ์ออกมาในเชิงโฆษณาสินค้า</p>	<p>4.3 ควรใช้วิธีการประชาสัมพันธ์โดยแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนได้ทำประโยชน์แก่สังคมอย่างไรบ้าง</p>
	<p>4.4 ควรเน้นการประชาสัมพันธ์ทางด้านให้บริการแก่นักเรียน</p>

2. ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มที่ 2

1. ด้านการจัดการศึกษา (Product) <u>ปัญหา</u>	<u>ข้อเสนอแนะ</u>
1.1 รัฐยังไม่เปิดโอกาสให้จัดการศึกษาอย่างมีอิสระ	1.1 รัฐควรเปิดโอกาสให้โรงเรียนเอกชนจัดการศึกษาอย่างมีอิสระ ภายใต้การดูแลและสนับสนุนของรัฐ
1.2 รัฐควรเป็นแม่แบบในการจัดการศึกษาของภาคเอกชน มิใช่เปิดหลักสูตรที่ซับซ้อนเกินไปเหมือนเป็นการเปิดแข่งกัน	1.2 ในระดับการศึกษาที่รัฐอนุญาตให้เอกชนจัด รัฐควรลดจำนวนการรับนักเรียนลง เป็นการเปิดโอกาสให้เอกชนบ้าง
1.3 หลักสูตรที่มีอยู่เดิมยังไม่พัฒนาตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสังคม	1.3 ควรปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับธุรกิจในแต่ละท้องถิ่น ให้ความสำคัญหย่อนแก่โรงเรียนในการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน
1.4 หลักสูตรที่ใช้อยู่ยังไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจ การฝึกทักษะมีน้อย ทำให้นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วยังต้องไปฝึกงานใหม่ในสถานประกอบการอีกมาก	1.4 จัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ฝึกทักษะนักเรียนให้พร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพ
1.5 บางสาขาวิชาอนุญาตให้ผลิตนักเรียน นักศึกษาออกมาเกินความต้องการของตลาดแรงงาน	1.5 รัฐควรให้ความช่วยเหลือโรงเรียนเอกชนในการเปิดสาขาวิชาซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เช่น ช่วยเหลือด้านบุคลากรที่ ชำนาญงาน ในด้านนั้น หรือสถาบันการเงินที่ช่วยในด้านเงินทุนโดยการกู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ

<p>1.6 ความรู้ขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา ก่อนการศึกษาไม่เพียงพอ</p>	<p>1.6 ปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษา เพื่อให้ นักเรียนที่จบประโยคมัธยมศึกษา มี วุฒิภาวะสูงกว่าที่เป็นอยู่</p>
<p>1.7 มาตรฐานขั้นต่ำของอุปกรณ์การเรียน ในแต่ละระดับบางครั้งใช้เพียง 1-2 ปี ก็ต้องเปลี่ยน และเป็นอุปกรณ์ที่มี ราคาสูง ทำให้โรงเรียนต้องเสียต้นทุนด้านอุปกรณ์สูง เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ กำหนดไว้ให้ใช้ 8 ปี ได้ แต่ในหลักสูตรถ้าสอนตามเนื้อหาราย วิชาต้องใช้อย่างน้อย 16 ปี จึงจะ สอนได้ โรงเรียนที่ใช้ 8 ปีไว้ ก็ ต้องเปลี่ยนเป็น 16 ปี ทั้งที่ใช้งาน ไม่ถึง 2 ปี</p>	<p>1.7 อุปกรณ์การเรียนควรถูกกำหนดให้ เหมาะสมตามความจำเป็นและ การเปลี่ยนแปลงของธุรกิจปัจจุบัน</p>
	<p>1.8 ก่อนที่กระทรวงศึกษาธิการจะกำหนด เกณฑ์ขั้นต่ำของอุปกรณ์การสอน ควร วิเคราะห์ความต้องการของตลาดใน ระยะยาว เพื่อที่การลงทุนของ โรงเรียนเอกชนจะได้ไม่มีต้นทุนที่ สูญเปล่าเกิดขึ้นตลอดเวลา และมีผล ทำให้การขยายตัวด้านอื่นซบเซาไปด้วย</p>

<p>2. ด้านค่าธรรมเนียมการเรียน (Price)</p> <p><u>ปัญหา</u></p> <p>- อัตราค่าธรรมเนียมการเรียนของโรงเรียนเอกชนเป็นไปตามเกณฑ์ที่รัฐได้กำหนดไว้ ยิ่งน้อยเกินไปทำให้โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาารายรับไม่สอดคล้องกับรายจ่าย การขยายตัวทางการศึกษาจึงค่อนข้างช้า</p>	<p><u>ข้อเสนอแนะ</u></p> <p>- ควรเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้ปรับปรุงค่าธรรมเนียมการเรียนตามความเหมาะสมกับสภาพของแต่ละโรงเรียนและค่าครองชีพ</p>
<p>3. ด้านมาตรฐานที่ดิน อาคาร (Place)</p> <p><u>ปัญหา</u></p> <p>3.1 การกำหนดมาตรฐานของพื้นที่ดินและอาคารทำให้การขยายตัวและการลงทุนของโรงเรียนเอกชนประสบปัญหาอย่างมากเนื่องจาก ราคาที่ดินในกรุงเทพฯ หายากและราคาสูง</p>	<p><u>ข้อเสนอแนะ</u></p> <p>3.1 การกำหนดมาตรฐานที่ดินและอาคารควรมีความยืดหยุ่น เมื่อไม่สามารถขยายตัวตามพื้นที่ได้ก็ให้ขยายตัวได้ในแนวสูง</p> <p>3.2 ไม่ควรจำกัดพื้นที่ ถ้าโรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>
<p>4. ด้านการประชาสัมพันธ์ (Promotion)</p> <p><u>ปัญหา</u></p> <p>4.1 การประชาสัมพันธ์ในปัจจุบันทำในเชิงการโฆษณามากเกินไป บางครั้งเป็นการโฆษณาเกินความเป็นจริง</p>	<p><u>ข้อเสนอแนะ</u></p> <p>4.1 รัฐควรมีมาตรการกำหนดการประชาสัมพันธ์ อย่าให้เป็นการโฆษณาเกินความเป็นจริง ควรออกมาในรูปการแนะนำหรือแนะแนวศึกษาต่อ การส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน</p>

<p>4.2 การแข่งขันกันในเชิงโฆษณา ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงโดยเฉพาะด้านสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์</p>	<p>4.2 คณะกรรมการการศึกษาเอกชน หรือสมาคมอาชีวศึกษาแห่งประเทศไทย ควรจัดทำกรประชุมสัมพันธร่่วมกันทุก ๆ โรงเรียน เพื่อให้เห็นเอกภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาและเป็นการลดค่าใช้จ่ายของแต่ละโรงเรียนด้วย</p>
--	---

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มที่ 3

1. ด้านการจัดการศึกษา (Product)	
<u>ปัญหา</u>	<u>ข้อเสนอแนะ</u>
1.1 หลักสูตรกระทรวงศึกษาดูการยิ่งล่าหลัง มุ่งแต่ให้ทำงานเป็นลูกจ้าง	1.1 ควรให้โรงเรียนจัดหลักสูตรเองเพื่อเน้นนักเรียนออกไปทำงานและประกอบอาชีพอิสระได้
1.2 หลักสูตรยังไม่มีความแน่นอน และไม่เข้ากับยุคสมัย	1.2 การจัดหลักสูตรควรจัดให้สอดคล้องกับแนวโน้มนโยบายในการพัฒนาประเทศให้มากกว่านี้
1.3 หลักสูตรควรเปิดกว้างในด้านสาขาวิชา การเรียนให้ทันกับยุคสมัยไม่ควรจำกัดสิทธิ เช่น หลักสูตร ปวช. ไม่มีการส่งเสริมการเรียนคอมพิวเตอร์ ทั้งที่สถานศึกษาพร้อมและเป็นสาขาวิชาที่ตลาดแรงงานต้องการ	1.3 ควรเปิดโอกาสให้เอกชนเปิดสาขาวิชาที่ท้องถิ่นต้องการและทันกับยุคสมัย เช่น การท่องเที่ยว ธุรกิจ โรงแรมในทุกหลักสูตร รวมทั้งส่งเสริมการเรียนคอมพิวเตอร์ ถ้าสถานศึกษานั้นมีความพร้อม

<p>1.4 หลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมี 3 หลักสูตร คือ หลักสูตร ปวช. 24 ปวช. 3๐ และสถาบันเทคโนโลยี-ราชมนวงคล ซึ่งอนุญาตให้โรงเรียนเลือกใช้ได้ ซึ่งแต่ละหลักสูตรยังไม่ได้มีการวิเคราะห์วางแผนนโยบายระยะยาวไว้ จึงทำให้มีปัญหาเรื่องรายวิชาและการจัดการศึกษาที่ไม่ครบขบวนการ</p>	<p>1.4 ก่อนที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้โรงเรียนใช้หลักสูตรใด ควรมีการวิเคราะห์วางแผนทางและกำหนดนโยบายการศึกษา รวมทั้งคุณภาพในอนาคตไว้ด้วย</p>
<p>1.5 การจัดการศึกษาที่มีหลายรูปแบบหลายหลักสูตร ทำให้เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนที่โอนย้ายมาเรียน</p>	<p>1.5 การจัดหลักสูตรควรมีความยืดหยุ่นสำหรับนักเรียนที่มีความจำเป็นต้องโอนย้ายสถานที่เรียน</p>
<p>1.6 ขาดการอบรมบุคลากรเพื่อให้ทันกับวิทยาการใหม่ ๆ</p>	<p>1.6 รัฐควรให้การช่วยเหลือโรงเรียนในด้านการพัฒนาบุคลากรให้ทันต่อความก้าวหน้าของวิทยาการใหม่ ๆ</p>
<p>1.7 คนสนใจเรียนอาชีวศึกษาน้อย เพราะค่านิยมทางสังคมเห็นว่าสายอาชีพไม่ค่อยมีคุณค่า</p>	<p>1.7 รัฐควรเป็นผู้นำในการสร้างภาพพจน์ให้เห็นว่าการอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อการมีงานทำ</p>
<p>1.8 สถานประกอบการที่อนุญาตให้นักเรียนเข้าฝึกงานมีน้อย ทำให้โรงเรียนมีปัญหาเรื่องการจัดนักเรียนเข้าฝึกงานตามความถนัดในอาชีพ</p>	<p>1.8 รัฐควรให้การช่วยเหลือโรงเรียนในการจัดหาแหล่งฝึกงานให้นักเรียน</p>
<p>1.9 ในสถานศึกษาบางแห่งผู้บริหารระดับสูง (ผู้รับใบอนุญาต) ไม่ค่อยให้ความสำคัญร่วมมือเท่าที่ควร</p>	<p>1.9 คณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรตรวจตราและสอดส่องให้ความเป็นธรรมโดยไม่เห็นแก่พวกพ้องมากกว่านี้ เพื่อคุณภาพทางการจัดการศึกษา</p>

<p>1.10 การประเมินผลในระบบเกรดที่ใช้อยู่ปัจจุบันไม่เหมาะกับนักเรียน ระดับ ปวช.</p>	<p>1.10 การประเมินผลในระดับ ปวช. ควรใช้ระบบซ้ำขึ้นมากกว่าระบบเกรด เนื่องจากนักเรียนยังไม่มีควมรับผิดชอบ</p>
<p>1.11 นักเรียนส่วนใหญ่เรียนอ่อนและไม่ค่อยสนใจเรียน</p>	<p>1.11 หลักสูตรที่จัดควรเน้นการฝึกทักษะด้านปฏิบัติมากกว่าเน้นทางทฤษฎี</p>
<p>2. ด้านค่าธรรมเนียมการเรียน (Price)</p>	
<p><u>ปัญหา</u></p>	<p><u>ข้อเสนอแนะ</u></p>
<p>2.1 โรงเรียนเอกชนต้องพึ่งตนเอง ค่าใช้จ่าย อุปกรณ์และสื่อการสอน ราคาแพง เพดานค่าธรรมเนียมการเรียนที่รัฐกำหนดให้ต่ำไป ไม่พอกับรายจ่ายที่เพิ่ม</p>	<p>2.1 รัฐควรอนุญาตให้โรงเรียนเพิ่มค่าธรรมเนียมการเรียนให้เพียงพอจากรายจ่าย เพื่อจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>
<p>2.2 โรงเรียนมักมีปัญหาเรื่องการเก็บค่าธรรมเนียม เพราะนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในฐานะปานกลางกับรายได้น้อย</p>	<p>2.2 รัฐควรช่วยแบ่งเบาภาระด้านการเงินบ้างโดยช่วยค่าใช้จ่ายนักเรียนเป็นรายหัว</p>
<p>2.3 การปรับอัตราเงินเดือนของบุคลากรใหม่ รัฐให้โรงเรียนเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนเพิ่มขึ้นเพื่อชดเชย ทำให้นักเรียนและผู้ปกครองเดือดร้อน</p>	<p>2.3 การปรับอัตราค่าครองชีพของรัฐควรมีการพิจารณาและวางแผนให้ดีกว่านี้ เพื่อเยาวชนของชาติจะได้มีการศึกษา มิใช่ให้โรงเรียนผลักภาระให้ผู้ปกครอง</p>
<p>2.4 การที่รัฐไม่อนุญาตให้โรงเรียนเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับโรงเรียนที่สอนวิชาคอมพิวเตอร์ให้แก่นักเรียน ทำให้สถานศึกษาประสบปัญหาด้านเงินทุน</p>	<p>2.4 ควรเปิดโอกาสให้สถานศึกษาที่มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และบุคลากรพร้อมเปิดสอนเสริมวิชาคอมพิวเตอร์ โดยเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษได้ดีกว่าให้นักเรียนไปเรียนตามศูนย์ที่เปิดสอนนอกโรงเรียน</p>

<p>3. ด้านมาตรฐานที่ดิน อาคาร (Place)</p> <p><u>ปัญหา</u></p> <p>3.1 ราคาที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีราคาสูงมากจนบางครั้งไม่สามารถทำให้ได้มาตรฐานที่รัฐได้กำหนดไว้</p>	<p><u>ข้อเสนอแนะ</u></p> <p>3.1 ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างควรปรับไปตามสภาพแวดล้อมของสถานที่ เช่น ในเขตกรุงเทพฯ มาตรฐานที่กำหนดควรยกเว้นบ้างเนื่องจาก ที่ดินราคาแพงและหายาก เน้นทางด้านความพร้อมของอุปกรณ์และบุคลากรแทน</p>
<p>4. ด้านการประชาสัมพันธ์ (Promotion)</p> <p><u>ปัญหา</u></p> <p>4.1 โรงเรียนหลายแห่งประชาสัมพันธ์ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง</p> <p>4.2 โรงเรียนมีงบการประชาสัมพันธ์น้อยผู้บริหารระดับสูง (ผู้รับใบอนุญาต) ไม่ค่อยเห็นความสำคัญ</p> <p>4.3 โรงเรียนยังขาดการเอาใจใส่กับนักเรียน</p> <p>4.4 สถานศึกษาเป็นสถานที่ยากแก่การประชาสัมพันธ์ ถ้าประชาสัมพันธ์ไม่ถูกต้องจะเป็นการแข่งขันกันในด้าน การค้ามากกว่าแข่งขันกันทางด้านคุณภาพ การแข่งขันทางด้านคุณภาพโรงเรียนจะต้องใช้ระยะเวลาในการสร้างภาพพจน์</p>	<p><u>ข้อเสนอแนะ</u></p> <p>4.1 โรงเรียนจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ แต่ทั้งนี้รัฐจะต้องจำกัดให้อยู่ในขอบเขตที่ดี รวมทั้งไม่ก้าวข้ามสถาบันอื่น</p> <p>4.2 สมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ควรจัดการประชาสัมพันธ์เพื่อลดค่าใช้จ่าย</p> <p>4.3 โรงเรียนควรเอาใจใส่นักเรียน เช่นเดียวกับบุตรธิดาของตนเองเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีแก่ผู้ปกครองและตัวนักเรียน</p> <p>4.4 การประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนอาชีวศึกษาควรประชาสัมพันธ์ในแนวที่เน้นให้เห็นถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน</p>

จากปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 3 กลุ่มสรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนที่เปิดสอนทั้ง 3 ระดับ คือ ปวช. ปวท. และ ปวส. จะมีปัญหาน้อยกว่าโรงเรียนที่เปิดสอนระดับเดียว คือ ปวช.
2. โรงเรียนที่เปิดสอน ปวช. ระดับเดียวไม่สามารถขยายได้ เพราะติดในเรื่องข้อจำกัดของเนื้อที่ซึ่งต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่รัฐได้กำหนดไว้ อีกทั้งที่ดินในกรุงเทพฯ มีราคาแพง ทำให้ผู้บริหารไม่สามารถลงทุนได้
3. ค่าเล่าเรียนของโรงเรียนมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการมาเรียนของนักเรียนโรงเรียนในกลุ่มที่ 1 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่มีการคมนาคมสะดวกโดยเฉพาะโรงเรียนที่เปิดสอนภาคค่ำด้วย
4. ประเภทวิชาที่นักเรียนเลือกเรียนมาก ถ้าเป็นเพศหญิงมักเรียนทางด้านพัฒนยกรรม เพศชายมักเลือกเรียนด้านช่างอุตสาหกรรม ส่วนด้านศิลปหัตถกรรมและคหกรรมไม่ค่อยมีนักเรียนสนใจเรียนมากนัก สำหรับประเภทวิชาเกษตรกรรมในกรุงเทพฯ ไม่ได้เปิดสอนเนื่องจากปัญหาเรื่องที่ดินและไม่มีนักเรียนสนใจเรียน
5. สาขาวิชาที่ยังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานอยู่ คือ สาขาวิชาบัญชี การตลาด คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างไฟฟ้า ช่างยนต์ และธุรกิจบริการ
6. การประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของโรงเรียน โรงเรียนต่าง ๆ ก็พยายามที่จะสร้างภาพพจน์ (Image) เพื่อให้ประชาชนเข้าใจวัตถุประสงค์และนโยบายการจัดการศึกษาที่ดีของโรงเรียน และยังได้รับความช่วยเหลือจากคณะกรรมการการศึกษาเอกชนสมาคมอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ร่วมกันจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างภาพพจน์ของโรงเรียนเอกชน ให้ประชาชนเห็นว่ามิได้มุ่งการค้าอย่างเดียว แต่มุ่งที่จะฝึกฝนทักษะทางวิชาชีพ เพื่อให้นักเรียนเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพได้ และมีงานทำเนื่องจากความต้องการแรงงานระดับช่างและเทคนิคในขณะนี้ยังมีความต้องการสูง แต่ด้วยเหตุที่โรงเรียนเอกชนต้องเก็บค่าเล่าเรียนสูงกว่าของรัฐบาล เพราะการอาชีวศึกษามุ่งที่จะให้นักเรียนได้ฝึกวิชาชีพ ดังนั้นอุปกรณ์การเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ และโรงฝึกงานต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ ซึ่งต้องใช้เงินทุนสูง โดยเฉพาะโรงเรียนอาชีวศึกษาที่เปิดสอนทางช่างอุตสาหกรรมจะใช้เงินทุนสูงกว่าด้านบริหารธุรกิจ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ในด้านรัฐควรวางนโยบายการขยายหลักสูตรของโรงเรียนรัฐบาลที่ไม่ใช่อาชีวศึกษาให้แน่นอน และไม่ซ้ำซ้อนกับกรมอาชีวศึกษา และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อ การขยายตัวและการดำรงอยู่ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เช่น หลักสูตรวิชาชีพของกรมสามัญศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (วช.1 และ วช.2) ทำให้นักเรียนระดับ ปวช. ของเอกชนลดลง การสอนหลักสูตรสาขาบริหารธุรกิจของวิทยาลัยครูต่าง ๆ มีผลให้นักเรียนระดับ ปวท. และ ปวส. ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนลดลงเรื่อย ๆ รัฐควรจัดตั้งกองทุนอุดหนุนโรงเรียนอาชีวศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก เมื่อเข้าไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาโดยคิดดอกเบี้ยในอัตราที่ถูกลง รัฐควรเปิดโอกาสให้โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจัดหลักสูตรเสริมโดยเฉพาะสาขาที่ขาดแคลนและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน จัดสวัสดิการเงินกู้สำหรับซื้ออุปกรณ์การเรียน หรือให้สิทธิพิเศษในการลดภาษีขาเข้าของอุปกรณ์การเรียน สนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนขนาดกลางและขนาดเล็กในเรื่องของการเปิดสอนหลักสูตรพิเศษในสาขาที่ตลาดต้องการ

ในด้านของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ภายใต้สภาวะที่มีการแข่งขันสูงมาก และปริมาณของนักเรียนลดลง เพื่อความดำรงอยู่ของโรงเรียนและประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน ผู้บริหารจำเป็นต้องนำเอากลยุทธ์ทางการตลาดมาใช้ เพื่อเป็นเครื่องมือที่จะอำนวยความสะดวกในการบริหารให้เป็นไปตามเป้าหมาย (target) ที่ได้วางไว้ ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ (Product) การให้บริการทางการศึกษา ราคา (Price) การกำหนดค่าเล่าเรียน สถานที่ (Place) ทำเลที่ตั้งของโรงเรียน การเสริมสร้างชื่อเสียง (Promotion) ของโรงเรียน การจัดการศึกษาเปรียบเหมือนกับการผลิตสินค้า (Product) ถ้าผู้ผลิตสินค้าผลิตได้คุณภาพและมาตรฐาน สินค้านั้นก็เป็นที่ต้องการของตลาดหรือของลูกค้า สามารถจำหน่ายได้ปริมาณมาก ยอดขายสูง กิจกรรมที่เจริญก้าวหน้า เช่นเดียวกันกับการให้บริการทางการศึกษา (Product) การผลิตนักเรียนที่ได้คุณภาพ ย่อมเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว สามารถหางานได้ง่าย และได้ค่าจ้างสูง ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ต้องให้ความสำคัญในเรื่องของการให้บริการทางการศึกษาเป็นอันดับแรก เพราะนักเรียนหรือผู้ปกครองจะให้ความสนใจเป็นพิเศษในการเลือกโรงเรียน ส่วนโรงเรียนที่ด้อยคุณภาพนั้น นักเรียนจะไม่ให้ความสนใจ ทำให้รับนักเรียนได้

น้อย เปรียบเสมือนกับสินค้าที่ด้อยคุณภาพย่อมจะขายไม่ออก ผู้ผลิตย่อมประสบกับปัญหาการขาดทุน ผลสุดท้ายก็เลิกผลิตสินค้าในที่สุด ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารการศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้มากที่สุด จึงสามารถที่จะต่อสู้กับการแข่งขันได้ การกำหนดค่าเล่าเรียน (Price) โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนไม่สามารถที่จะเก็บค่าเล่าเรียนได้เอง เพราะถูกกำหนดโดยรัฐ ดังนั้นโรงเรียนอาชีวศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กจึงเสียเปรียบโรงเรียนขนาดใหญ่ นอกจากจะเก็บค่าเล่าเรียนตามอัตราที่รัฐกำหนดแล้วยังเรียกเก็บเงินเปล่าได้อีก ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ไม่อาจจะนำเอากลยุทธ์ทางการตลาดในส่วนนี้มาใช้ต่อสู้กับการแข่งขันได้เลย สถานที่ (Place) ทำเลที่ตั้งของโรงเรียนก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ไม่สามารถจะนำมาใช้ต่อสู้กับการแข่งขันได้ เพราะโรงเรียนที่มีทำเลที่ตั้งใจกลางเมือง การคมนาคมสะดวกย่อมได้เปรียบโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในทำเลที่การคมนาคมไม่สะดวก ซึ่งมีข้อจำกัดในตัวเอง การเสริมสร้างชื่อเสียง (Promotion) ของโรงเรียน ผู้บริหารสามารถที่จะใช้กลยุทธ์ทางการตลาดในส่วนนี้เพื่อต่อสู้กับการแข่งขันได้เป็นอย่างดี เพราะการเสริมสร้างชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นการสร้างภาพพจน์ (image) ที่ดีให้กับโรงเรียน เปรียบเสมือนการส่งเสริมการขาย ก็เพื่อที่จะให้สินค้าเป็นที่รู้จักกันทั่วไปในตลาด อยู่ในความทรงจำของผู้ซื้อ (Customer) สามารถที่จะเลือกซื้อสินค้าได้ถูกต้อง โรงเรียนก็เช่นเดียวกัน ถ้าหากมีการเสริมสร้างชื่อเสียงอยู่เป็นประจำด้วยวิธีการต่าง ๆ อาทิ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาการ การจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและนักเรียน การส่งนักเรียนเข้าแข่งขันทักษะวิชาชีพ การให้บริการชุมชนในการใช้อาคารสถานที่ การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น จะทำให้ชื่อเสียงของโรงเรียนแพร่กระจายไปสู่ประชาชนเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป นับว่าเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดที่ใช้ได้ผลมาก สมควรที่ผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนควรจะได้นำมาใช้เป็นอย่างยิ่ง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- ธงชัย สันติวงษ์. การตลาดสำหรับนักบริหาร. กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 1
พ.ศ. 2528 สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช พฤติกรรมผู้บริโภค. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. 2517.
- สุมนา อยู่โพธิ์. การตลาดบริการ. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์. 2522.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. การตลาด. กรุงเทพมหานคร : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2519.
- อัจฉิมา เศรษฐบุตร. การบริหารการตลาด. พิมพ์ครั้งที่ 4 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์. 2530.
- _____ . องค์การและการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พิมพ์ครั้งที่ 2
พ.ศ. 2525
- _____ . การบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พิมพ์ครั้งที่ 10
พ.ศ. 2531.

วารสารและเอกสารอื่น

- กรมอาชีวศึกษา. ข่าวตลาดแรงงานอาชีวศึกษา ปีที่ 4 - 5 ฉบับที่ 48 - 51 กองแผนงาน
เจลีศว สวรรณกิติ. แนวทางและนโยบายเพื่อบรรเทาการว่างงาน สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มกราคม 2531.
- ฉัตรชัย อรณันท์. หลักการบริหารโรงเรียน. พิมพ์โลก : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิมพ์โลก. 2524.
- ดร.รุ่งแก้วแดง. การพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาเชิงธุรกิจ เอกสารการสัมมนาเรื่อง
ทศวรรษใหม่ของการอาชีวศึกษา 22 - 24 มกราคม 2531.

- ดร. รุ่งแก้วแดง. ความก้าวหน้าของการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2530 - 2531
บทความในวารสาร กองทุนส่งเสริมการศึกษาเอกชน ฉบับที่ 5
15 มิถุนายน 2532.
- ดร. จีระ หงส์ลดาธรรมภ์. ความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงานธุรกิจและอุตสาหกรรม
บทความในหนังสือการศึกษาเพื่อคุณภาพ 10 - 14 ธันวาคม 2530.
- ทัศนาศ แสงศักดิ์. การศึกษาทำให้คนทำงานได้หรือไม่ บทความในวารสารการศึกษา
เพื่อพลเมืองดี (10 - 14 ธันวาคม 2531) กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา.
- ธีระพันธ์ พุทธิสวัสดิ์. การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเอกชน วารสารกองทุน
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีที่ 1 ฉบับที่ 8 พฤศจิกายน 2511.
- ประภาศรี อมรสิน. ความต้องการของตลาดแรงงานที่มีต่อครูระดับปริญญาตรีในสาขา
วิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
14 พฤษภาคม 2524.
- ประชุม รอดประเสริฐ. การกระจายด้านบริการและทรัพยากรทางการศึกษาของ
การศึกษาเอกชน วารสารกองทุนส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีที่ 1
ฉบับที่ 7 ตุลาคม 2531. หน้า 16 - 17.
- พินิจ สว่างคำ. บทบาท กรอ. พอ. ต่อการจัดการอาชีวศึกษา วารสารของ
สำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อพัฒนา
การศึกษาเพื่ออาชีพ (กรอ.พอ.) กรมอาชีวศึกษา
- เยาวลักษณ์ ราชแพทยาคม. การส่งเสริมการประกอบอาชีพส่วนตัว สำนักงาน
คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มิถุนายน 2530.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. การพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา เอกสารการ
สัมมนาทางวิชาการ เรื่อง มิติใหม่ในการจัดการอาชีวศึกษา 10 - 14 มกราคม
2532.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. สถิติการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2530,
31, 32 ฝ่ายสารสนเทศ กองนโยบายและแผนงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. การดำเนินงานเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษา เล่ม 1 และเล่ม 2 พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว พ.ศ. 2531.

- ลำลี บุขสาย. โครงการจัดหางานให้นักศึกษาระหว่างเรียน เอกสารการสัมมนา เรื่องทศวรรษใหม่ของการอาชีวศึกษา 22 - 24 มกราคม 2531.
- อภิชาติ เศรษฐวิชัยกิจการ. "ทางกันและแก้ปัญหาการว่างงาน" นวัตกรรมการศึกษา กรมวิชาการ กรมอาชีวศึกษา ในวารสารการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ 10 - 14 ธันวาคม 2530.
- อภิชาติ เศรษฐวิชัยกิจการ. ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา งานวิจัย นวัตกรรมการศึกษา ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (กุมภาพันธ์ 2531)
- _____ . แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2510 - 2530) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

วิทยานิพนธ์และงานวิจัย

- กรมอาชีวศึกษา. ความต้องการแรงงานอาชีวศึกษาของภาคเอกชน ปี 2530 งานวิจัยของ กองนโยบายและแผนงาน กรมอาชีวศึกษา.
- ทัศนาศาสตร์. ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา'32 งานวิจัยนวัตกรรมการ กรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2532.
- ศรีสุภา สหชัยเสวี. การใช้กลยุทธ์ทางการตลาดในการดำเนินงานของวิทยาลัยเอกชน บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2524.

ภาษาอังกฤษ

Books

- KOTLER, PHILIP. MARKETING MANAGEMENT : ANALYSIS PLANNING AND CONTROL. ENGLEWOOD CLIFFS, N.J. : PRENTICE - HALL, 1975.
- WILLIAM J. STANTON. FUNDAMENTALS OF MARKETING SEVENTH EDITION MCGRAW - HILL BOOK COMPANY 1984.

ภาคผนวก ก.

รายชื่อโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนและโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ส่งมาได้มีดังนี้

1. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

กลุ่มที่ 1

1. โรงเรียนเกษมโปลีเทคนิค
2. โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย
3. โรงเรียนเซนต์จอห์นอาชีวศึกษา
4. โรงเรียนดรุณีวิทยานนทบุรี
5. โรงเรียนดลิตนณิชยการ
6. โรงเรียนไทยวิจิตรศิลป์อาชีวศึกษา
7. โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงเทพฯ
8. โรงเรียนณิชยการราชดำเนิน
9. โรงเรียนณิชยการสยาม

กลุ่มที่ 2

1. โรงเรียนกองทัพบกูปถัมภ์ ชล.ทบ.
2. โรงเรียนเทคนิคเปรมฤทัย มักกะสัน
3. โรงเรียนเทคนิควิทยา
4. โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงธน
5. โรงเรียนเทคนิคศรีวัฒนา
6. โรงเรียนณิชยการสันติราษฎร์
7. โรงเรียนไทยโปลีเทคนิค
8. โรงเรียนณิชยการจรัสสินทองค์
9. โรงเรียนณิชยการเจ้าพระยา
10. โรงเรียนณิชยการมิตรผล
11. โรงเรียนเทคโนโลยีช่างกลอุตสาหกรรม
12. โรงเรียนช่างฝีมือปทุมวิทยา
13. โรงเรียนสหพาณิชย์

14. โรงเรียนกรุงเทพเทคนิคยนต์
15. โรงเรียนอัสสัมชัญณิชยการ

กลุ่มที่ 3

1. โรงเรียนกรุงเทพวิจิตรศิลป์และณิชยการ
2. โรงเรียนช่างสำรวจภาษาอนุสรณ์บางแค
3. โรงเรียนกิตติพาณิชย์แผนกณิชยการ
4. โรงเรียนผดุงศิษย์พิทยารัฐกิจและณิชยการ
5. โรงเรียนณิชยการบางโพ
6. โรงเรียนณิชยการมิตรภาพ
7. โรงเรียนณิชยการสามเสน
8. โรงเรียนณิชยการรัชรินทร์
9. โรงเรียนพนมเทคนิคช่างกลและณิชยการ
10. โรงเรียนพระนครณิชยการ
11. โรงเรียนอรรณพวิทย์ณิชยการ
12. โรงเรียนอาชีพเฉลิมสาสน์
13. โรงเรียนโยนออฟอาร์ดณิชยการ
14. โรงเรียนณิชยการสุโขทัย
15. โรงเรียนเทคโนโลยีบางกะปิ
16. โรงเรียนณิชยการกรุงเทพฯ

2. โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง

1. โรงเรียนเทเวศร์วิทยาลัย
2. โรงเรียนกรุงเทพศึกษา
3. โรงเรียนผดุงศิษย์พิทยา
4. โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ
5. โรงเรียนวัดเบญจมบพิตร
6. โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

7. โรงเรียนทวีธาภิเศก
8. โรงเรียนวัดประดู่ในทรงธรรม
9. โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม
10. โรงเรียนวัดสุทิวราราม
11. โรงเรียนสตรีจุลนาค
12. โรงเรียนวัดสระเกศ
13. โรงเรียนกุหลาบวัฒนา
14. โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย
15. โรงเรียนสีตบุตรบำรุง
16. โรงเรียนนพทจักรวิทยา
17. โรงเรียนแม่กษสันพิทยา
18. โรงเรียนสิงหราชพิทยาคม
19. โรงเรียนสตรีวรนาถบางเขน
20. โรงเรียนหอวัง
21. โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม
22. โรงเรียนสตรีกุหลาบธนบุรี
23. โรงเรียนศึกษานารี
24. โรงเรียนเกษมพิทยา
25. โรงเรียนอรรณพวิทย
26. โรงเรียนปทุมคงคา
27. โรงเรียนเบญจมินทร์
28. โรงเรียนเทพลีลา
29. โรงเรียนบางกะปิ
30. โรงเรียนวิมุตยารมพิทยากร

ภาคผนวก ข.

ระเบียบการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเรียนประเภทอาชีวศึกษา

ปีการศึกษา 2532 ของกระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตร	ประเภทวิชา	อัตราค่าธรรมเนียมสูงสุดต่อปี (บาท)
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	คหกรรม	5,310
	พาณิชยกรรม	6,490
	ศิลปหัตถกรรม	6,840
	เกษตรกรรม	7,080
	ช่างอุตสาหกรรม	8,260
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)	คหกรรม	5,310
	บริหารธุรกิจ	6,490
	ศิลปหัตถกรรม	6,840
	เกษตรกรรม	8,850
	ช่างอุตสาหกรรม	10,620
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	คหกรรม	5,310
	บริหารธุรกิจ	6,490
	ศิลปหัตถกรรม	6,840
	เกษตรกรรม	8,850
	ช่างอุตสาหกรรม	10,620

ภาคผนวก ค.

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ที่ /2532

6 มิถุนายน 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
 เรียน ท่านผู้อำนวยการ/อาจารย์โรงเรียน.....
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามนักเรียน ม.3 จำนวน 20 ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวนงลักษณ์ ปิติสุวรรณ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจ
 มหาลัย สาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
 "การใช้กลยุทธ์ทางการตลาด ในการดำเนินงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในเขต
 กรุงเทพฯ" มีความประสงค์จะเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามกับนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่
 ในชั้น ม.3 และมีความสนใจในการเลือกศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษา จำนวน 20 คน

ผลงานวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
 ในส่วนรวม ผู้วิจัยใคร่ความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้นักเรียนได้กรอกแบบ
 สอบถามตามความเป็นจริง และขอแบบสอบถามคืนภายในวันที่ 6 กรกฎาคม 2532 ด้วย
 จักเป็นพระคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวนงลักษณ์ ปิติสุวรรณ)

นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ที่ ศธ 1007/617

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

2 พฤษภาคม 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย
เรียน ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ หรือครูใหญ่โรงเรียน

ด้วย นางสาวนงลักษณ์ ปิติธรรม นักศึกษาระดับปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขา
วิชาการบริหารการตลาด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การใช้
กลยุทธ์ทางการตลาดในการดำเนินงานโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร"
มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบสอบถามกับผู้บริหารและนักเรียนใน
โรงเรียนนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนพิจารณาแล้วเห็นว่า การวิจัยเรื่องนี้จะ
เป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความร่วมมือแก่ผู้วิจัยด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวนันทนา ไชยภักดิ์)

นักวิชาการศึกษา 6 รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน

กองนโยบายและแผน

โทร. 2828654

แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อที่จะรวบรวมข้อมูลในการเขียนวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การใช้กลยุทธ์ทางการตลาดในการดำเนินงาน
ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพฯ"

โปรดกรอกข้อความและหรือเติมเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ต้องการ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อสถานศึกษา.....
2. ผู้ตอบแบบสอบถาม
 ( ) 1. ผู้รับใบอนุญาต ( ) 2. ผู้จัดการ
 ( ) 3. อาจารย์ใหญ่
3. เพศ ( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง
4. อายุ
 ( ) 1. ต่ำกว่า 30 ปี ( ) 2. 31 - 40 ปี
 ( ) 3. 41 - 50 ปี ( ) 4. 51 ปีขึ้นไป
5. วุฒิการศึกษาชั้นสูงสุด
 ( ) 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) 2. ปริญญาตรี
 ( ) 3. ปริญญาโท ( ) 4. ปริญญาเอก
 ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
6. ท่านทำหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมาแล้ว
 ( ) 1. ต่ำกว่า 5 ปี ( ) 2. 6 - 10 ปี
 ( ) 3. 11 - 15 ปี ( ) 4. 15 ปีขึ้นไป

เฉพาะผู้วิจัย

ตอนที่ 2 สถานภาพของโรงเรียน

7. โรงเรียนของท่านได้รับใบอนุญาตจัดตั้งโดย
- ( ) 1. บุคคลคนเดียว ( ) 2. ห้างหุ้นส่วน
- ( ) 3. บริษัทจำกัด ( ) 4. มูลนิธิ
- ( ) 5. สมาคม ( ) 6. สถาบันศาสนา
8. โรงเรียนของท่านเปิดสอนประเภทอาชีวศึกษาในระดับ
(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
- ( ) 1. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
- ( ) 2. ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค
- ( ) 3. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
- ( ) 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
9. ประเภทวิชาที่เปิดสอน
- ( ) 1. ณิชยกรรมหรือบริหารธุรกิจ ( ) 2. ช่างอุตสาหกรรม
- ( ) 3. เกษตรกรรม ( ) 4. ศิลปหัตถกรรม
- ( ) 5. คหกรรม
10. โรงเรียนของท่านใช้หลักสูตร
- ( ) 1. กรมอาชีวศึกษา
- ( ) 2. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
- ( ) 3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
11. จำนวนนักเรียนระดับ ปวช. ในช่วง 3 ปี (2529 - 2531) มีดังนี้
- พ.ศ. 2529 มีนักเรียน.....คน
- พ.ศ. 2530 มีนักเรียน.....คน
- พ.ศ. 2531 มีนักเรียน.....คน
12. จำนวนนักศึกษาระดับ ปวส. ในช่วง 3 ปี (2529 - 2531) มีดังนี้
- พ.ศ. 2529 มีนักเรียน.....คน
- พ.ศ. 2530 มีนักเรียน.....คน
- พ.ศ. 2531 มีนักเรียน.....คน

13. ระดับ ปวช. ประเภทวิชาชีพกรรม นักเรียนเลือกเรียนสาขาใดมากที่สุด .
 อันดับ 1 สาขาวิชา.....
 2 สาขาวิชา.....
 3 สาขาวิชา.....
 4 สาขาวิชา.....
14. ระดับ ปวส. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ นักศึกษาเลือกเรียนสาขาใดมากที่สุด
 อันดับ 1 สาขาวิชา.....
 2 สาขาวิชา.....
 3 สาขาวิชา.....
 4 สาขาวิชา.....
15. ระดับ ปวท. ประเภทบริหารธุรกิจ นักศึกษาเลือกเรียนสาขาใดมากที่สุด
 อันดับ 1 สาขาวิชา.....
 2 สาขาวิชา.....
 3 สาขาวิชา.....
16. ระดับ ปวช. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม นักเรียนเลือกเรียนสาขาใดมากที่สุด
 อันดับ 1 สาขาวิชา.....
 2 สาขาวิชา.....
 3 สาขาวิชา.....
 4 สาขาวิชา.....
17. ระดับ ปวส. ประเภทช่างอุตสาหกรรม นักศึกษาเลือกเรียนสาขาใดมากที่สุด
 อันดับ 1 สาขาวิชา.....
 2 สาขาวิชา.....
 3 สาขาวิชา.....
 4 สาขาวิชา.....
18. ระดับ ปวช. ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม นักเรียนเลือกเรียนสาขาใดมากที่สุด
 อันดับ 1 สาขาวิชา.....
 2 สาขาวิชา.....
 3 สาขาวิชา.....

19. นักเรียนระดับ ปวช. สาขาใดได้งานทำเมื่อจบการศึกษามากที่สุด
 อันดับ 1 สาขาวิชา.....
 2 สาขาวิชา.....
20. นักเรียนระดับ ปวช. สาขาใดว่างงานมากที่สุด
 อันดับ 1 สาขาวิชา.....
 2 สาขาวิชา.....
21. นักเรียนระดับ ปวท. สาขาใดได้งานทำเมื่อจบการศึกษามากที่สุด
 อันดับ 1 สาขาวิชา.....
 2 สาขาวิชา.....
22. นักศึกษาระดับ ปวท. สาขาใดได้งานทำเมื่อจบการศึกษามากที่สุด
 อันดับ 1 สาขาวิชา.....
 2 สาขาวิชา.....
23. นักศึกษาระดับ ปวส. สาขาใดได้งานทำเมื่อจบการศึกษามากที่สุด
 อันดับ 1 สาขาวิชา.....
 2 สาขาวิชา.....
24. นักศึกษาระดับ ปวส. สาขาใดว่างงานมากที่สุด
 อันดับ 1 สาขาวิชา.....
 2 สาขาวิชา.....
25. ผู้ปกครองนักเรียนมีอาชีพ (เปอร์เซ็นต์เฉลี่ย)
 1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ.....%
 2. ธุรกิจการค้าหรืออาชีพอิสระ.....%
 3. รับจ้าง.....%
 4. เกษตรกร.....%
 5. อื่น ๆ .....%
26. สถานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียนส่วนมาก (เปอร์เซ็นต์เฉลี่ย)
 1. ดี.....%
 2. ปานกลาง.....%
 3. ยากจน.....%

ตอนที่ 3 การบริหารงานและการตลาดในสถานศึกษา

27. โรงเรียนมีการกำหนดแผนการบริหารงานระยะสั้นและระยะยาวหรือไม่

- ( ) 1. มี ( ) 2. ไม่มี

28. ใครเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงานการบริหารโรงเรียน

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. ผู้รับใบอนุญาต
( ) 2. ผู้จัดการ
( ) 3. ครูใหญ่
( ) 4. คณะกรรมการบริหารโรงเรียน
( ) 5. ผู้บริหารทุกระดับร่วมกัน
( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

29. ใครเป็นผู้กำหนดนโยบายการรับนักเรียน/นักศึกษาแต่ละปี

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. ผู้รับใบอนุญาต
( ) 2. ผู้จัดการ
( ) 3. ครูใหญ่
( ) 4. คณะกรรมการบริหารโรงเรียน
( ) 5. ผู้บริหารทุกระดับร่วมกัน
( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

30. ในแต่ละปีโรงเรียนกำหนดการรับนักเรียนใหม่เป็นจำนวนเท่าไร

สาขาบริหารธุรกิจ

ระดับ ปวช. รับจำนวน.....คน

ระดับ ปวท. รับจำนวน.....คน

ระดับ ปวส. รับจำนวน.....คน

สาขาช่างอุตสาหกรรม

ระดับ ปวช. รับจำนวน.....คน

ระดับ ปวท. รับจำนวน.....คน

ระดับ ปวส. รับจำนวน.....คน

☐			
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

สาขาศิลปหัตถกรรม

ระดับ ปวช. รับจำนวน.....คน

ระดับ ปวท. รับจำนวน.....คน

ระดับ ปวส. รับจำนวน.....คน

31. ท่านใช้หลักเกณฑ์อย่างไร ในการคัดเลือกนักเรียนในแต่ละปี

.....

.....

.....

.....

32. ผู้ทำหน้าที่วางนโยบายการจัดโปรแกรมการเรียนในโรงเรียน

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. ผู้รับใบอนุญาต

( ) 2. ผู้จัดการ

( ) 3. ครูใหญ่

( ) 4. คณะกรรมการบริหารโรงเรียน

( ) 5. ผู้บริหารทุกระดับร่วมกัน

( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

33. การคัดเลือกบุคลากรในโรงเรียนทำโดยวิธีใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ตามที่กำหนด

( ) 2. สรรหาบุคลากรที่มีคุณวุฒิและวิชาเอกตามต้องการ

( ) 3. ดำเนินการโดยการสอบคัดเลือก

( ) 4. การให้อภิสิทธิ์ครูบางคนในการฝากเข้าทำงาน

( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

34. โรงเรียนของท่านมีการฝึกอบรมและพัฒนากุศลกรหรือไม่

( ) 1. มีการฝึกอบรม

( ) 2. ไม่มีการฝึกอบรม

35. โรงเรียนมีการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางใดบ้าง
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ( ) 1. จัดโครงการอบรมในโรงเรียน
( ) 2. ให้สิทธิลาศึกษาต่อ
( ) 3. จัดครูเข้าอบรมทางวิชาการที่หน่วยงานอื่นจัด
( ) 4. การให้ทุนไปศึกษาต่อในประเทศ
( ) 5. การให้ทุนไปศึกษาต่อต่างประเทศ
( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
36. โรงเรียนมีการจัดอบรมสัมมนาครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรหรือไม่
( ) 1. มี ( ) 2. ไม่มี
37. ถ้ามีการอบรมการใช้หลักสูตรทำการอบรมปีละ.....ครั้ง
( ) 1. 1 ครั้ง ( ) 2. 2 ครั้ง
( ) 3. 3 ครั้ง ( ) 4. 4 ครั้ง
38. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการและวิชาชีพแก่นักเรียน
เช่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ( ) 1. จัดอบรมคอมพิวเตอร์
( ) 2. จัดโครงการฝึกการขาย
( ) 3. จัดโครงการอบรมผู้ประกอบการอาชีพอิสระ
( ) 4. จัดโครงการอบรมผู้ประกอบการรุ่นเยาว์
( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
39. ทุนที่ใช้ในการดำเนินกิจการโรงเรียนได้มาจาก
( ) 1. ทุนของตนเอง
( ) 2. กู้ยืม
( ) 3. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
40. ทุนเมื่อเริ่มแรกดำเนินการเป็นจำนวนเงิน.....บาท
41. ถ้ากู้ยืมมาเพื่อใช้ในการดำเนินงาน ทุนกู้ยืมมาจาก
( ) 1. ธนาคาร ( ) 2. กู้จากบุคคล
42. โรงเรียนมีการจัดทำงบประมาณรายรับ รายจ่าย ประจำปีล่วงหน้าหรือไม่
( ) 1. มี ( ) 2. ไม่มี

43. โรงเรียนเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนปีละ
สาขาวิชาชีพการ/บริหารธุรกิจ

ปวช. จำนวน.....บาท/ปี

ปวท. จำนวน.....บาท/ปี

ปวส. จำนวน.....บาท/ปี

สาขาช่างอุตสาหกรรม

ปวช. จำนวน.....บาท/ปี

ปวท. จำนวน.....บาท/ปี

ปวส. จำนวน.....บาท/ปี

สาขาศิลปหัตถกรรม

ปวช. จำนวน.....บาท/ปี

ปวท. จำนวน.....บาท/ปี

ปวส. จำนวน.....บาท/ปี

44. นอกจากค่าธรรมเนียมการเรียนแล้ว โรงเรียนได้รับเงินสนับสนุน
 จากแหล่งใดบ้าง

( ) 1. จากเงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษา

( ) 2. จากศิษย์เก่า

( ) 3. จากสมาคมผู้ปกครอง

( ) 4. จากสถาบันทางศาสนา

( ) 5. จากมูลนิธิ

( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

45. โรงเรียนมีรายได้พิเศษจากกิจกรรมใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) 1. เงินบริจาค

( ) 2. การขายอาหาร อุปกรณ์เครื่องใช้

( ) 3. บริการต่าง ๆ เช่น หอนัก

( ) 4. กิจกรรมพิเศษ เช่น งานโรงเรียน

( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

46. ใครเป็นผู้วางนโยบายการลงทุนด้านอาคารและวัสดุอุปกรณ์

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. ผู้รับใบอนุญาต
 ( ) 2. ผู้จัดการ
 ( ) 3. ครูใหญ่
 ( ) 4. คณะกรรมการบริหาร โรงเรียน
 ( ) 5. ผู้บริหารทุกระดับร่วมกัน
 ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

☐	☐	☐
☐	☐	☐

47. โรงเรียนมีอาคารประกอบดังนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. หอประชุม เนื้อที่.....ตร.ม.
 ( ) 2. อาคารหอสมุด เนื้อที่.....ตร.ม.
 ( ) 3. โรงฝึกงาน เนื้อที่.....ตร.ม.
 ( ) 4. หอพักนักเรียน เนื้อที่.....ตร.ม.
 ( ) 5. บ้านพักครู เนื้อที่.....ตร.ม.
 ( ) 6. บ้านพักคนงาน เนื้อที่.....ตร.ม.
 ( ) 7. โรงอาหาร เนื้อที่.....ตร.ม.
 ( ) 8. บ้านพักเจ้าของโรงเรียน
 ( ) 9. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐

48. โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการสำหรับฝึกทักษะด้านใดบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. ห้องปฏิบัติการภาษาต่างประเทศ ใช้สัปดาห์ละ.....
 มีจำนวนเครื่อง.....เครื่อง
 ( ) 2. ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ใช้สัปดาห์ละ.....
 ชม./ห้อง ความจุนักเรียนห้องละ.....คน
 ( ) 3. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ใช้สัปดาห์ละ.....
 ชม./ห้อง มีจำนวนเครื่อง.....เครื่อง
 ( ) 4. ห้องปฏิบัติสำนักงาน ใช้สัปดาห์ละ.....
 ชม./ห้อง มีจำนวนเครื่อง.....เครื่อง

☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐		

- ( ) 5. ห้องปฏิบัติการเฉพาะสาขาวิชา ใช้สัปดาห์ละ.....
ชม./ห้อง ความจุนักเรียนห้องละ.....คน
- ( ) 6. โรงฝึกงานช่าง ใช้สัปดาห์ละ.....
ชม./ห้อง ความจุนักเรียนห้องละ.....คน
- ( ) 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
49. โรงเรียนมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ( ) 1. เครื่องตัดต่อภายใน จำนวน.....เครื่อง
- ( ) 2. โทรทัศน์ภายนอก จำนวน.....เครื่อง
- ( ) 3. โทรทัศน์สาธารณะ จำนวน.....เครื่อง
- ( ) 4. เครื่องถ่ายเอกสาร จำนวน.....เครื่อง
- ( ) 5. โทรทัศน์และเครื่องวิดีโอ จำนวน.....เครื่อง
- ( ) 6. เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อปฏิบัติงาน
จำนวน.....เครื่อง
- ( ) 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
- จำนวน.....เครื่อง
50. ท่านคิดว่าทำเลที่ตั้งของ โรงเรียน มีส่วนสำคัญในการตัดสินใจเลือก
สถานที่เรียนของนักเรียนมากน้อยเพียงใด
- ( ) 1. มากที่สุด ( ) 2. มาก
- ( ) 3. ปานกลาง ( ) 4. น้อย
- ( ) 5. น้อยที่สุด
51. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมสำหรับบริการนักเรียนเช่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ( ) 1. บริการแนะแนวศึกษาต่อและอาชีพ
- ( ) 2. บริการด้านสุขภาพ
- ( ) 3. การจัดทุนการศึกษา
- ( ) 4. การจัดหาแหล่งฝึกงานให้กับนักเรียน
- ( ) 5. จัดตั้งศูนย์ข้อมูลตลาดแรงงานสำหรับนักเรียน
- ( ) 6. จัดตั้งสหกรณ์นักเรียน

52. กลุ่มบุคคลที่สนับสนุนกิจการของโรงเรียนมากที่สุด คือ
- ( ) 1. ผู้ปกครอง ( ) 2. คิษย์เก่า
- ( ) 3. กลุ่มศาสนา ( ) 4. ประชาชนใกล้เคียง
- ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

53. โรงเรียนให้บริการด้านทุนการศึกษานักเรียนอย่างไร
- ( ) 1. ให้ทุนการศึกษา ปีละจำนวน.....บาท
- ( ) 2. ให้ทุนอาหารกลางวันนักเรียน จำนวน.....บาท
- ( ) 3. ให้ทุนอุปกรณ์การเรียน ปีละจำนวน.....บาท
- ( ) 4. ทุนอื่น ๆ (โปรดระบุ).....
จำนวน.....บาท

54. โรงเรียนให้บริการชุมชนในด้านใดบ้าง
- ( ) 1. อาคารสถานที่ ( ) 2. อุปกรณ์ของโรงเรียน
- ( ) 3. วิทยากรบรรยาย ( ) 4. สนามเล่นการกีฬา

กิจกรรมด้านประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของโรงเรียน ในช่วงปีการศึกษา

2531 - 2532

55. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมใดบ้างที่เป็นการเสริมสร้างชื่อเสียงของโรงเรียน
- ( ) 1. กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมและสังคม
- ( ) 2. กิจกรรมช่วยเหลือพัฒนาชุมชน ใกล้เคียง
- ( ) 3. เผยแพร่ผลงานดีเด่นของนักเรียนให้ชุมชนทราบ
- ( ) 4. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน
- ( ) 5. กิจกรรมส่งเสริมการกีฬา
- ( ) 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

56. โรงเรียนได้จัดส่งนักเรียนเข้าแข่งขันทักษะวิชาชีพ เช่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. แข่งขันพิมพ์ดีด
- ( ) 2. แข่งขันชวเลข
- ( ) 3. แข่งขันคอมพิวเตอร์
- ( ) 4. แข่งขันการใช้เครื่องคำนวณ
- ( ) 5. ประกวดสิ่งประดิษฐ์ทางอิเล็กทรอนิกส์
- ( ) 6. ประกวดสิ่งประดิษฐ์ทางศิลปวัฒนธรรม
- ( ) 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐		

57. โรงเรียนเคยได้รับรางวัลชนะเลิศ ในการส่งนักเรียนเข้าประกวดและแข่งขันวิชาชีพตามข้อ 56. คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. แข่งขันพิมพ์ดีด
- ( ) 2. แข่งขันชวเลข
- ( ) 3. แข่งขันคอมพิวเตอร์
- ( ) 4. แข่งขันการใช้เครื่องคำนวณ
- ( ) 5. ประกวดสิ่งประดิษฐ์ทางอิเล็กทรอนิกส์
- ( ) 6. ประกวดสิ่งประดิษฐ์ทางศิลปวัฒนธรรม
- ( ) 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐		

58. ท่านได้ตั้งงบประมาณการประชาสัมพันธ์ปีละประมาณ.....บาท

59. ด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อให้นักเรียนรู้จักโรงเรียน ท่านใช้สื่ออะไรบ้าง

- 1. ....
- 2. ....
- 3. ....
- 4. ....
- 5. ....

60. การประชาสัมพันธ์วิธีใดบ้างที่ท่านใช้ได้ผลดีที่สุดสำหรับโรงเรียน

- อันดับ 1 .....
- อันดับ 2 .....
- อันดับ 3 .....

☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐		
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐		

61. ท่านได้เคยกำหนดคุณสมบัติที่คาดหวังของนักเรียนที่จบการศึกษานอกเหนือจากการสอบผ่านทุกวิชาแล้วหรือไม่ อย่างไร?

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

1. ข้อคิดเห็นด้านการจัดการศึกษา

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1.	1. ....
.....	.....
2.	2. ....
.....	.....

2. ข้อคิดเห็นด้านค่าธรรมเนียมการเรียน

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1.	1. ....
.....	.....
2.	2. ....
.....	.....

3. ข้อคิดเห็นด้านมาตรฐานที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์การเรียน

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1.	1. ....
.....	.....
2.	2. ....
.....	.....

4. ข้อคิดเห็นด้านการประชาสัมพันธ์

ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

1.	1. ....
.....	.....
2.	2. ....
.....	.....

5. ระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาต่อการบริหารงาน
ของโรงเรียนหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

แบบสอบถามนักเรียนอาชีวศึกษา
แบบสอบถามนี้จัดขึ้นเพื่อที่จะรวบรวมข้อมูลในการเขียนวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การใช้กลยุทธ์ทางการตลาดในการดำเนินงาน
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพฯ"

โปรดกรอกข้อความและหรือเติมเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ต้องการ

ตอนที่ 1 สถานภูมิหลังของนักเรียน

1. เพศ	1. ชาย	2. หญิง	
2. ภูมิลำเนาเดิมของนักเรียนอยู่ใน	1. กรุงเทพฯ	2. ต่างจังหวัด	
3. ปัจจุบันนักเรียนเรียนอยู่ชั้น.....			
4. นักเรียนเรียนอาชีวศึกษาประเภทวิชา			
1. พาณิชยกรรมหรือบริหารธุรกิจ			
2. ช่างอุตสาหกรรม			
3. คหกรรม			
4. ศิลปหัตถกรรม			
5. เกษตรกรรม			
5. ครอบครัวของนักเรียนมีรายได้ประมาณเดือนละ			
1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 4,000 บาท			
2. 4,001 - 6,000 บาท			
3. 6,001 - 8,000 บาท			
4. 8,001 - 10,000 บาท			
5. ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป			
6. มีรายได้ไม่แน่นอน			

เฉพาะผู้วิจัย

6. ในการศึกษาของนักเรียน ใครเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่าย
ด้านการศึกษา

1. บิดาหรือมารดา
2. ญาติพี่น้อง
3. บิดาและมารดา
4. อื่น ๆ (ระบุ) .....

7. นักเรียนเดินทางไปโรงเรียนด้วยวิธีใด

1. รถยนต์
2. รถประจำทาง
3. รถประจำทางและเรือ
4. เดินไป
5. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

ตอนที่ 2 อีกริสนที่มีต่อการตัดสินใจของนักเรียน

8. นักเรียนมีพื้นฐานทางการศึกษาเดิม (ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น)
คะแนนเฉลี่ยสะสม

1. 1.00 - 1.50	2. 1.51 - 2.00
3. 2.01 - 2.50	4. 2.51 - 3.00
5. 3.00 ขึ้นไป	

9. การที่นักเรียนเรียนต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษา

ใครเป็นผู้ช่วยในการตัดสินใจ

1. ตัวนักเรียนเอง
2. คุณพ่อหรือคุณแม่คนเดียวคนหนึ่ง
3. คุณพ่อและคุณแม่
4. ญาติพี่น้อง
5. อื่น ๆ (ระบุ) .....

10. อาชีพของบิดา

1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
2. หน่วยงานของเอกชน
3. ธุรกิจส่วนตัว
4. เกษตรกร
5. อื่น ๆ (ระบุ) .....

อาชีพของมารดา

1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
2. หน่วยงานของเอกชน
3. ธุรกิจส่วนตัว
4. เกษตรกร
5. อื่น ๆ (ระบุ) .....

11. การศึกษาของบิดา

1. ปริญญาตรีขึ้นไป
2. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
3. มัธยมศึกษาตอนปลาย
4. มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า
5. ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า

การศึกษาของบิดา

1. ปริญญาตรีขึ้นไป
2. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
3. มัธยมศึกษาตอนปลาย
4. มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า
5. ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า

☐
☐
☐
☐

12. เมื่อนักเรียนเรียนจบอาชีวศึกษาระดับ ปวช. แล้ว
นักเรียนมีแผนการในอนาคตอย่างไร
1. เรียนต่อ ปวส. 2 ปี
  2. เรียนต่อปริญญาตรี 4 ปี
  3. ทำงานและเรียนภาคค่ำ
  4. ทำงานอย่างเดียว
  5. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
13. เมื่อนักเรียนเรียนจบ ปวช. หรือ ปวส.
แล้วนักเรียนมีงานรออนุญาตหรือไม่
1. มี
  2. ไม่มี
14. ถ้ามีงานรออนุญาตแล้วเป็นงานประเภทใด
1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
  2. ธนาคารหรือบริษัทเอกชน
  3. อาชีพอิสระส่วนตัว
  4. เกษตรกร
  5. อื่น ๆ (ระบุ) .....
15. ถ้ายังไม่มีการทำงาน ตั้งใจจะทำงานประเภทใด
1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
  2. ธนาคารหรือบริษัทเอกชน
  3. อาชีพอิสระส่วนตัว
  4. เกษตรกร
  5. อื่น ๆ (ระบุ) .....

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อสถานศึกษาในปัจจุบันของนักเรียน

16. นักเรียนมีความพอใจต่อสถานศึกษาในปัจจุบันในด้านใดบ้าง
(ตอบได้ไม่เกิน 5 ข้อ)

1. โรงเรียนมีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการ
2. เปิดสอนหลายสาขาวิชา
3. เปิดสอนระดับ ปวช. อย่างเดียว
4. เปิดสอน 2 ระดับ คือ ปวช. และ ปวส.
5. มีชื่อเสียงและมาตรฐานการเรียนดี ถึงแม้
จะเสียค่าใช้จ่ายในการเรียนสูง
6. อยู่ใกล้บ้าน การคมนาคมสะดวก
7. มีอุปกรณ์การเรียน ห้องปฏิบัติการและโรงฝึกงาน
ทันสมัย
8. มีอาคารเรียนสวยงาม
9. มีผู้บริหารที่มีชื่อเสียง
10. มีชื่อเสียงด้านระเบียบวินัยดี
11. มีชื่อเสียงด้านกีฬาเด่น
12. เน้นกิจกรรมนักเรียน
13. ความมีชื่อเสียงของศิษย์เก่าที่จบการศึกษา
จากโรงเรียน
14. มีการจัดนักเรียนออกฝึกงานในระหว่างที่ศึกษาอยู่
15. มีหน่วยบริการจัดหางานเมื่อสำเร็จการศึกษา

☐	☐	☐
☐	☐	

17. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอะไรบ้าง
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. อบรมคอมพิวเตอร์
2. โครงการฝึกการขาย
3. โครงการอบรมผู้ประกอบการรุ่นเยาว์
4. โครงการอบรมผู้ประกอบการอาชีพอิสระ
5. อื่น ๆ (ระบุ) .....

☐	☐	☐
☐		

18. เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนอาชีวศึกษาโดยทั่วไป
นักเรียนเห็นว่าค่าธรรมเนียมปัจจุบันของโรงเรียน
อยู่ในระดับใด
1. สูง   2. ปานกลาง   3. ต่ำ
19. นักเรียนได้ใช้อุปกรณ์การเรียนในโรงเรียนบ่อยครั้งเพียงใด
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
1. ห้องปฏิบัติการภาษาต่างประเทศ
เรียนสัปดาห์ละ.....ชม./ห้อง
2. ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์
เรียนสัปดาห์ละ.....ชม./ห้อง
3. ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์
เรียนสัปดาห์ละ.....ชม./ห้อง
4. ห้องปฏิบัติการสำนักงาน
เรียนสัปดาห์ละ.....ชม./ห้อง
5. ห้องปฏิบัติการเฉพาะสาขาวิชา
เรียนสัปดาห์ละ.....ชม./ห้อง
6. ห้องปฏิบัติการฝึกงานช่างฝีมือ
เรียนสัปดาห์ละ.....ชม./ห้อง
7. ห้องอื่น ๆ (ระบุ) .....
เรียนสัปดาห์ละ.....ชม./ห้อง

20. นักเรียนมีความพอใจในการใช้โปรแกรมการเรียนมากน้อยเพียงใด
ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วขีดเครื่องหมาย
ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	การใช้ห้องปฏิบัติการภาษาต่างประเทศ					☐
2.	การใช้ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์					☐
3.	การใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์					☐
4.	การใช้ห้องปฏิบัติการสำนักงาน					☐
5.	การใช้ห้องปฏิบัติการเฉพาะสาขาวิชา					☐
6.	ห้องปฏิบัติการฝึกงานช่างฝีมือ					☐
7.	ห้องอื่น ๆ (ที่ระบุในข้อ 19)					☐

21. โรงเรียนได้ส่งนักเรียนเข้าแข่งขันทักษะวิชาชีพ ได้แก่
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. แข่งขันพิมพ์ดีด
2. แข่งขันการจดและถอดข้อความตัวเลข
3. แข่งขันทักษะด้านการใช้คอมพิวเตอร์
4. แข่งขันบวกเลข
5. แข่งขันลูกคิด
6. ประกวดสิ่งประดิษฐ์ทางอิเล็กทรอนิกส์
7. แข่งขันทักษะด้านช่างอุตสาหกรรม
8. ประกวดสิ่งประดิษฐ์ทางศิลปหัตถกรรม
9. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐

22. นักเรียนของโรงเรียนเคยชนะการแข่งขันทักษะวิชาชีพ
ด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. แข่งขันพิมพ์ดีด
2. แข่งขันการจดและถอดข้อความตัวเลข
3. แข่งขันทักษะด้านการใช้คอมพิวเตอร์
4. แข่งขันบวกเลข
5. แข่งขันลูกคิด
6. ประกวดสิ่งประดิษฐ์ทางอิเล็กทรอนิกส์
7. แข่งขันทักษะด้านช่างอุตสาหกรรม
8. ประกวดสิ่งประดิษฐ์ทางศิลปหัตถกรรม
9. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐

23. โรงเรียนมีการส่งเสริมการกีฬา ได้แก่

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. แข่งขันกีฬาภายใน
2. แข่งขันกีฬากับโรงเรียนใกล้เคียง
3. แข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนของกรมพลศึกษา
4. แข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนของ กทม.
5. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

24. นักเรียนมีส่วนในการเสริมสร้างชื่อเสียงของโรงเรียน

ด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ร่วมกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมและสังคม
2. ร่วมกิจกรรมช่วยเหลือพัฒนาชุมชนใกล้เคียง
3. ร่วมเผยแพร่ผลงานของนักเรียนให้ชุมชนทราบ
4. ร่วมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน
5. ร่วมกิจกรรมสหกรณ์
6. ร่วมกิจกรรมการกีฬาโดยเป็นนักกีฬาของโรงเรียน
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

☐	☐	☐
☐	☐	
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐		

25. นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมด้านบริการของโรงเรียนมากน้อยเพียงใด
ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วขีดเครื่องหมาย
ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อถาม	ระดับความพอใจ					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1.	การใช้บริการแนะแนวศึกษาต่อและอาชีพ						☐
2.	การใช้บริการด้านสุขภาพนักเรียน						☐
3.	การจัดให้มีทุนการศึกษา						☐
4.	การจัดหาแหล่งฝึกงานให้กับนักเรียน						☐
5.	มีศูนย์ข้อมูลตลาดแรงงานบริการ จัดหางานให้นักเรียน						☐

แบบสอบถามนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)
แบบสอบถามนี้จัดขึ้นเพื่อที่จะรวบรวมข้อมูลในการเขียนวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การใช้กลยุทธ์ทางการตลาดในการดำเนินงาน
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพฯ"

โปรดกรอกข้อความและหรือเติมเครื่องหมาย ✓

ลงใน ( ) หน้าข้อที่ต้องการ

ตอนที่ 1 สถานภูมิหลังของนักเรียน

1. เพศ ( ) 1. ชาย
( ) 2. หญิง
2. ภูมิลำเนาเดิมของนักเรียนอยู่ใน ( ) 1. กรุงเทพฯ
( ) 2. ต่างจังหวัด
3. นักเรียนศึกษาอยู่ในชั้น ม.3 โรงเรียน.....
4. โรงเรียนที่ศึกษาอยู่เป็นของ ( ) 1. รัฐบาล
( ) 2. ราษฏร์
5. ผลการเรียนที่ผ่านมาได้คะแนนเฉลี่ยสะสม
( ) 1. 1.00 - 1.50 ( ) 2. 1.51 - 2.00
( ) 3. 2.01 - 2.50 ( ) 4. 2.51 - 3.00
( ) 5. 3.00 ขึ้นไป
6. ครอบครัวยังมีรายได้อีกประมาณเดือนละ
( ) 1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 4,000 บาท
( ) 2. 4,001 - 6,000 บาท
( ) 3. 6,001 - 8,000 บาท
( ) 4. 8,001 - 10,000 บาท
( ) 5. ตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป

เฉพาะผู้วิจัย

7. ในการศึกษาของนักเรียน ใครเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่าย
ด้านการศึกษา
- ( ) 1. บิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่ง
- ( ) 2. บิดาและมารดา
- ( ) 3. ญาติพี่น้อง
- ( ) 4. อื่น ๆ (ระบุ) .....
8. นักเรียนเดินทางไปโรงเรียนด้วยวิธีใด
- ( ) 1. รถยนต์
- ( ) 2. รถประจำทาง
- ( ) 3. รถประจำทางและเรือ
- ( ) 4. เดินไป
- ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

**ตอนที่ 2 อิทธิพลที่มีต่อการตัดสินใจเลือกสถาบันการเรียนต่อ
และอาชีพของนักเรียน**

9. เมื่อนักเรียนจบ ม.3 แล้ว ผู้ที่มีส่วนช่วยตัดสินใจ
ในการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนคือ
- ( ) 1. ตัวนักเรียนเอง
- ( ) 2. คุณพ่อหรือคุณแม่คนใดคนหนึ่ง
- ( ) 3. คุณพ่อและคุณแม่
- ( ) 4. ญาติพี่น้อง
- ( ) 5. อื่น ๆ (ระบุ) .....

10. อาชีพของบิดา
- ( ) 1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
- ( ) 2. หน่วยงานของเอกชน
- ( ) 3. ธุรกิจส่วนตัว
- ( ) 4. เกษตรกร
- ( ) 5. อื่น ๆ (ระบุ) .....
11. อาชีพของมารดา
- ( ) 1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
- ( ) 2. หน่วยงานของเอกชน
- ( ) 3. ธุรกิจส่วนตัว
- ( ) 4. เกษตรกร
- ( ) 5. อื่น ๆ (ระบุ) .....
12. การศึกษาของบิดา
- ( ) 1. ปริญญาตรีขึ้นไป
- ( ) 2. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- ( ) 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย
- ( ) 4. มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า
- ( ) 5. ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
13. การศึกษาของมารดา
- ( ) 1. ปริญญาตรีขึ้นไป
- ( ) 2. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- ( ) 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย
- ( ) 4. มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า
- ( ) 5. ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า

☐
☐
☐
☐
☐

14. เมื่อนักเรียนเรียนต่อสายอาชีวศึกษา นักเรียนจะเรียน
ประเภทวิชาใด

- ( ) 1. ณิชยกรรม
- ( ) 2. ช่างอุตสาหกรรม
- ( ) 3. คหกรรม
- ( ) 4. ศิลปหัตถกรรม
- ( ) 5. เกษตรกรรม

15. เหตุผลที่นักเรียนเลือกเรียนในสายวิชา ตามข้อ 14.
เนื่องจาก.....

- ( ) 1. ผู้ปกครองแนะนำ
- ( ) 2. เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่เลือกเรียน
- ( ) 3. นักเรียนสนใจเอง
- ( ) 4. อาจารย์ผู้สอนแนะนำ
- ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

16. ประเภทวิชาณิชยกรรม นักเรียนสนใจเรียนสาขาวิชาใด

- ( ) 1. สาขาวิชาณิชยกรรม
(บัญชี, การขาย, การเลขานุการ)
- ( ) 2. สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ
- ( ) 3. สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- ( ) 4. สาขาวิชาธุรกิจหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์
- ( ) 5. สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์
- ( ) 6. สาขาวิชาธุรกิจสถานพยาบาล
- ( ) 7. สาขาวิชาธุรกิจโรงแรม

	☐
	☐
	☐

17. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม นักเรียนสนใจเรียนสาขาวิชาใด

- ( ) 1. สาขาวิชาช่างยนต์
- ( ) 2. สาขาวิชาช่างต่อเรือไม้-เหล็ก
- ( ) 3. สาขาวิชาช่างกลโลหะ
- ( ) 4. สาขาวิชาช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
- ( ) 5. สาขาวิชาช่างก่อสร้าง
- ( ) 6. สาขาวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- ( ) 7. สาขาวิชาช่างพิมพ์
- ( ) 8. สาขาวิชาเทคนิคแว่นตาและเลนส์

18. ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม นักเรียนสนใจเรียนสาขาวิชาใด

- ( ) 1. สาขาวิชาศิลปะประยุกต์
- ( ) 2. สาขาวิชาจิตรศิลป์
- ( ) 3. สาขาวิชาการถ่ายภาพ
- ( ) 4. สาขาวิชาหัตถกรรม
- ( ) 5. สาขาวิชาการดนตรี
- ( ) 6. สาขาวิชาโลหะรูปพรรณ
- ( ) 7. สาขาวิชาผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง
- ( ) 8. สาขาวิชาสิ่งทอ

19. นักเรียนเคยทราบข้อมูลหรือข่าวสารเกี่ยวกับโรงเรียน

อาชีวศึกษาเอกชนจากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. จากฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน
- ( ) 2. จากหนังสือพิมพ์หรือวารสาร
- ( ) 3. จากผู้ที่เคยศึกษาอยู่
- ( ) 4. จากข่าวสารทางวิทยุหรือโทรทัศน์
- ( ) 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

☐	☐	☐
☐	☐	

ตอนที่ 3 ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
และโปรดเลือกเหตุผลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้นักเรียนสนใจ
โรงเรียน

เหตุผลที่สนใจ ชิดเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ต้องการ
 (เลือกได้ไม่เกิน 5 ข้อ)

- ( ) 1. โรงเรียนที่มีความเข้มทางวิชาการและปฏิบัติการ
- ( ) 2. เปิดสอนหลายสาขาวิชา
- ( ) 3. เปิดสอนระดับ ปวช. อย่างเดียว
- ( ) 4. เปิดสอน 2 ระดับ คือ ปวช. และ ปวส.
- ( ) 5. มีชื่อเสียงและมาตรฐานการเรียนดี
ถึงแม้จะเสียค่าใช้จ่ายในการเรียนสูง
- ( ) 6. อยู่ใกล้บ้าน การคมนาคมสะดวก
- ( ) 7. มีอุปกรณ์การเรียนทันสมัย
- ( ) 8. มีอาคารเรียนสวยงาม
- ( ) 9. มีผู้บริหารที่มีชื่อเสียง
- ( ) 10. มีชื่อเสียงด้านระเบียบวินัยดี
- ( ) 11. มีชื่อเสียงด้านกีฬาเด่น
- ( ) 12. เน้นกิจกรรมนักเรียน
- ( ) 13. ความมีชื่อเสียงของศิษย์เก่าที่จบการศึกษา
จากโรงเรียนนี้
- ( ) 14. มีการจัดนักเรียนออกฝึกงานในระหว่างที่ศึกษาอยู่
- ( ) 15. มีหน่วยบริการจัดหางานเมื่อสำเร็จการศึกษา

☐	☐	☐
☐	☐	

ประวัติผู้เขียน

นางสาวนางลักษณ์ ปิตะวรรณ เกิดวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2491 จังหวัด
กรุงเทพมหานคร

สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ (ธุรกิจศึกษาการบัญชี) จาก
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ปีการศึกษา 2521

- 23 พ.ย. 2519 เข้าทำงานที่โรงเรียนนิตยการเจ้าพระยา ตำแหน่งครูน้อย
1 พ.ย. 2527 ทำงานในตำแหน่งครูใหญ่ โรงเรียนเทคนิคเจ้าพระยา
26 พ.ค. 2531 - ปัจจุบัน ทำงานในตำแหน่งครูใหญ่ โรงเรียนนิตยการ
เจ้าพระยา และโรงเรียนเทคนิคเจ้าพระยา